

Ustanovitelji: občinske konference SZDL Jesenice, Kranj, Radovljica, Sk. Loka in Tržič. — Izdaja CP Gorenjski tisk Kranj. — Za redakcijo odgovorna Albin UČAKAR in Andrej TRILER

Cena 40 par ali 40 starih dinarjev
List izhaja od oktobra 1947 kot tednik,
Od 1. januarja 1958 kot poltednik,
Od 1. januarja 1960 trikrat tedensko
Od 1. januarja 1964 kot poltednik,
in sicer ob sredo in soboto

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

Kaj bo z bohinjsko cesto?

Zavlačevanje — Franc Jere: »Rekonstrukcija ceste Lesce—Bled je slaba izkaznica za cestno podjetje Kranj. Delajo počasi, po cestarsko...«

Radovljiška občinska skupščina je na seji sredi junija sklenila, da bo sofinancirala obnovitev ceste Bled—Bohinj. Ker v proračunu nimajo dovolj denarja za to, so sklenili najeti 200 milijonov S din posojila, kar je približno tretjina stroškov za predvidena dela, ostalo pa bi prispeval republiški cestni sklad. Cestno podjetje Kranj in nekaj še sami iz proračuna. Letos naj bi opravili vsa zemeljska dela, spomladi prihodnje leto pa asfaltiranje tako, da bi bila cesta preurejena do glavne turistične sezone.

Po seji pa se je — tako kaže — zataknilo. Občinska skupščina se je odločila za prvo, cenejšo varianto za obnovo ceste, komisije ljubljanske gospodarske banke (kjer naj bi najeli posojilo) pa sedaj zavlačujejo začetek del, hodijo po terenu in preiskujejo, ali je primernejša prva ali druga varianta. Nekateri menijo, da bi se bilo pametneje odločiti za drugo varianto, čeprav je za okrog 250 milijonov S din dražja, je pa boljša, zagovorniki prve variante pa sprašujejo, kje dobijo ta dodatna sredstva. Pa posledica: čas teče in če se bodo morali turisti tudi še prihodnje leto voziti v Bohinj po sedanji, zares skoraj nemogoči cesti za tak

promet, bo bohinjski turizem utrpel veliko škodo. Kdo bo za to odgovoren?

Drug problem pa je vnaprej predvideni (brez natečaja) izvajalec del — Cestno podjetje Kranj. Poslanec republiškega zbora SR Slovenije Franc Jere je za naš list povedal tole: »Nemogoče je, da bi bohinjsko cesto obnavljalo cestno podjetje Kranj. Samo pogledajte, kako delajo na cesti Lesce—Bled! In koliko časa že! Obnova te ceste je slaba izkaznica zanje. Delajo počasi, po cestarsko, ne

pa tako, kot bi morali. Druga podjetja bi lahko to naredila znatno prej. Denar za obnovo ceste Lesce—Bled je bil zagotovljen, obnovili naj bi jo v juniju, zdaj pa smo v drugi polovici julija, pa še vedno ni nič. Ob reki tujih turistov, ki se vsak dan vozijo mimo, je to samo zgled, da reforma pri nas še ni naredila tistega, kar bi morala in kar smo pričakovali. Če bodo tako delali tudi na bohinjski cesti, se bomo še nekaj časa vozili po stari...«

A. Triler

Tržičani bodo šli v pobrateno mesto

V nedeljo, 23. julija, bo v francoskem alpskem mestu Ste Marie aux Mines gastronomski dan. Program, ki so ga pripravili tržiški mladinci, bo v šotoru, ki sprejme okrog 2000 ljudi. Na njem bo nastopila folklorna skupina z gorenjskimi in belokranjskimi plesi, tržiški kvintet s solistoma Petrom Ambrožem in Marto Poljanec ter pianistko Olgo Eržen z venčkom slovenskih narodnih pesmi. Francoski prijatelji bodo za Tržičane pripravili koncert združenih godb iz njihove doline.

V tem času bo v pobratenem mestu tudi razstava aka-

demskih slikarjev (sceno bo pripravil akademski slikar Milan Batista) in razstava risb predšolskih in šolskih otrok.

Priznani slovenski kuharji bodo prebivalce mesta Ste Marie aux Mines pogostili tudi s slovenskimi specialitetami. Naslednji dan bo plavalni dvoboj in šahovsko tekmovalje med obema mestoma.

Gastronomskega dne se bo udeležila tudi delegacija združenja deportirancev iz Mauthausna. V. Mihelič

Občinski sindikalni svet v Kranju

Priprave na jesensko delo

Predsedstvo občinskega sindikalnega sveta v Kranju je na zadnji seji v začetku tega meseca sklenilo, da bodo septembra — po letnih dopustih — začeli delati vsi organi občinskega sindikalnega sveta. Takšen sklep so sprejeli zato, ker se je lani zaradi letnih dopustov začelo normalno delo šele v oktobru.

Ker bo konec leta občini zbor občinskega sindikalnega sveta, so na seji predsedstva sklenili, da bodo vsi izvršni odbori sindikalnih podružnic v občini že v septembru morali sprejeti program dela za naslednje obdobje. Razen tega bo občinski svet jeseni posvetil večjo pozornost sodelovanju z izvršnimi odbori, ki do sedaj ni bilo najbolje. Tako bodo pripravili več po-

(Nadalj. na 2. str.)

22. julij — dan vstaje

22. julij — dan vstaje slovenskega naroda, praznujemo s ponosom. Pred šestindvajsetimi leti, 22. julija 1941, je na Pšatniku pod Smarno goro počila prva partizanska puška. To je bil začetek obsežne vstaje proti okupatorju, ki se je razresel v upor majhnega in zatiranega, vendar ponosnega in svobodoljubnega naroda proti sovražniku, ki je na naših tleh hotel našim ljudem poteptati osnovne človeške pravice. Prvi strel je že bil boj, zahteva po svobodi, pravici in enakosti. Po štirih letih je moral sovražnik zapustiti našo zemljo, boj pa se je nadaljeval: za obnovo porušene in s krvjo prepokane domovine, za izgradnjo industrije, za nove šole, bolnišnice stanovanja, za lepše življenje, za svetlejšo prihodnost. Vsak dan bijemo ta boj in na vsakem koraku, ponosni smo na uspehe in upamo si priznati napake. Vemo, kaj hočemo, kje je naša pot, zato ne dvomimo o zmagi, kot nismo dvomili pred šestindvajsetimi leti. Zato zmagujemo in bomo zmagovali.

Ob praznovanju našega skupnega jubileja čestitamo vsem, ki so sodelovali v boju proti okupatorju, prav tako pa tudi vsem listim, ki boj za lepše življenje nadaljujejo zdaj.

Prireditve ob dnevu vstaje

Občinski odbori zveze združenj borcev NOV in krajevne organizacije na Gorenjskem so za letošnji praznik — dan vstaje pripravili več proslav, srečanje preživelih borcev, ponekod pa bodo odkrili tudi spominske plošče.

V Kranju bo koncert kranjskega pihalnega orkestra,

Pomoč za Vietnam

V kranjski občini so se v akcijo za pomoč vietnamskemu ljudstvu vključili tudi prebivalci krajevne skupnosti Huje-Planina-Cirče. Ko so pred dnevi zaključili zbiratno akcijo, so ugotovili, da so člani socialistične zveze, borcevskih in drugih organizacij prispevali 196.199 starih dinarjev. Z.

medtem ko so vse ostale prireditve združili s praznovanjem občinskega praznika, ki bo 1. avgusta. Na Mlaki v Radovljici bo v soboto srečanje članov zveze borcev in drugih organizacij. V Skofji Loki bo že v petek na Mestnem trgu promenadni koncert, v soboto pa bo tovariško srečanje borcev v Delnicah pri Poljanah in na Križni gori pri Skofji Loki. Krajevna organizacija zveze borcev v Gorenji vasi bo v nedeljo pripravila partizanski tabor na Javorcu, kjer bo krajevna organizacija ZB iz Hotavelj tudi razvila nov prapor. V tržiški občini pa bo krajevna organizacija ZB Križe na Veternem odkrila spominsko ploščo. Prav tako bo spominsko ploščo na Kofcah odkrila krajevna organizacija zveze borcev iz Podlujbelja. A. Z.

Potrjeni trije zazidalni načrti

Med zelo obsežnim dnevnim redom je skupščina občine Radovljica razpravljala v ponedeljek o zazidalnih načrtih za Kamno gorico, Brezovico in vzhodni del Lese, ki jih je izdelal Zavod za urbanizem na Bledu.

Ceprav osnutek urbanističnega programa iz leta 1966 ne predvideva povečanja števila prebivalcev na področju Kamne Gorice oziroma Brezovice, je bilo nujno potrebno izdelati zazidalni načrt, ker žive tu delavci v zelo neugodnih stanovanjskih razmerah. V sporazumu z občino je tako tovarna Plamen Kropa naročila oba zazidalna načrta.

Zazidalni načrt za Kamno gorico je izdelan za področje med levim bregom stranske struge Lipnice, obrtnim podjetjem Okovje

in hribom Zijalka. Na tem ozemlju bo razvrščeno 50 hiš — 36 individualnih in 14 vrstnih.

Zaradi cenejše gradnje je precej interesentov za montažno gradnjo. Zaradi tega so v sporazumu z investitorjem izdelali zazidalni načrt še za Brezovico, kjer bo naselje 24 montažnih hiš na vzhodnem delu velikega platoja ob zaselku Brezovica. Z gradnjo montažnih hiš so se morali umakniti na Brezovico, ker se ta gradnja stilsko ne ujema z staro gradnjo v sami Kamni gorici.

Zazidalni načrti za vzhodni del Lese so izdelali zato, ker je zelo veliko interesentov za gradnjo na tem področju. Tako bodo zgradili 57 individualnih stanovanjskih hiš na 4,5 ha zemljišča. Ko je bil predlog javno razgrnjen v družbenem centru v Lescah, je bila predlagana le ena sprememba, ki sta jo projektanta osvojila.

Med ostalim je skupščina na seji imenovala tudi likvidacijsko komisijo za kmetijsko šolo Poljče (Franc Cvenkelj, Franjo Praprotnik, Stanko Mulej).

P. C.

Zaposlovanje — zadeva občine

Ze precej časa je bojazen, da ni nobenih možnosti več za zaposlovanje. V prvem letu gospodarske reforme so nekatere delovne organizacije izbrale pri iskanju ekonomičnejšega gospodarjenja najenostavnejšo rešitev — odpušcanje zaposlenih.

Po podatkih Komunalnega zavoda za zaposlovanje Kranj so v letu 1966 podjetja le malenkostno povečala število zaposlenih (za 0,3%), in sicer v gospodarstvu za 2,7%, občutno pa se je zmanjšalo število zaposlenih v negospodarstvu (upravi, bančništvu, socialnem zavarovanju in zavodih) — kar za 7,8%.

Družbeni plani vsebujejo optimistične podatke; število zaposlenih v kranjski občini naj bi se povečalo za 2,1

odst. letno. Številke pa kažejo, da se doslej še niso začela uresničevati predvidevanja o novih zaposlitvah oz. o odpiranju novih delovnih mest. Podrobnejši pregled nam kaže, da se je v nekaterih delovnih organizacijah število zaposlenih povečalo samo navidezno, z raznimi priključitvami itd. V delovnih organizacijah je malo potreb, v občini pa malo možnosti za zaposlitev absolventov srednje strokovnih, višjih ter visokih šol. Kadrovska struktura v občini pa je pod republiškim in jugoslovanskim poprečjem.

Tako stanje nas opozarja, da pri nas še vedno prevladuje politika »čuvanja zasedenih delovnih mest«, ne pa načrtna ter dolgoročna kadrovska politika. Tudi podatek, da delovne organizacije sprejmejo 60% novih delavcev mimo zavoda za zaposlovanje, s posredovanjem znancev, potrjuje zahtevo, da bo nujno potrebno uveljaviti pravična merila za sprejem.

Večji premiki glede zaposlenih tako niso več samo stvar delovnih organizacij, temveč so postali skupno vprašanje občine.

Vika Mihetič

(Nadaljevanje s 1. strani)

Priprave na jesensko delo

govorov s predsedniki, tajniki in blagajniki izvršnih odborov in predsedniki nadzornih odborov pri sindikalnih podružnicah. Prav tako bodo pripravili krajše seminarje, na katerih se bodo med drugim pogovarjali o programih dela izvršnih odborov sindikalnih podružnic, o pripravi delovnih konferenc in občnega zbora itd.

Da bi jeseni delo čimprej steklo, pa bo občinski sindikalni svet še do septembra

pripravil precej gradiva za nadaljnjo razpravo. Tako prav sedaj pripravljajo analizo o porabi sindikalne članarine v sindikalnih podružnicah in občinskem sindikalnem svetu, analizo o delu in vlogi izvršnih odborov sindikalnih podružnic in njihovem odnosu do članov sindikata in občinskega sindikalnega sveta, analizo o družbenem standardu zaposlenih, analizo pravilnikov o delovnih razmerjih itd. A. Z.

Disciplinski center v Kranju

Sekretariat za zdravstvo in socialno varstvo pri republiški skupščini je letos pripravil poročilo o izvajanju zakona o izvrševanju vzgojnih ukrepov. Iz poročila je razvidno, da je disciplinski center za bivanje mladoletnikov za nekaj ur na dan tudi v Kranju.

Do sedaj se je vzgojni ukrep oddajanja mladoletnikov v disciplinski center izvajal v Kranju pri oddelku za družbeno neprilagojeno mladino v Dijaškem domu. Ker je republiški sekretariat za zdravstvo in socialno varstvo dolžan skrbeti za izvajanje zakona o izvrševanju

vzgojnih ukrepov, je določil, da je treba položaj vseh disciplinskih centrov tudi pravno urediti.

V Kranju število vzgojnih ukrepov od 1962. leta vedno hitreje narašča. Največ je bilo takšnih ukrepov izrečenih lani. Prav zato so odborniki občinske skupščine v Kranju na zadnji seji sklenili, da bo v prihodnje v Dijaškem domu še vedno disciplinski center, ki bo prav tako kot do sedaj sodeloval s sodiščem, šolami, zdravstvenimi zavodi, družbenimi organizacijami, krajevnimi skupnostmi itd., skratka z vsemi, ki delajo ali pomagajo pri prevzgoji mladoletnikov. A. Z.

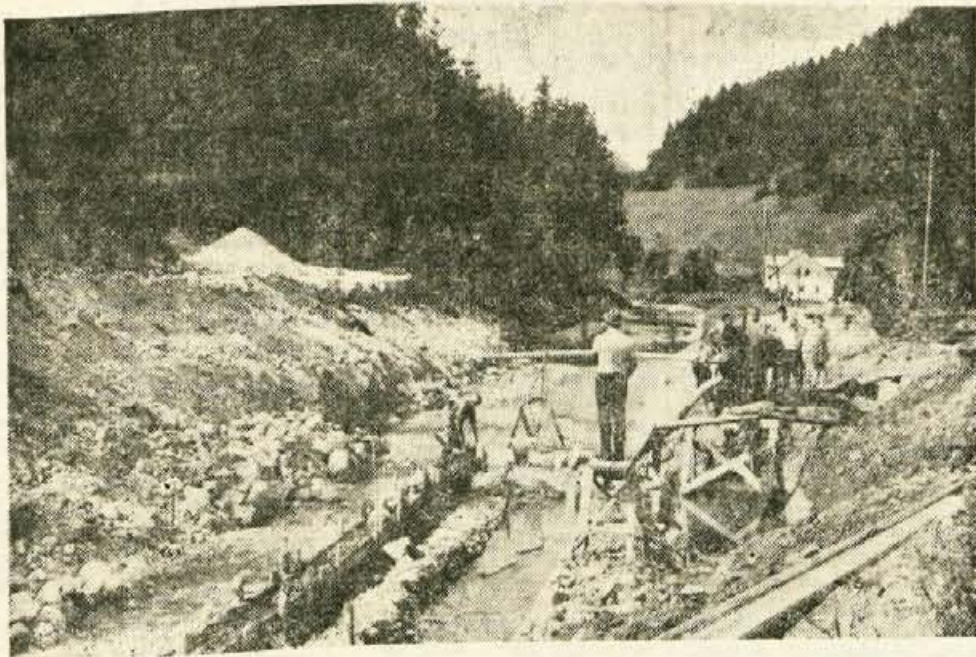

murha
LESCE

Festivalna dvorana Bled

Modna razstava

od 17. do 30. julija 1967

Vsakih štirinajst dni pride v hotel Evropa v Kranju nova skupina belgijskih turistov. Med bivanjem v Kranju si razen drugih zanimivosti ogledajo tudi vinsko klet. V hotelu pa jim vsak dan prirejajo tudi razne izlete. Pravijo, da so turisti zelo zadovoljni. V hotelu pa seveda tudi — Foto: Franc Perdan

Pred dobrim mesecem so v Lescah in v Radovljici na nekaterih ozkih odsekih cest namestili semaforje. S tem so bili najbolj zadovoljni pešci, ki so bili prej najbolj ogroženi zaradi velikega prometa, predvsem ob konicah — Foto Perdan

Pred kratkim je Vodna skupnost iz Kranja začela na Jezerskem delati nov most. Tako bodo končno povezali plansarsko jezero z glavno cesto. Most bo lesen in bo stal na štirih betonskih nosilcih. Kaže, da bo most kmalu gotov. Žal samo malo prepozno — Foto Perdan

Avtobusni »ringaraja«

Ker Kranj nujno potrebuje novo avtobusno postajo, si Avtopromet Gorenjske na različne načine prizadeva priti do denarja zanjo. Na to, da bi dobili za to investicijo družbeni denar, ni povsem realno misliti, zato je delavski svet Avtoprometa Gorenjska pred nedavnim sklenil, da uvede za vse avtobuse, ki postajajo na sedanjih postajah, posebno takso, in sicer 500 starih dinarjev za prihod in prav toliko za odhod vsakega avtobusa.

Ta ukrep je močno razburil ostale prevoznike, saj so v Sloveniji to prakso opustili s sporazumom, ki so ga avtobusna podjetja podpisala leta 1964. (Sporazuma ni podpisalo samo podjetje Slavnik Koper.) Za mnenje o tem ukrepu smo zaprosili direktorja Transturista iz Skofje Loke Vena Doljaka:

»Menim, da to pomeni vnašanje nereda v potniški promet. Vemo, da je avtobusna postaja v Kranju resen problem, vendar ne bomo pustili, da se rešuje na naš račun. Tudi mi smo gradili avtobusne postaje v Sk. Lok, v Radovljici in na Bledu, vendar s svojimi sredstvi. Sofinancirali smo gradnjo postaje v Bohinju, sedaj pa jo bomo gradili še v Ukancu v Bohinju...«

Podjetje Avtopromet Gorenjska sporazuma leta 1964 ni podpisalo, ker je bilo takrat še združeno s podjetjem SAP Ljubljana. Podpisal ga je seveda SAP, na kar se Kranjčani zdaj sklicujejo, češ nismo ga mi podpisali, zato tudi ni potreben, da se ravnamo po njegovih določilih. S tem tudi opravičujejo uvedbo tarif za prihajanje avtobusov na njihovo postajo.

Transturist bi s to tarifo izgubil letno okrog 29 milijonov starih dinarjev, SAP nekaj več in nekaj manj ostala avtobusna podjetja. Ne vemo, kako bodo reagirali drugi, pri Transturistu pa so zelo ostri. Da bi dobili nazaj omenjeno vsoto, so na svojih postajah uvedli tarifo 1200 S din za prihod in prav toliko za odhod avtobusov drugih podjetij. Izračunali so, da bodo toliko izgubili na postaji v Kranju, Delavski svet Avtoprometa Gorenjska pa je pooblastil upravni odbor, da lahko dvigne prvotno postavljeno tarifo do tiste višine, kakršno bodo določila ostala avtobusna podjetja.

Zdaj nam še ni znano, kako bodo ukrepala ostala podjetja, vendar kaže, da ta avtobusni »ringaraja« še ni končan. Direktor Transturista nam je rekel, da bodo resno razmislili o opustitvi nekaterih avtobusnih prog s postankom v Kranju. »S temi pristojbinami« je nadaljeval, »bi se nabralo toliko denarja, da res ne vem, ali gre za reševanje postaje ali podjetja. Prepričan sem, da na ta način ne bodo zgradili postaje... Delavski svet me je pooblastil, da se s kranjsko občinsko skupščino pogovorim o sofinanciranju avtobusne postaje v Kranju.«

Ko smo za mnenje poizvedovali v podjetju Avtopromet Gorenjska, nam niso mogli postreči s svojimi argumenti za uvedbo teh tarif, ker sta bila direktor in sekretar odsotna. Kljub temu menimo, da zapis ni enostranski, saj hočemo le opozoriti na problem, ki se je

najverjetneje po nepotrebnem pojavil. Gre namreč za preprosto logiko, ki se bo razrasla v bumerang: jaz tebi, ti meni. Vsako podjetje bo skušalo izgubljeni denar na drugih postajah kompenzirati s primernimi tarifami na »svoje« postajališčih. In rezultat v končni fazi: stroški z obračunavanjem in plačevanjem, huda kri in zaostreni odnosi, finančnega učinka pa bržkone ne bo, oz. bo za vsa podjetja, ki bodo šla v to »igro«, imel znak minus. Torej čista izguba, da ne govorimo o odnosih, ki že sicer niso najbolj boljši, če pa se še poslabšajo, bodo škodovali vsem, najbolj pa tistim, ki so že sicer finančno in sploh med slabšimi. Prepričani smo, da na tem področju našega gospodarstva uvedba takih tarif ne pomeni poslovno uspešnih in pri sedanjem stanju avtobusnega prometa na Gorenjskem tudi ne poštenih odnosov med podjetji, zato vprašujemo iniciatorje tega ukrepa, kaj so pravzaprav hoteli: denar oz. večji finančni učinek na poštenu ekonomski osnovi ali iskane rešitve za vsako ceno?

P. C. — A. T.

Remont električne peči

Te dni so v jeseniški železarni ustavili električno peč za pridobivanje jekla. Ustavili so jo zaradi rednega letnega remonta, ki bo letošnji trajal predvidoma tri tedne. Da se proizvodnja ne bi zmanjšala, bodo te tri tedne delali z večjim številom martinov kot običajno.

-bb

Črna prst in Šport-hotel

se bosta priključila združenim Transturistovim hotelom v Bohinju

Kolektiva gostinskega podjetja Črna prst v Bohinjski Bistrici in Šport-hotela na Pokljuki sta se prejšnji teden odločila, da se bosta priključila turističnemu, promelnemu in gostinskemu podjetju Transturist Skofja Loka — združenim hotelom Bohinj. Delavski svet Transturistovih združenih hotelov v Bohinju (to so hoteli Jezero, Bellevue, Pod Voglom, Triglav Stara Fužina, gostilna v Srednji vasi, brunarica Ruša na Voglu ter bifeji v Bohinjski Bistrici, na Orlovih glavah na Voglu in pri spodnji postaji

žičnice) je bil o sklepu kolektivov Črne prsti in Šport-hotela takoj obveščen, o integraciji pa bo razpravljalo to dni. Ker so prepričani, da bo združitev ekonomsko uspešna tako za enega kot za drugega partnerja, menijo, da bo delavski svet sprejel sklep o integraciji. — at

Mednarodni vinski sejem v Ljubljani

Od 1. do 10. septembra bo na gospodarskem razstavišču v Ljubljani 13. mednarodni sejem vin, žganih pijač in sadnih sokov s specializiranimi oddelki kletarske, vinogradniške, gostinske in turistične opreme. Odprt bo vsak dan od 10. do 19. ure, zabavno gostinski prostori pa do 22. ure.

V. M.

Obvestilo

Odbor Prešernove Brigade pri občinskem odboru zveze združenih borcev NOV v Kranju obvešča, da bo v nedeljo 30. julija ob 10. uri pri Sempetrskem gradu v Stražišču pri Kranju srečanje vseh preživelih borcev VII. SNOUB F. Prešeren.

Prireditelj vabi vse preživele borce, internirance, aktiviste in občane, da se udeležijo tega srečanja. Po proslavi bo prosta zabava, na kateri bodo nastopili Veseli planšarji.

Odbor Prešernove brigade

Sava
HOVADNA GUMIČENI TROKROVNI
Kranj

Znižane cene ležalnim blazinam

odlične kakovosti v industrijski trgovini SAVA —

prodajalna: **KRANJ**,
Maistrov trg 2

Potrjeni trije zazidalni načrti

Med zelo obsežnim dnevnim redom je skupščina občine Radovljica razpravljala v ponedeljek o zazidalnih načrtih za Kamno gorico, Brezovico in vzhodni del Lesc, ki jih je izdelal Zavod za urbanizem na Bledu.

Ceprav osnutek urbanističnega programa iz leta 1966 ne predvideva povečanja števila prebivalcev na področju Kamne Gorice oziroma Brezovice, je bilo nujno potrebno izdelati zazidalni načrt, ker žive tu delavci v zelo neugodnih stanovanjskih razmerah. V sporazumu s občino je tako tovarna Plamen Kropa naročila oba zazidalna načrta.

Zazidalni načrt za Kamno gorico je izdelan za področje med levim bregom stranske struge Lipnice, obrtnim podjetjem Okovje

in hribom Zijalka. Na tem ozemlju bo razvrščeno 50 hiš — 36 individualnih in 14 vrstnih.

Zaradi cenejše gradnje je precej interesentov za montažno gradnjo. Zaradi tega so v sporazumu z investitorjem izdelali zazidalni načrt še za Brezovico, kjer bo naselje 24 montažnih hiš na vzhodnem delu velikega platoja ob zaselku Brezovica. Z gradnjo montažnih hiš so se morali umakniti na Brezovico, ker se ta gradnja stilsko ne ujema z staro gradnjo v sami Kamni gorici.

Zazidalni načrti za vzhodni del Lesc so izdelali zato, ker je zelo veliko interesentov za gradnjo na tem področju. Tako bodo zgradili 57 individualnih stanovanjskih hiš na 4,5 ha zemljišča. Ko je bil predlog javno razgrnjen v družbenem centru v Lescah, je bila predlagana le ena sprememba, ki sta jo projektanta osvojila.

Med ostalimi je skupščina na seji imenovala tudi likvidacijsko komisijo za kmetijsko šolo Poljče (Franc Cvenkelj, Franjo Praprotnik, Stanko Mulej).

P. C.

Zaposlovanje — zadeva občine

Ze precej časa je bojazen, da ni nobenih možnosti več za zaposlovanje. V prvem letu gospodarske reforme so nekatere delovne organizacije izbrale pri iskanju ekonomičnejšega gospodarjenja najenostavnejšo rešitev — odpuščanje zaposlenih.

Po podatkih Komunalnega zavoda za zaposlovanje Kranj so v letu 1966 podjetja le malenkostno povečala število zaposlenih (za 0,3%), in sicer v gospodarstvu za 2,7%, občutno pa se je zmanjšalo število zaposlenih v negospodarstvu (upravi, bančništvu, socialnem zavarovanju in zavodih) — kar za 7,8%.

Družbeni plani vsebujejo optimistične podatke; število zaposlenih v kranjski občini naj bi se povečalo za 2,1

odst. letno, številke pa kažejo, da se doslej še niso začela uresničevati predvidevanja o novih zaposlitvah oz. o odpiranju novih delovnih mest. Podrobnejši pregled nam kaže, da se je v nekaterih delovnih organizacijah število zaposlenih povečalo samo navidezno, z raznimi priključitvami itd. V delovnih organizacijah je malo potreb, v občini pa malo možnosti za zaposlitev absolventov srednje strokovnih, višjih ter visokih šol. Kadrovska struktura v občini pa je pod republiškim in jugoslovanskim poprečjem.

Tako stanje nas opozarja, da pri nas še vedno prevladuje politika »čuvanja zasedenih delovnih mest«, ne pa načrtna ter dolgoročna kadrovska politika. Tudi podatek, da delovne organizacije sprejmejo 60% novih delavcev mimo zavoda za zaposlovanje, s posredovanjem znancev, potrjuje zahtevo, da bo nujno potrebno uveljaviti pravična merila za sprejem.

Večji premiki glede zaposlenih tako niso več samo stvar delovnih organizacij, temveč so postali skupno vprašanje občine.

Vika Mihetič

(Nadaljevanje s 1. strani)

Priprave na jesensko delo

govorov s predsedniki, tajniki in blagajniki izvršnih odborov in predsedniki nadzornih odborov pri sindikalnih podružnicah. Prav tako bodo pripravili krajše seminarje, na katerih se bodo med drugim pogovarjali o programih dela izvršnih odborov sindikalnih podružnic, o pripravi delovnih konferenc in občnega zbora itd.

Da bi jeseni delo čimprej steklo, pa bo občinski sindikalni svet še do septembra

pripravil precej gradiva za nadaljnjo razpravo. Tako prav sedaj pripravljajo analizo o porabi sindikalne članarine v sindikalnih podružnicah in občinskem sindikalnem svetu, analizo o delu in vlogi izvršnih odborov sindikalnih podružnic in njihovem odnosu do članov sindikata in občinskega sindikalnega sveta, analizo o družbenem standardu zaposlenih, analizo pravilnikov o delovnih razmerjih itd. A. Z.

Disciplinski center v Kranju

Sekretariat za zdravstvo in socialno varstvo pri republiški skupščini je letos pripravil poročilo o izvajanju zakona o izvrševanju vzgojnih ukrepov. Iz poročila je razvidno, da je disciplinski center za bivanje mladoletnikov za nekaj ur na dan tudi v Kranju.

Do sedaj se je vzgojni ukrep oddajanja mladoletnikov v disciplinski center izvajal v Kranju pri oddelku za družbeno neprilagojeno mladino v Dijaškem domu. Ker je republiški sekretariat za zdravstvo in socialno varstvo dolžan skrbeti za izvajanje zakona o izvrševanju

vzgojnih ukrepov, je določil, da je treba položaj vseh disciplinskih centrov tudi pravno urediti.

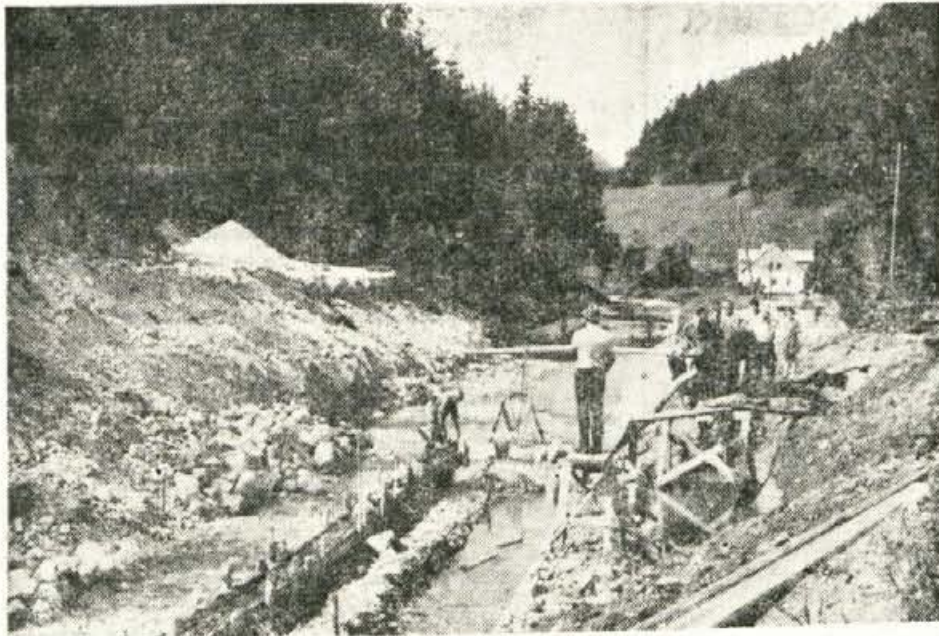
V Kranju število vzgojnih ukrepov od 1962. leta vedno hitreje narašča. Največ je bilo takšnih ukrepov izrečenih lani. Prav zato so odborniki občinske skupščine v Kranju na zadnji seji sklenili, da bo v prihodnje v Dijaškem domu še vedno disciplinski center, ki bo prav tako kot do sedaj sodeloval s sodiščem, šolami, zdravstvenimi zavodi, družbenimi organizacijami, krajevnimi skupnostmi itd., skratka z vsemi, ki delajo ali pomagajo pri prevzgoji mladoletnikov. A. Z.

murha
LESCE

Festivalna dvorana Bled
Modna razstava

od 17. do 30. julija 1967

Vsaki štirinajst dni pride v hotel Evropa v Kranju nova skupina belgijskih turistov. Med bivanjem v Kranju si razen drugih zanimivosti ogledajo tudi vlnsko klet. V hotelu pa jim vsak dan prirejajo tudi razne izlete. Pravijo, da so turisti zelo zadovoljni. V hotelu pa seveda tudi — Foto: Franc Perdan

Pred dobrim mesecem so v Lescah in v Radovljici na nekaterih ozkih odsekih cest namestili semaforje. S tem so bili najbolj zadovoljni pešci, ki so bili prej najbolj ogroženi zaradi velikega prometa, predvsem ob konicah — Foto Perdan

Pred kratkim je Vodna skupnost iz Kranja začela na Jezerskem delati nov most. Tako bodo končno povezali planšarsko jezero z glavno cesto. Most bo lesen in bo stal na štirih betonskih nosilcih. Kaže, da bo most kmalu gotov. Žal samo malo prepozno — Foto Perdan

Avtobusni »ringaraja«

Ker Kranj nujno potrebuje novo avtobusno postajo, si Avtopromet Gorenjske na različne načine prizadeva priti do denarja zanjo. Na to, da bi dobili za to investicijo družbeni denar, ni povsem realno misliti, zato je delavski svet Avtoprometa Gorenjska pred nedavnim sklenil, da uvede za vse avtobuse, ki postajajo na sedanji postaji, posebno takso, in sicer 500 starih dinarjev za prihod in prav toliko za odhod vsakega avtobusa.

Ta ukrep je močno razburil ostale prevoznike, saj so v Sloveniji to prakso opustili s sporazumom, ki so ga avtobusna podjetja podpisala leta 1964. (Sporazuma ni podpisalo samo podjetje Slavnik Koper.) Za mnenje o tem ukrepu smo zaprosili direktorja Transturista iz Škofje Loke Vena Doljaka:

»Menim, da to pomeni vnašanje nereda v potniški promet. Vemo, da je avtobusna postaja v Kranju resen problem, vendar ne bomo pustili, da se rešuje na naš račun. Tudi mi smo gradili avtobusne postaje v Šk. Loki, v Radovljici in na Bledu, vendar s svojimi sredstvi. Sofinancirali smo gradnjo postaje v Bohinju, sedaj pa jo bomo gradili še v Ukancu v Bohinju...«

Podjetje Avtopromet Gorenjska sporazuma leta 1964 ni podpisalo, ker je bilo takrat še združeno s podjetjem SAP Ljubljana. Podpisal ga je seveda SAP, na kar se Kranjčani zdaj sklicujejo, češ nismo ga mi podpisali, zato tudi ni potrebno, da se ravnamo po njegovih določilih. S tem tudi opravičujemo uvedbo tarif za prihajanje avtobusov na njihovo postajo.

janje avtobusov na njihovo postajo.

Transturist bi s to tarifo izgubil letno okrog 29 milijonov starih dinarjev, SAP nekaj več in nekaj manj ostala avtobusna podjetja. Ne vemo, kako bodo reagirali drugi, pri Transturistu pa so zelo ostri. Da bi dobili nazaj omenjeno vsoto, so na svojih postajah uvedli tarifo 1200 S din za prihod in prav toliko za odhod avtobusov drugih podjetij. Izračunali so, da bodo toliko izgubili na postaji v Kranju. Delavski svet Avtoprometa Gorenjska pa je pooblastil upravni odbor, da lahko dvigne prvotno postavljeno tarifo do tiste višine, kakršno bodo določila ostala avtobusna podjetja.

Zdaj nam še ni znano, kako bodo ukrepala ostala podjetja, vendar kaže, da ta avtobusni »ringaraja« še ni končan. Direktor Transturista nam je rekel, da bodo resno razmislili o opustitvi nekaterih avtobusnih prog s postankom v Kranju. »S temi pristojbinami.« je nadaljeval, »bi se nabralo toliko denarja, da res ne vem, ali gre za reševanje postaje ali podjetja. Prepričan sem, da na ta način ne bodo zgradili postaje... Delavski svet me je pooblastil, da se s kranjsko občinsko skupščino pogovorim o sofinanciranju avtobusne postaje v Kranju.«

Ko smo za mnenje poizvedovali v podjetju Avtopromet Gorenjska, nam niso mogli postreči s svojimi argumenti za uvedbo teh tarif, ker sta bila direktor in sekretar odsotna. Kljub temu menimo, da zapis ni enostranski, saj hočemo le opozoriti na problem, ki se je

najverjetneje po nepotrebnem pojavil. Gre namreč za preprosto logiko, ki se bo razrasla v bumerang: jaz tebi, ti meni. Vsako podjetje bo skušalo izgubljeni denar na drugih postajah kompenzirati s primernimi tarifami na »svoji« postajališčih. In rezultat v končni fazi: stroški z obračunavanjem in plačevanjem, huda kri in zaostreni odnosi, finančnega učinka pa bržkone ne bo, oz. bo za vsa podjetja, ki bodo šla v to »igro«, imel znak minus. Torej čista izguba, da ne govorimo o odnosih, ki že sicer niso najboljši, če pa se še poslabšajo, bodo škodovali vsem, najbolj pa tistim, ki so že sicer finančno in sploh med slabšimi. Prepričani smo, da na tem področju našega gospodarstva uvedba takih tarif ne pomeni poslovno uspešnih in pri sedanjem stanju avtobusnega prometa na Gorenjskem tudi ne poštenih odnosov med podjetji, zato vprašujemo iniciatorje tega ukrepa, kaj so pravzaprav hoteli: denar oz. večji finančni učinek na pošten ekonomski osnovi ali iskane rešitve za vsako ceno?

P. C. — A. T.

Remont električne peči

Te dni so v jeseniški železarni ustavili električno peč za pridobivanje jekla. Ustavili so jo zaradi rednega letnega remonta, ki bo letos trajal predvidoma tri tedne. Da se proizvodnja ne bi zmanjšala, bodo te tri tedne delali z večjim številom martinov kot običajno.

- bb

Črna prst in Šport-hotel

se bosta priključila združenim Transturistovim hotelom v Bohinju

Kolektiva gostinskega podjetja Črna prst v Bohinjski Bistrici in Sport-hotela na Pokljuki sta se prejšnji teden odločila, da se bosta priključila turističnemu, prometnemu in gostinskemu podjetju Transturist Škofja Loka — združenim hotelom Bohinj. Delavski svet Transturistovih združenih hotelov v Bohinju (to so hoteli Jezero, Bellevue, Pod Voglom, Triglav Stara Fužina, gostilna v Srednji vasi, brunarica Ruša na Voglu ter bifeji v Bohinjski Bistrici, na Orlovih glavah na Voglu in pri spodnji postaji

žičnice) je bil o sklepu kolektivov Črne prsti in Sport-hotela takoj obveščen, o integraciji pa bo razpravljalo te dni. Ker so prepričani, da bo združitev ekonomsko uspešna tako za enega kot za drugega partnerja, menijo, da bo delavski svet sprejel sklep o integraciji. — at

Obvestilo

Odbor Prešernove Brigade pri občinskem odboru zveze združenj borcev NOV v Kranju obvešča, da bo v nedeljo 30. julija ob 10. uri pri Šempetrskem gradu v Stražišču pri Kranju srečanje vseh preživelih borcev VII. SNOUB F. Prešeren.

Prireditelj vabi vse preživele borce, internirance, aktiviste in občane, da se udeležijo tega srečanja. Po proslavi bo prosta zabava, na kateri bodo nastopili Veseli planšarji.

Odbor
Prešernove brigade

Mednarodni vinski sejem v Ljubljani

Od 1. do 10. septembra bo na gospodarskem razstavišču v Ljubljani 13. mednarodni sejem vin, žganih pijač in sadnih sokov s specializiranimi oddelki kletarske, vinogradniške, gostinske in turistične opreme. Odprt bo vsak dan od 10. do 19. ure, zabavno gostinski prostori pa do 22. ure.

V. M.

Sava
ROVARNKA GIMNAZIJSKI TRGOVINI
Kranj

Znižane cene ležalnim blazinam

odlične kakovosti v Industrijski trgovini SAVA —

prodajalna: **KRANJ**, Maistrov trg 2

»Škofjeloško ozemlje in sosesčina«

Izšel je nov zemljevid — specialka Škofje Loke z okolico

Nesporno in priznano dejstvo je, da je Škofja Loka in njena okolica eden izmed najlepših in turistično najzanimivejših kotičkov naše ožje domovine. Mesto ob sotočju obeh Sor, Selška in Poljanska dolina ter ostala okolica skrivajo toliko naravnih lepot in zgodovinskih znamenitosti kot le malokateri razvpiti turistični center pri nas. Zal pa je bila vse do danes velika večina teh lepot za širši krog tujih in domačih obiskovalcev nedostopna. Ali niso vedeli zanje, ali pa jih niso znali pokazati. Dolga leta namreč ni bilo na voljo nobenih pisanih informacij, zemljevidov ali vodičev, ki bi služili turistom pri ogledovanju širše in ožje okolice Škofje Loke. Vse to je ostajalo monopol redkih poznavalcev in še redkejših raziskovalcev tega dela Slovenije.

Pred dnevi pa je Turistično društvo Škofja Loka izdalo zemljevid Škofjeloško ozemlje in sosesčina v nakladi 5000 izvodov. Ta prepotrebni ukrep utegne pomeniti prelomnico v turističnih prizadevanjih starega gorenjskega mesta.

Zemljevida ne utesnjujejo danes veljavne občinske meje, ampak se ravna po mejah nekdanje freisinske Škofije, saj ves ta teritorij predstavlja zaključeno kulturno-zgodovinsko celoto. Izdelan je v merilu 1:75.000. Njegova avtorja, prof. France Planina in Franc Otujac, sta zarisala nanj vse turistično pomembne objekte: avtobusne postaje, planinske in lovske kočice, okrepčevalnice, pošte, zdravstvene domove, kopalnice na prostem, športne sta-

dione, razen tega pa seveda muzeje, gradove, cerkve, razvaline ipd. Posebnost specialke je morda v tem, da poleg cest in železnice označuje tudi malo znane kolovoze, poti ter celo planinske steze, ki vodijo na posamezne vrhove ali pa jih povezujejo med seboj. Za posamezne vasi in doline na zemljevidih še neoznačene zaselke so uvedena domača imena, ki so v veljavi med ljudmi. Ni treba še posebej omenjati, koliko truda je stalo oba avtorja zbiranje vseh teh podatkov.

Zemljevid ima spremno besedilo, ki prinaša kratek geografski oris in zgodovinski pregled razvoja celotnega teritorija. Besedilo je natisnjeno v slovensščini, nemščini in italijanščini.

Poleg omenjenega zemlje-

vida ne gre pozabljati še dveh stvari, ki nista nič manj pomembni za popularizacijo mesta in njegove okolice. To je barvni prospekt Škofje Loke s Selško in Poljansko dolino ter zbirka barvnih razglednic z motivi iz mesta in okolice. Prospekt, o katerem je bilo govora že dije, je izšel letošnjo maja v nakladi 30.000 izvodov. Izdal ga je turistični informacijski biro v Škofji Loki. To je prvi barvni prospekt mesta. Prvega naploha pa je 1. 1930 izdalo tujsko prometno društvo Škofja Loka, ki se je razvilo iz olepševalnega društva, ustanovljenega 1. 1893. Počlej vse do 1953, ko je bil ob veliki gospodarski razstavi izdelan nov prospekt, mesto ni doživelo svoje upodobitve. Letošnji prospekt, tretji po vrsti, je opremljen z lepimi barvnimi posnetki Škofje Loke in krajev iz obeh dolin, v njem pa je tudi posnetek notranjosti cerkve v Cragrobu, ki zasluži, da se ji posveti mnogo več pozornosti kot doslej.

Tu je še zbirka osmih barvnih razglednic, za katere je, prav tako kot za prospekt, napravil posnetke inženir arh. Anton Mlakar. Po vsem tem se turistično društvo v Škofji Loki lahko pohvali, da v mednarodnem turističnem letu ni držalo križem rok.

I. Guzelj

V soboto bodo odprli

Groharjevo slikarsko kolonijo

Še nekaj dni nas loči od otvoritve Groharjeve slikarske kolonije. To bo prva tovrstna prireditve v Škofji Loki in če bo uspela, upajmo, tudi ne zadnja.

Zamisel o slikarski koloniji se je porodila že 1. 1963, a je ostala v seni načrtov za Škofjeloške poletne prireditve. Usoda teh nam je znana. Namesto da bi po uspehu v začetku prerasle v vsakoletno tradicijo, so že po treh letih povsem zamrle. Vzrokov za to je več. Resda so večinoma objektivnega značaja, a vendarle bi se igre z več dobre volje in sodelovanja med prireditelji dalo pripraviti. Kakorkoli že, v novih razmerah je skromnejša, a nič manj privlačna ideja o slikarski koloniji postala zanimiva. Osnutek zanjo je že leta 1964 izdelal akademski slikar Ive Subic. Letošnje leto je kot nalašč primerno za izvedbo takšne prireditve, saj prav zdaj mineva sto let od rojstva enega izmed največjih slovenskih slikarjev Ivana Groharja. Kolonija, ki jo v sodelovanju pripravljata lokiški muzej in turistično društvo Škofja Loka, je prav zato dobila ime Groharjeva slikarska kolonija. Prireditelja sta deležna vse podpore sveta za kulturo in prosveto ter

vseh osmih turističnih društev v občini.

Otvoritev kolonije bo v soboto, 22. julija ob 18. uri v Sorici, v rojstnem kraju velikega slikarja. Združena bo s proslavo stoletnice Groharjevega rojstva. Ob tej priložnosti sta tamkajšnje turistično društvo in krajevna skupnost Sorica obnovila umetniškovo domačijo.

Slikarji - udeleženci bodo lahko svobodno ustvarjali kjerkoli na vsem območju občine Škofja Loka. Tudi glede izbire motivov ni nikakih omejitev. Za zaključek — 6. avgusta — bo v Groharjevem naselju v Škofji Loki svečano odkritje bronastega kipa Ivana Groharja, ki ga izdeluje akademski kipar, domačin Tone Logonder.

Udeležbo v Groharjevi slikarski koloniji so doslej potrdili slikarji Ivan Minafič iz Prage, Anton Polak iz Maribora, Trbovelčan Milan Rjavac ter Ivan Seljak-Copič, Andrej Jemec, Marjan Dovjak, Nikolaj Omersa, Cita Potokar, Maksim Sedej in Dore Klemenčič-Maj, vsi iz Ljubljane. Povabljen je tudi en slikar iz pobratenega italijanskega mesta Medicina, vendar prireditelji njegove prijave doslej še niso prejeli.

I. Guzelj

Jesenice Učni uspehi strokovnih šol

Tudi letos so učni uspehi na poklicni industrijski in tehniški srednji šoli železarskega izobraževalnega centra na Jesenicah zadovoljivi. Uspeh je zadovoljiv predvsem zato, ker šoli skrbita, da je pouk vse kvalitetnejši ter da se stopnjuje učni uspeh od prvega do zaključnega razreda.

Na poklicni industrijski šoli, ki je imela v 14 oddelkih 303 učence, je razred zdelalo 222 učencev, t. j. 73,3%. Najboljši uspeh je dosegel tretji razred, saj od 91 učencev le trije niso izdelali.

Tehnična srednja šola je imela dva oddelka. Na rednem oddelku je izdelalo 130 dijakov s povprečno oceno 2,02, na večernem oddelku pa 32 s povprečno oceno 2,78. Tudi na tej šoli so bili najuspešnejši zaključni razredi, ki so dosegli povprečno oceno nad 3,20.

Ta porast učnega uspeha dokazuje pravilno politiko šol, ki že v prvih razredih in kasneje poskrbita, da pridejo v zaključni razred le tisti, za katere umajo, da bodo uspešno zaključili šolo. Obe šoli sta dali letos 129 absolventov.

-pu

Pogovor z direktorjem kranjskega kinematografskega podjetja

Manj gledalcev kot prejšnja leta

Pasji dnevi so tu. Kranjčani odhajajo na dopuste. Nekateri so že šli in se bodo kmalu vrnili, nekateri se prav zdaj odpravljajo k morju ali pa v gore. Nekateri — tudi takih je precej — pa bodo ostali doma. Za te je v Kranju bolj malo zabave. Ena izmed redkih oblik je obisk kinematografske dvorane. Te so kljub vsemu sorazmeroma polne.

O tem, kaj bomo Kranjčani lahko gledali jeseni, o načrtih in trenutnih težavah je na naša vprašanja odgovarjal direktor kranjskega kinematografskega podjetja Janez Petrič.

— Pred dvema letoma je prebivalec Kranja šel poprečno devetindvajsetkrat na leto v kino. Ta številka je bila visoko nad evropskim povprečjem. Kakšen je bil obisk lani?

»Obisk je padel! Lani je obiskal kinematografsko dvorano Kranjčan poprečno sedemindvajsetkrat. Vzrok bo treba iskati v tem, da se način življenja vse bolj spreminja.«

— Letnega kina ni več. Ta je za tiste, ki so ga obiskovali, pomenil možnost za zabavo v poletnih dneh. Lahko upamo, da ga bomo spet imeli?

»Vremenske razmere so se spremenile. To je bil vzrok, da so v Ljubljani zaprli letni kino Tivoli. Odslej imajo le še en letni kino. O novem letnem kinu v Kranju ne razmišljamo. Bolj se ukvarjamo z uvedbo TOD AO-sistema (70 mm filmski trak). V Evropi smo z Albanijo edini deželi na svetu, ki tega sistema nimata. Upamo, da nam bo uspelo uresničiti zamisel, da bi vsaj v petih letih uspeli zgraditi letni kinematograf za avtomobiliste, kakršne imajo že po vsem svetu.«

— Filmskega gledališča lani ni bilo. Kje je vzrok, da ga ni več in kdo je kriv za to?

»Filmsko gledališče smo organizirali skupno z zvezo kulturno-prosvetnih organizacij. Skrb zanj pa bi morala biti tako z naše strani kot s strani ZKPO večja, če bi ga hoteli še imeti. Pripravljeni smo zamisel o filmskem gledališču podpreti, če bi sodelovale tudi druge kulturne ustanove.«

— V nekaterih slovenskih

mestih je navada, da vidimo pred začetkom predstave na platnu ime operaterja. Tudi v Kranju projekcija ni vedno najboljša...

»Res je! Projekcija ni najboljša. Potrudili se bomo, da bomo napake odpravili. Ze v naslednjem mesecu bomo pred pričetkom predstav lahko videli na platnu ime operaterja, ki nam predvaja film.«

— Jugoslovanski filmi prihajajo dokaj neredno in pozno v naše mesto. Kaj je vzrok?

»Krivda ni naša. Z zakonom, ki so ga sprejeli pred nedavnim, so proizvajalci filmov postali tudi distributerji. Ti pa pošljejo film najraje v dvorane šole po puljskem festivalu. Odtod torej nerednost in zamude pri jugoslovanskih filmih.«

— Zgodj se, da plačamo za obisk predstave dražjo vstopnico kot običajno, čeprav je film običajne dolžine, le da nam prej pokažete še filmske reklame. Filmske novosti in kratek film. Zdi se, da gledalec plača več, kot bi moral?

»Za film, ki je dolg več kot 3000 m, plača naše podjetje, tako kot ostala, tudi večjo najemnino. Če hočemo, da se nam vložena sredstva povrnejo, moramo vstopnino zvišati. Gledalec torej ni opeharjen!«

— Kaj bomo gledali jeseni in pozimi?

»Našel bom le pomembnejše filme. To so Ben HUR (amer.), Predsednik (sov.) film o Hruščovu, Ljubezen na peščini (amer. z Elizabeth Taylor v glavni vlogi), Viva Maria, Kleopatra, My Fair Lady. Pripravljamo svečano premiero ob filmu Saše Petroviča Zbiralci perja. Prav tako pa bomo že med puljskim festivalom gledali film Dušana Makavejeva Poštna uslužbenka.

B. Spraje

Obrtnik Ljubljana
Poslovalnica Kranj —
Koroška cesta

obvešča cenjene potrošnike, da prodajamo v naši poslovalnici po znižanih cenah:

— moške obleke od 200.— do 300.— N din
— moške hlače od 35.— do 80.— N din

Prodajamo tudi vse ostalo moško in žensko konfekcijo. — Izkoristite ugoden nakup —
Za obisk se priporočamo.

Ob našem 22. juliju — dnevu vstaje

Te dni pred 26. leti

Tisti, ki so se rodili v času vstaje, so danes že očetje, mamice, že izšolani in usposobljeni stopajo za stroje, za delovne mize — neopaženo postopoma prevzemajo mesta prejšnje generacije in vse njene izkušnje in tradicije. Tako hitro teče čas! Oni, ki so to doživljali in sodelovali v tistih razburkanih dogodkih pred 26. leti, pa se umikajo upokojeni, njihovi spomini postajajo blede, mnogi so padli, drugi pomrli. Čas je neizprosno!

Ne glede na to pa je dan vstaje naš skupni praznik starih in mladih, dan, ki ga bodo lahko s ponosom praznovali še novi in novi rodovi, kajti ta dan je posvečen narodu, ki se je uprl smrtni obsodbi, se bojeval, krvavel in končno zmagal, zastavil pot lepšemu in mirnemu življenju.

Takrat, danes in vedno si bomo lahko šteli v zadoščenje, da se je Gorenjska v okviru naših zaslužnih narodov med prvimi organizirano uprla in se vrgla v boj, čeprav so posebne razmere v kasnejšem razvoju osvobodilnega boja narogle tu drugačne oblike prilagojevanja in taktike.

Že na širši partijski konferenci v Ljubljani 1. in 2. junija 1941, ko so na široko razpravljali o nastalem stanju v Evropi in pri nas (Kardelj je že takrat točno vnaprej predvideval tudi napad Hitlerjevih hord na Sovjetsko zvezo), so tudi ugotovili, da so razmeroma najbolj dozoreli pogoji za začetek vstaje prav na Gorenjskem. Priključitev tega ozemlja k Nemčiji, posebni strogi ukrepi, zapiranje in preganjanje prebivalstva, vse to je povzročalo splošni odpor množice. Vsak dan več je bilo tistih, ki so morali zbežati z doma in se zateči v gozdove, da so si rešili golo življenje. In iz teh skupin so že junija, zlasti pa julija nastajale skupine ilegalcev — borcev okrog Jesenic, Tržiča, Kranja in drugod. Hkrati pa so bile tu že močne partijske organizacije s središči na Jesenicah, v Kranju in v Kamniku, ob katerih so bili ustanovljeni vojni komiteji. Taka organizacija je bila plod nekaterih sposobnih organizatorjev, izmed katerih ne smemo pozabiti Kebeta, Brejcar, Gregorčiča, Stražišarja in še posebno Staneta Zagarja kot osrednjega pobudnika vstaje in voditelja prvih bojev.

Zgodovinsko pomembna sta bila dva sestanka članov vojnih komitejev Gorenjske, ki jih je sklical in vodil Stane Zagar na Vodiški planini (Jelovica) 17. in 20. julija. Najvažnejše je bilo, da so se odločili za konkretni dan vstaje, ki naj bi bila 27. julija. Zaradi nekaterih organizacijskih slabosti so ta dan začeli samo na Kamniškem. V noči med 27. in 28. julijem so razrušili cesto na Gornji grad, mostove prek Bistrice, požgali žito, namenjeno Nemcem, itd.

Do konca julija je bilo na Gorenjskem že 7 ali 8 čet. Prvi oboroženi spopad Nemcev z organizirano partizansko enoto pa je bil 1. avgusta na Mežakliji. Toda Zagar je za začetek vstaje pripravil veliko akcijo vseh partizanskih enot in skupin Gorenjske — napad na Begunje in osvoboditev kakih 300 političnih zapornikov. To naj bi bilo zjutraj 5. avgusta. Kranjska in tržiška četa sta se zbrali 4. avgusta pod Storžičem in se združili v Storžičski bataljon. Del bataljona je že tisto noč krenil na Dobro in se pripravil na akcijo. Z Jelovice pa bi moral priti gorenjski ali Cankarjev bataljon, v katerega so vključili vse partizanske čete in skupine desnega brega Save od Jesenic do Poljanske doline.

Toda prišlo je do izdaje. Nemci so napadli partizane na Dobro, iznenadili one pod Storžičem, kjer je bilo 8 mrtvih, ter preprečili Cankarjevemu bataljonu prehod prek Save.

Tako ta velika, prva akcija partizanskih enot na Gorenjskem, ni uspela. Kranjski bataljon je bil razbit. Prav tako so Nemci hoteli uničiti tudi Cankarjev bataljon, ki so ga 8. avgusta napadli na Kotliču (Jelovica), sedaj Partizanski vrh. Ne glede na vse to pa so bile te prve akcije uspešen krst borcev in vodstva, da so se učili taktike, se pripravljali na dolgotrajni boj. Zato so sledile mnoge manjše akcije na sovražne postojanke, na prometne zveze in skladišča vse tisto jesen. Decembra 1941 pa je prišlo do nove množične vstaje v Gornjesavski in bohinjski dolini ter v Poljanah.

Tako je zgodovinski strel 22. julija (ki ga praznujemo kot dan vstaje) našel takoj tiste dni pred 26. leti širok odmev po vsej naši Gorenjski. Zato praznujemo ta dan v počastitev vseh, ki so padli za našo pravično stvar, praznujemo v spodbudo vsem našim, zlasti mladim ljudem, ki danes z delom uresničujemo krvavo izbojevano cilje, praznujemo v opomin vsem onim, ki še danes podpirajo nasilje in teptajo svobodo mlajših narodov po svetu

K. Makuc

Neke decembrske noči 1944 v Stražišču

Po mnogih spremembah in reorganizacijah partizanskih enot na našem območju, ob katerih so se sile odpora stalno krepile, izpopolnjevale po potrebah, je v zadnjem obdobju osvobodilnega boja postala Prešernova brigada najmočnejša partizanska enota. Čeprav ni točnih podatkov, predvidevajo, da se je v tej enoti bilo kakih 1500 borcev, približno 240 pa jih je padlo.

V spomin na mnoge boje te brigade objavljamo nekaj povzetkov iz obširnega spisa komandanta Prešernove brigade Karla Leskovca o drzni akciji, ko je celotna brigada neke noči konec decembra 1944 prišla v Stražišče in v brk nekaj tisočem Nemcev v Kranju mobilizirala kakih 200 fantov in moč ter odvedla mnogo živčev, živine in drugih potrebščin za oskrbo te velike partizanske enote.

Na Javorniku se je odcepil od glavnine en bataljon in kolona se je spustila desno proti Zabnici. Glavna naloga tega bataljona je bila, da prepreči prihod Nemcev iz Škofjeloške smeri. Glavnina pa se je spustila navzdol proti Stražišču. Predhodnica je šla kakih 300 metrov naprej. Sneg je skrival pod čevlji in mraz je silil za ovratnike, v žepe... Ob osmih zvečer so bili pri opekarni in se ustavili na mali ravnicci sredi gozda. Tu so razdelili borce na manjše skupine z vodičem, domačinom, in vsaka je imela točno določen del vasi oz. ulice in hiše.

Pri osamljeni hiši tik pod hribom je zarenčal pes. Bataljon, ki je bil določen za zaščito pred Nemci iz Kranja, je kar po vojaško korakal skozi vas in se razporedil na Kalvariji, nad železniško postajo in glavno cesto.

Nemci so z minometalcem obstreljevali vas. Nekje pri Zabnici je bilo slišati streljanje. Trušči eksplozij min so odmevali v mrzlo noč kot huda ura.

Ljudje, ki niso vedeli, kaj se dogaja, so se zapirali, zaklepali v hiše, ugašali lučiče... Toda obiski po hišah so tekli po točnem, vnaprej določenem programu. V neki hiši so našli same ženske, hudo preplašene. Na steni so bile slike glavnih nacističnih voditeljev. Rafal iz brzostrelke je zaregaljal in po sobi so se razleteli okvirji in zažvenketalo steklo. Takrat je izpod postelje prišel mlad Nemec v samih spodnjicah in — rad ali nerad — je bil kaj kmalu med partizani. V drugi hiši so našli na postelji par, ki naj bi naslednji dan šel k poroki. Koliko je bilo solza, prošanj! Toda partizani so bili neizprosni. Z njimi! Drugje je bil prestrašeni moški najbolj v zadregi, ko je pred partizani odprl omaro, da bi se oblekel za odhod, v njej pa je imel lepo spravljeno obleko nemškega podoficirja. V drugi hiši so našli na veliki kmečki peči dve dekletki, ki sta se sumljivo obnašali. Pregledali so sobo in našli pod pečjo dva oborožena in nališana Nemca.

Taki so bili nekateri primeri. Toda v večini so možje in fantje, domačini, z razumevanjem stopali k partizanom. Mnogim je bil tak način odhoda v partizane tudi opravilo pred Nemci, ki

celotne akcije, da namreč prepreči Nemcem mobilizacijo teh ljudi za svoje enote, za delo v tovarnah, zato so jih partizani na videz nasilno odvedli.

Pozno ponoči so se partizani z vsemi mobiliziranimi zbrali pri opekarni, potem pa krenili nazaj, navzgor proti Čepulam. Prešernova brigada se je močno okrepila z novimi borci, z živčevom in drugim materialom ter se tako usposobila za zadnje, najhujše boje s sovražnikom.

Zajec na Rovtah

Cankarjev bataljon je bil med prvimi partizanskimi bataljoni ustanovljen 4. avgusta 1941 na Jelovici. Znan je po mnogih bojih, zlasti pa po boju v Dražgošah, ki je takrat (od 9. do 11. januarja 1942) močno odjeknil tako med nemškimi zatiralci kakor tudi med domačim prebivalstvom Gorenjske in vse Slovenije.

Borci te enote (kakor tudi Gorenjskega odreda in koroških partizanskih enot) so povabljeni 6. avgusta letos na Bled, kjer jim pripravljajo lepo srečanje in podelitev domicila. Narodni heroj Tone Dežman-Tonček, sedaj predsednik občinskega odbora ZZB Radovljica, ki je med prvimi borci v Cankarjevem bataljonu kot jurista, mitraljezec in organizator dobil izredna priznanja, se rad spominja zlasti enega izmed prvih uspešnih bojev z Nemci na Rovtah pod Malim vrhom.

Bilo je mrzlega sneženega jutra 12. decembra 1941. Cankarjev bataljon je prišel z Mohorja pod Joštom prek Stirpnika na Rovte. Borci (bilo jih je kakih 60 do 70, točnih podatkov ni) so bili utrujeni po napornem nočnem pohodu. Komandant Jože Gregorčič in komandir Jaka Bernard sta po hišah uredila za počitek ter razposlala izvidnice na razne strani proti dolini. Vse izvidnice pa so ob vrnitvi poročale, da je v dolini vse mirno, brez sumljivih sovražnikovih gibanj.

Komaj pol ure zatem pa so opazili, da se iz Prevala navzgor po blegaški cesti proti Rovtam vije kolona Nemcev. Gregorčič, Bernard in drugi so se takoj posvetovali, ocenili svoje in sovražne sile in še posebno svojo prednost, da tokrat Nemce lahko mirno »pozdravimo« iz skrite zasede.

In tako je bilo. Kakih 25 borcev, ki so imeli orožje, je Bernard skrbno razporedil za zasnežene skale in grmovje nad cesto, ob poti, ki vodi iz Poljanske doline navzgor. Nestrpno so čakali, posebno potem, ko se je izza ovinka prikazala izvidnica. Toda prvega strela — znaka za napad ni bilo. Prva skupina Nemcev je že skoraj prišla mimo nastavljenih cevi naših Cankarjevcev. Takrat pa se je zgodilo nekaj nepričakovanega. Iz grma je skočil preplašeni zajec in se zbežan zapodil prav med Nemce na cesto in naprej po snegu mimo nkega kozolca. Nemci so se ustavili, smejali in gledali. Tudi njihovi psi so se zapodili za zajcem. Tako se je prav pod našo zasedo zbrala vse večja skupina Nemcev, ki so postopoma dohajali prve, so

ustavljali in gledali.

Takrat pa je zaregaljalo iz naših zased. Gruča Nemcev se je sicer hitro razkropila, toda še preden so uspeli najti zaklone in pripraviti orožje, je bilo za večino že prepozno. Samo nekaj Nemcev v ospredju se je uspelo rešiti za bližnjo hišo Debeljakove domačije. Od tam so tudi streljali in ubili enega partizana, eden pa je bil ranjen (pozneje je umrl). Na snegu ob cesti pa je ležalo veliko Nemcev. Kot se spominja Tonček (nekateri podatki si med seboj nasprotujejo), je bilo 48 Nemcev mrtvih, trije so bili ranjeni, enemu pa je uspelo zbežati.

Partizani so bili še posebno srečni, ker so pokosili toliko najbolj zagrizenih hitlerjevcev — SS-ovcev in policistov. Ti so bili še posebno dobro oboroženi in opremljeni, kar vse je prišlo izredno prav našim borcem.

Takrat, — kot se spominja Tonček, — so tudi prvič postopali z nemškimi ranjenci povsem dostojno. Spravili so jih v toplo sobo k Debeljakovim, kjer jim je gospodinja skuhala topel čaj z žganjem. Gregorčič jim je dolgo govoril o ozadjih in ciljih njihovega in našega boja, medtem ko jih je bolničar Janez Konjšek skrbno obvezoval.

Zanimivo je, da so Nemci prišli naslednji dan v Rovte po mrtve in ranjene, za katere so po nalogu Gregorčiča skrbeli Debeljakovi. Pri tem niso delali nobenega nasilja, niti preiskave po hišah, nobene aretacije — ničesar. Cankarjevci pa so bili takrat že daleč drugje; s Nemci so se spet srečali čez dober mesec v Dražgošah.

K. M.

Novo kopališče v Radovljici

Odpri ga bodo v soboto, 22. julija, ob 9. uri — Kamp ob kopališču

Radovljica bo po dveh letih zopet dobila prenovljeno kopališče. Odpri ga bodo 22. julija ob 9. uri. Brez dvoma to veliko pomeni tako za same prebivalce mesta kot tudi za turizem, ki je zaradi večje prenovitve na kopališču utrpel precej škodo.

Radovljiško kopališče je znano po čudoviti okolici. Od nekdanje je bilo središče, kamor so zahajali kopalci skoraj iz vse Slovenije. Grajeno je bilo v svojevrstnem slogu, vendar pa so posebno v zadnjem času, zaradi dotrajanosti vse bolj stopale v ospredje različne pomanjkljivosti (kopališče je po starosti drugo v Sloveniji, za ljubljansko Ilirijo). V bazenu so se pojavile razpoke, tako da je voda odtekala, lesene kabine so razpadale, ni bilo čistilnih naprav in zato je bila voda večkrat precej hladna.

Verjetno so najbistvenejša pridobitev novega razširjenega bazena (velikost 16 x 50 m — prej 13 x 50 m) nove čistilne naprave. Lesene kabine so odstranili ter naredili sodobne kabine z omaricami (enako kot v kranjskem zimskem bazenu oziroma na kopališču Kolesarja v Ljubljani), bazen so poglobili in namestili 8 tekmovalnih prog tako, da bo odslej ustrezal za vsa zahtevnejša plavalna tekmovanja.

Posebna pridobitev za kopališče bo kamp, ki so ga uredili v bližini bazena. Restavracija ob bazenu bo tako polno izkoriščena. Najverjetneje bo kopališče in kamp upravljalo ŠD Radovljica.

Ceprav se je gradnja bazena precej zavlekla, ker ni bilo denarja, zaslužil izvajalec SGP Gorenje iz Radovljice vso pohvalo za prizadevanje in uspešno delo. Če že hočemo naštevati »zasluge« za ta prepotreben objekt, moramo vsekakor omeniti v prvi vrsti inž. Mikeža in Aleksa Čebur

lja, ki sta bila vsekoli »gonilna sila«.

Ko smo si ogledali bazen pred otvoritvijo, smo kljub splošnemu najboljšemu vtisu opazili tudi nekaj pomanjkljivosti. Predvsem je nov otroški bazen odločno premajhen (potrebno bi bilo zgraditi vsaj še dva enake velikosti), v samem bazenu pa so valobrani nesodobni in takšni ne bodo mogli služiti svojemu osnovnemu namenu — za odplakovanje oziroma odtok smeti.

P. Colnar

Fluorografiranje v kranjski občini

Občinska skupščina v Kranju je 1965. leta sprejela predlog inštituta za pljučne bolezni in tuberkulozo na Golniku, da se v občini čimprej zatre tuberkulozo. Zato je zdravstvena služba že takrat predvidevala, da bodo vsaka štiri leta fluorografirani vsi prebivalci občine. Sklenili so tudi, da bo drugo fluorografiranje že po dveh letih.

Prvo fluorografiranje je bilo 1965. leta. Denar za letošnje fluorografiranje (šest milijonov starih dinarjev) je že zagotovljen. Zato sta oba zborna občinske skupščine v Kranju pretekli teden sprejela odlok o obveznem fluorografiranju prebivalcev. Tako kot pred dvema letoma, bo tudi letos fluorografiranje

brezplačno. Čas fluorografiranja še ni znan in ga bo kasneje določil svet za zdravstvo pri občinski skupščini. V odloku je tudi določeno, da bodo tisti, ki se ne bodo udeležili fluorografiranja, morali plačati kazen do trideset tisoč starih dinarjev.

Prednosti fluorografiranja so predvsem v tem, da tako med prebivalci pravočasno odkrijejo razna obolenja prsnega koša, predvsem obolenje pljuč, srca in glavnih žil. Najpomembnejši obolenji, ki jih tako odkrijejo, pa sta pljučna tuberkuloza in pljučni rak. Ker je takšna akeija lahko uspešna le, če zajema vse prebivalce, je skupščina omenjeni ukrep sprejela.

A. Z.

Turisti se navadno peljejo skozi Kranj Belgijci v kranjski Evropi

Kranj je lepo in zanimivo mesto. Vendar pa se steka in vodi iz njega toliko poti, da ni prava nič čudno, če se večina turistov samo pelje skozenj. Gost, ki bi nameraval dije ostati v Kranju, bi si najbrž kaj hitro ogledal razne zanimivosti, potem pa bi z dolgočasen čakal, da mu poteče predvideni dopust in odide domov. Vendar pa so izven Kranja zelo lepe, zanimive in privlačne izletniške točke.

To vedo tudi v hotelu Evropa v Kranju, zato so temu primerno prilagodili turistično sezono. Glavna turistična sezona se je zanj začela že 13. maja, ko je prišla v hotel prva skupina belgijskih turistov. Od takrat naprej pa vsak teden ali štirinajst dni prihajajo in odhajajo nove skupine. In tako bo vse do 30. septembra, ko bo iz hotela odšla zadnja skupina turistov iz Belgije. Takrat se bo tudi zanje končala glavna turistična sezona. Maja in junija je bilo v eni skupini 25 gostov, julija in avgusta se bodo skupine povečale na 45, septembra pa bodo zopet nekoliko manjše.

In zakaj bo v Kranj letos prišlo toliko belgijskih gostov? Hotel Evropa se je o tem dogovoril s turistično agencijo v Bruxellesu, ki posreduje, da vsakih 14 dni pridejo z letalom na brniško letališče turisti iz Belgije. V hotelu so izkoristili prav možnost, da je v bližini in daljni okolici Kranja več lepih izletniških krajev. Tako si gostje v prvih dneh najprej ogledajo mesto in bližnjo okolico, potem pa se vsak dan odpeljejo na izlet. V 14 dneh si tako ogledajo Krvavec, Bled, Postojno,

Preddvor, Bohinj, Zelenico, Veliko Planino itd. Kaže, da so gostje s takšnim programom zelo zadovoljni. V hotelu pa seveda prav tako.

V tem mesecu so nekaj gostov morali namestiti celo v grad Hrib v Preddvoru. Ker se je tudi to obneslo, so se že sedaj odločili, da bodo prihodnje leto tudi v Preddvoru imeli stalne goste iz Belgije.

Ceprav so se dogovarjali tudi z nekaterimi drugimi agencijami v tujini, pa za zdaj kaže, da bo letos obiskalo Kranj največ gostov iz Belgije. Tako pa so predvidevali že pred sezono. Zato je razumljivo, da so z letošnjo sezono kar zadovoljni.

A. Zalar

Neizpolnjene obveze

glede financiranja šolstva v Radovljici

Skupščina občine Radovljica je sprejela priporočilo delovnim organizacijam, da vplačajo en odstotek od bruto osebnih dohodkov za financiranje strokovnega šolstva. Tako bi morali zbrati 65 milijonov starih dinarjev, zbrali pa so jih doslej okoli 12 milijonov. Zanimivo je, da je le Tovarna verig Lesce v celoti izpolnila svoje obveze.

V ponedeljek je skupščina pooblastila predsednika, da na posebnem sestanku opomni vse prizadete organizacije na moralni dolg, ki ga imajo do strokovnega šolstva, saj je občina Radovljica eden izmed najslabših plačnikov pri njegovem financiranju.

pc

Tekmovanje mladih kolesarjev

Po teoretičnem pouku so na osnovnih šolah v Radovljici in Lescah pred kratkim priredili kolesarsko tekmovanje v okviru vzgoje za varnost v prometu. V Radovljici so mladinci vozili po mestnih ulicah, v Lescah pa po poteh v novem naselju. V obeh krajih so bili postavljeni prometni znaki in ovire, tako da so morali mladinci pokazati spretnost pri upravljanju kolesa in poznati prometne predpise. Najboljši bodo prejeli nagrade (praktična darila) šele septembra, ko se bo zopet začel pouk.

bb

K. Makuc

Veličine in lepote našega podzemlja

V breznu pri Medvedovi konti

»Kranjska cerkev z zvonikom vred bi bila majhna v tej ogromni podzemeljski dvorani,« je dejal vodja kranjskih jamarjev Karel Lipovec po uspeli odpravi v te poključke skrivnosti

Smo v dobi, ko govorimo o veselju, hkrati pa ne poznamo niti zemlje, po kateri hodimo. Ne poznamo veličine in lepote našega podzemlja, niti tistega ne, ki je dostopno. Jamarški odsek pri planinskem društvu Kranj vsa zadnja leta marljivo beleži pripovedovanja raznih ljudi, gozdarjev, lovcev in drugih o brezni in jamah, ki jih zate načrtno raziskuje in opiše.

Za eno izmed največjih doslej znanih gorenjskih podzemeljskih jam velja brezna pri Medvedovi konti na Pokljuki. Prva večja odprava v to jama je bila pred sedmimi leti pod vodstvom prof. Jurija Kunaverja. V soboto, 1. julija, pa so kranjski jamarji priredili drugo odpravo v to jama, da bi jo točneje izmerili in opisali. Več mesecev so se pripravljali. Poskrbeli so za ustrezne vrvi, jamarstvo letev, dolgo 110 metrov, škripec in tudi za male radijske sprejemne in oddajne aparate.

Tako opremljeni so kre-

nili na Pokljuko, ob breznu pazljivo pritrtili vrvi za spuščanje in varovalno vrvi na najbližjo močno smreko, potem se spustili letev, vse znova preskusili in se odločili.

Prvi se je spustil v črno grozeče žrelo brezna prof. Tomaž Planina, izkušeni jamar in poznavalec našega podzemeljskega sveta. Dolgo se je spuščala vrvi v temo in njegovi glasovi so nekje nizko bobneče odmevali. Ob sprejemniku zgoraj so se sklonile glave in poslušale. Vse je bilo v režu.

Ko je prvi izstopil z vrvi na tla nekje več kot 100

metrov globoko, se je začel spuščati drugi, zatem tretji — člani prve izvidnice. Potem so šli v brezno člani fotografske skupine. Končno je zunaj, nad breznom, ostal samo eden z radijskim oddajnikom.

V jami ni bilo časa za občudovanje in pogovore. Vsi so imeli polno dela: geologi, merilci, fotografi... Tudi mrzaj je bilo. Zunaj je bilo tiste dni vroče, v jami pa le nekaj nad ničlo. Komaj toliko, da sneg pod breznom v jami ni bil zmrazjen.

Več kot 10 ur je trajalo delo. Sele ob štirih zjutraj se je iz jame prikazal zadnji. Vsi so bili veseli.

Končne ugotovitve so potrdile prvotne približne ocene. Jama je skoraj okrogla, njen premer je okrog 150 metrov, višina pa od 40 do največ 57 metrov. Na eni

strani je jama povezana z zunanostjo z navpičnim breznom, globokim prek 50 metrov. Na drugem koncu jame pada novo brezno navpično navzdol, ki gotovo vodi v nove skrivnostne prostore kraške Poključke. Velikih, značilnih kapnikov — kot napr. v Postojnski jami — tu ni. Zanimivo pa je kamenje, na katero kaplja voda morda že tisočletja. Nekoč morda veliki kamni so postali majhni in tako lesketajoči, da nikjer ni takih.

Člani jamarске odprave pravijo, da sta dve stvari, ki jih ne bodo pozabili: psihična in fizična. Spust v brezno ne nudi nevarnega občutka, posebno ne izkušenim jamarjem. Toda ko izginejo stene rova in se spuščajoči znajde v črni temi še skoraj 50 metrov nad dnem pa občutek za marsikoga ni prijeten. In drugo — vzpon je jame. Plezanje po lestvi več kot 100 metrov navzgor zahteva izredno spretnost in tudi pripravljenost. Po trdnih, lesenih lestvah je to lažje. Tudi višina približno dveh kranjskih stolpnice človeka izmuči.

»Če se na boš ugvasiva, se tud na boš umoživa...«

FRANCE: (Pride praznično oblečen z veliko cigaro v prsnem žepu suknjiča. Oprezno pristavi lestev in potrka na Lenkino okno.) Lenka, Lenka, Lenka, dobr večer! Dobr večer pa ano zavbr hčer, da b znava brat n pisat, pa fantam odgovor dajat. A ga uš ti mn kej, kaj? (Potrka.) Lenka... al s slišova? A že spíš, k se prov nč na ugvasiš? Lenka, no, sam mav se ugvas! A s ušesa pr škař pštiva, k s po dnev vodo nosiva? Pa škař na mara za toje mesene, k ma soje lsene. A s guha, kaj? Že ta spodna rjuha b se bva ugvasiva, če b se na bva ti nano zavaliva. Če se na boš ugvasiva, se tud na boš umoživa, boš ratova siva od vrha do tava pa še drje mav... A bo kej, kaj? (Trka.) Luna I taka k ana retra, noč je pa brez usačga vetra, jest pa tle na vojtr stojim, pa še odgovora na dobim. No, Lenka, dej, no, dej, ugvas se kej... Fantin majo že vs dekleta, mn se pa še nč na ubeta. Če me kolček rada maš, hitro k vokno se prkaš. Če se m zdej na boš ublekvva, boš za pusta pvoh ulekvva. Lenka, le jumfrat s hitro uboc, pa vo sm k vokno prtoc. Pa glej, da se navš preveč drva, k boš vokn utprva, da na bo šov tvoj gvas po vs vas.

LENKA: (Se prikaže pri oknu in ga odpre.) Dober večer, France. Le n kar na bod tuko naučakan. Sa vem, da s ti pršu, da b t cgaro pržgava. No, pržgava t jo bom že, ti pa glej, da te mat na dobe.

To je odlomek iz vasovanja, iz prvega dela tradicionalne bohinske turistične prireditve — kmečke ohceti, ki je bila letos že trinajstič zapored. Vasovanje je bilo v soboto zvečer Pod skalco, kjer je bohinsko turistično društvo že pred leti postavilo provizorično leseno hišico z »gankom«, vrati in rožami — gorenjskimi nageljni. Letos so skupaj z vasovanjem podrobno prikazali tudi vse fantovske običaje, ki so v zvezi z ohcetjo, s sprejemanjem mladih fantov v vaško fantovsko skupnost, s krstom teh fantov itd. Vsi stari Bohinjci, ki so prireditvi videli in poslušali, so jo pohvalili: »Ja, res je, prav tako je bilo. To so pa letos dobro naredili, nič pomembnega niso izpustili in nič svojega dodali. To je bilo »fletno« taktat, ko smo še tako vasovali, ko smo s strahom in težkim pričakovanjem stali na »lojtri« in čakali, ali nam bo dekde prižgalo cigaro ali ne. To je bilo včasih, danes pa je vse drugače, mladina se drugje in drugače spoznava...«

Večkrat sem zadnja leta slišal, da bohinska kmečka ohcet in kravji bal postajata prireditvi, ki sicer privabita v Bohinj zelo veliko ljudi, ki pa sta iz leta v leto enaki, ki sta samo zato, da bohinski turizem služi na njun račun. Stagnacija že pomeni nazadovanje — to so spoznali tudi Bohinjci, zato so se odločili, da bodo letošnja kmečko ohcet popestrili, da bodo domačim in fujim turistom pokazali več kot doslej, da bodo pokazali res

vse, kar je v zvezi z nekdanjo ohcetjo treba, kar je zanimivo in kar je izginilo. Prejšnja leta je ohcet pripravljalo turistično društvo s svojo folklorno sekcijo, letos pa je priskočilo na pomoč še DPD Svoboda Tomaž Godec iz Bohinske Bistrice. Zbrali so več ljudi, ki so bili pripravljani nastopati, in sicer iz obeh bohinskih dolin, iz Zgoranje in Spodnje, preštudirali so stare zapiske o običajih v zvezi z ohcetjo, zapisali so pripovedovanja starih ljudi in sestavili scenarij, ki je veren prikaz nekdanjih običajev. Režijo je prevzel znani bohinski amaterski režiser France Fister, človek, za katerega pravijo, da naredi dobro, česar se loti. Dobil sem ga v Stari Fužini, pri hiši, kjer je bil za ohcet nevestin dom in kamor so prišli svatje in ženin po nevesto in balo. »Potrudili smo se res,« mi je rekel, »vendar smo imeli premalo časa za vaje, komaj tri tedne, zato vse še ne teče tako, kot bi moralo, kot predvideva scenarij. Upam, da bo prihodnje leto boljše, da bo šlo bolj gladko. Veliko ljudi nastopa na prireditvi, težko jih je spraviti skupaj, določiti vsakemu vlogo, nadzirati vse... Oprostite, se bova potem naprej pogovarjala, tamle me kličejo, saj veste...«

Razumel sem ga. Ohcet je bila napovedana za enajsto uro dopoldne, kazalci na uri so se pomikali proti pol enajsti, veliko je bilo treba še pripraviti, zato res ni imel časa. S fičkom so se pravkar pripeljali dva fanta in dve dekleti v narodnih nošah. Avba, krivci za klobukom,

Ples z majoliko na kmečki ohceti — Foto A. Triler

široka in dolga krila, pisan cekar — vse to v fičku! Tako tores se srečujeta preteklost in sedanost, dve obdobji, ki drugače kot na prireditvi, namenjeni turistom, ne gresta več skupaj. Na dvorišču pred hišo so bili fantje in dekleta v narodnih nošah, firbelci, avtomobili, vozovi z balo, konji in krava, tuji in domači turisti s fotoaparati in kamerami vseh vrst, mikrofoni in zvočnik na steni poda... Pisana družina je potem spremljala svatovski spoved skozi Stari Fužino do cerkvice sv. Janeza, kjer je bila ohcet, in naprej do šrange pa potem na ženinov dom Pod skalco. Ne vem, koliko turistov, posebno tujcev, je lovilo na filmski trak zanimivo prireditve, pisani spored vozov in narodnih noš, vem le to, da jih je bilo zelo veliko, da so bili kar posejani ob cesti iz Stare Fužine proti jezeru. Za tujce je bila to atrakcija, pisana paleta barv in obrazov, skupek zanimivih običajev. Vsega res niso razumeli, vendar so prireditelji le poskrbeli za to, da so vedeli, za kaj gre. Pred vsemi štirimi »dejanji« ohceti — pred vasovanjem, prihodom po nevesto in balo, šrange in ohcetjo na ženinovem domu — so prebrali kratek opis in pomen običajev v slovenskem, nemškem in angleškem jeziku. To je sicer vse dogajanje malce zavlekle, vendar je bilo potrebno, saj sicer številni tujci — ki jih je bilo v nedeljo v Bohinju gotovo več kot domačih turistov in izletnikov — ne bi vedeli, za kaj gre. Morda pa bi za prihodnje leto kazalo razmisliti o predlogu, ki sem ga nekajkrat slišal, da bi namreč opis in pojasnilo v različnih jezikih natiskali in tujcem razdelili; s tem bi zavlačevanje odpadlo, vsi, ki se zanimajo, pa bi prav tako vedeli, kaj se dogaja.

Bohinska turistična nedelja s kmečko ohcetjo je bila

zanimiva, vroča, živahna. Tak je Bohinj v teh dneh, ko sonce pripeka, jezero vabi. Bohinj je zdaj sredi turistične sezone, kljub temu pa pravijo, da je turistov nekaj manj kot lani, čeprav so jih pričakovali več. Vendar so spričo razmer po svetu, ki so prekrizali marsikatero načrte o letošnjem mednarodnem turističnem letu, kar zadovoljni, le struktura gostov po narodnostih se je precej spremenila. Največ je Nizozemcev, zelo malo Nemcev. Hoteli so polni, ne pa vedno zasebne turistične sobe. Teh imajo veliko; največ jih je v Stari Fužini, najboljše, najlepše opremljene pa so v Ribčevem lazu. Turistično društvo ima turisticjo nasproti hotela Jezero; zraven je poslovalnica Transturista in okrepčevalnica Gozdarsko kmetijske zadruge Srednja vas, v bližini zemljevid Bohinja in okolice, na drugi strani ceste prodajalna spominkov in za njo prodajalna sladoteda, malce naprej v senci smrek prireditveni prostor Pod skalco itd. Tod je središče bohinskega turizma, središče Bohinja, ki je v teh dneh zelo živahno, medtem ko malce stran že rastejo ciklamni, je že senca in mir. Bohinj je znan kot miren turistični kraj, drugačen kot Bled, vendar je v juliju in avgustu, če je vreme lepo kot letos, treba mir poiskati, treba je iti malce dlje s ceste, stran od hotela in avtobusnega postajališča. Tam je tisti Bohinj, ki ga toliko turistov tako ceni.

Ime Ribčev laz spominja na nekdanje ribištvo v bohinskem jezeru. Tudi dva ribiča na stari freski na zunanji steni cerkvice sv. Janeza sta jasen dokaz, da je bilo ribištvo v starih časih v Bohinju razen fužinarstva in živinoreje pomembna gospodarska panoga. Danes je vse prekosil turizem; Ribčev laz je danes naselje, ki je precej

prazno spomladi, jeseni tu tudi pozimi, poleti pa oživi kot mravjišče. Ljudje, ki stalno živijo v tistih hišah, se v dveh, treh poletnih mesecih stisnejo v sobo ali dve vse druge prostore pa na stečaj odprejo turistom. Pred hišami so avtomobili s različnimi tujimi oznakami, v senci dreves so mize in klopi, kjer tujci zajtrkujejo in počivajo. Okolica hiš je povsod lepo urejena, povsod so rože, čisto je, Bohinjci so spoznali, da je turizem denar, zato si prizadevajo, da bi jih lepo sprejeli, da bi ugodili njihovim željam. Pri Zavanikovih (Ribčev laz 6), kjer mi je turistično društvo dodelilo sobo, me je gospodinja — nedvomno povsem nevede in nehoče — ogovorila v nemščini, ko sem prišel. Opravičila se je s tem, da imajo same nemško govoreče turiste, pa je še zame tako mislila. V sobi v prvem nadstropju je bilo prijetno hladno, čisto. Hčerka Slavica je vključila bojler, čeprav sem rekel, da ne bom potreboval tople vode, potem pa je ponosno povedala: »Boste videli, kako se v Bohinju dobro spi!« Pa še prav je imela, saj sem se zbudil kot maj ob devetih!

Se mesec ali dva bo v Bohinju živahno, potem pa se bodo kopalci umaknili jezerski megli in dežju in mrazu, ki bo pritisnil z visokih vrhov Julijcev. V nedeljo v Bohinju ni deževalo, čeprav so v radiju napovedovali plohe v alpskem svetu in čeprav se je med enajsto in dvanajsto uro dopoldne nebo že kar nevarno pooblačilo. V Bohinju zelo rado dežuje; pravijo, da ima tam dež mlade. Okrog Právca nad Ukancem se zberejo oblaki in dežuje, čez nekaj časa pa spet posije sonce na mirno jezersko gladino. Ciklamni pa že zdaj, ko je kopalna sezona na višku in ko je turistov največ, dišijo po jeseni, že napovedujejo jesen!

A. Triler

Bohinska kmečka ohcet — prireditve, ki postaja vedno boljša

Nace Frelih »Soriški ambasador«

Povsod, kjer je govora o Sorici oziroma njenih prebivalcih, srečujemo prizadevnega družbenega delavca Naceta Freliha. Kot »ambasadorja« zastopa ljudi in njihove interese. 22. julija bo praznoval Nace Frelih 85. rojstni dan.

Bil je 25 let občinski tajnik pri občinah Sorica in Zali log, 4 leta upravnik za druge, po združitvi zadrug računovodja zadruge v Češnjici. Leta 1965 je bil upokojen.

Danes je Nace Frelih predsednik turističnega društva, prosvetno-kulturnega društva Ivan Grohar in šolskega odbora v Sorici. Težko je trditi, kaj je njegov »konjiček«: ali klavir, za katerega se rad večkrat vsede, ali pa — kar bo gotovo bolj držalo — skrb za življenje in ljudi v Sorici. Njegovo delo je povezano z njimi in zaradi tega govori vedno z ljubeznijo o njih:

»Med okupacijo so nas Nemci imeli za svoje. Zaradi tega smo se čutili po vojni nekaj časa zapostavljeni. V Sorici žive prijazni ljudje. Tu ni medsebojnih prekanj in tožba med sosedi. V vseh povojnih akcijah smo bili izredno složni. Se sedaj se rad spominjam skupne akcije za pomoč Dražgošam, za gradnjo zadružnega doma, za pomoč Potoku.«

Življenje v hribih je trdo. Vsak posameznik je zaposlen s skrbjo za svojo osnovno preskrbo. Manj časa ostane za šport, razvedrilo. Težko življenje vpliva na značaj ljudi, ki nimajo časa za najrazličnejše, sicer potrebne sestanke. Ljudje imajo Naceta Freliha, »ambasadorja«, ki vzame pod roko aktivno, se vsede v avto in se z vsemi pomeni v njihovem imenu.

P. Colnar

V Šeširju si želijo mraza

Tradicionalni poletni padec proizvodnje spremlja letos še kriza na svetovnem trgu

Tovarna klobukov Šešir iz Škofje Loke je odvisna od vsakoletnih modnih muh. Z usmeritvijo na kakovostne klobuke iz zajčje kože so sicer ta vpliv do neke meje omilili, vendar npr. moda kučem in podobno le vpliva tudi na njihovo prodajo. Kot »modna« Industrija pride tovarna poleti vedno v krizo (pred vojno so čez poletje celo ustavili proizvodnjo), lani ob koncu leta pa jim je še zatajil izvoz, tako da so se sedaj znašli v precej kritičnem položaju.

Ker imajo precej denarja vložena v narejene izdelke, ga nimajo za nakup materiala. Zaradi tega so se v sami tovarni lotili že cele vrste ukrepov. Tako so imeli teden dni dopusta na račun prostih sobot do konca leta, delavci kožarne so bili na plačanem dopustu itd. Vsi ti ukrepi naj bi povzročili, da bi se naraščanje zalog čim bolj omejilo.

Na prodajo klobukov je močno vplival tudi politični položaj, saj jim je storniran nakup 4500 klobukov v Izraelu, za Grčijo morajo dobiti za vsako pošiljko posebno dovoljenje, največji udarec pa jim pomeni zapora Sueskega prekopa, saj je na ta način v negotovem položaju prodaja 30.000 klobukov za Teheran (dogovarjajo se o plačilu za prevoz okoli Afrike).

V Šeširju pravijo, da bo letošnje leto zanje — tako kot tudi za mnoga ostala podjetja — odločilno. »Če bomo vzdržali letos in naslednje leto, smo na konju,« pravi direktor.

V teh svojih ocenah se opira na dejstva, da je cela klobučarska industrija v Jugoslaviji v podobnem položaju. Ostala tri podjetja so preusmerila del svoje proizvodnje in da bo tako čez določen čas Šešir s svojimi modernimi stroji lahko izredno konkurenčen (to konkurenčnost pa je sicer dosegel že sedaj).

Zanimivo je, da pomeni v Šeširju problem visoka produktivnost. Pravijo, da imajo zaradi modernizacije tovarne okoli 20 delavcev odveč, vendar ne bodo nikogar odpustili. Podaljšana obvezna delovna doba za pet let je povzročila, da iz tovarne še tri leta ne bo odšel nihče v pokoj. Kljub vsemu jim je doslej še uspelo, da so prejemali celotne osebne dohodke.

Položaj se sicer malenkostno že spreminja v njihovo korist. Precej so odvisni od jeseni in zime. Če bosta hladni, bodo šli klobuki dobro v promet. Zaradi moderne proizvodnje že tri leta niso dvignili cen in tako imajo kljub težkemu položaju že polovico zalog prodanih. Precej so izboljšali tudi trgovsko mrežo. Tako so odprli aprila v Sarajevu novo trgovino, ki je pokazala izredne rezultate, tako da bodo tudi na ta način poskušali najti rešitev pri prodaji svojih izdelkov.

P. Colnar

Na Jesenicah so ustanovili Konzorcij za poletne kulturne prireditve

Na Jesenicah je pred nedavnim nekaj predstavnikov kulturnih ustanov in društev ustanovilo konzorcij oziroma vodilni odbor za jeseniške poletne kulturne prireditve. Znano je, da je običajno v domačih kulturnih ustanovah v poletnem času mrtva sezona. Zato pa so prav v tem času lepe priložnosti za gostovanje različnih ansamblov iz različnih krajev doma in v zamejstvu. Te prireditve so tesno povezane s turistično privlačnostjo kraja. Za jeseniško občino, ki meji s sosednjima državama, je značilen množični tranzitni turizem. Zabavati občane in dlje zadrževati tuje turiste na Jesenicah — to sta osnovna namena ustanoviteljev konzorcija. Seveda pa je za nastop kvalitetnih tujih ansamblov potreben denar, ki ga občinska skupščina iz proračuna ne more dati.

Zato so sklenili, da bodo ustanovni člani konzorcija prispevali vsak po 50.000 S din, lahko pa tudi več. To je torej neke vrste »kulturna delniška družba«. Vsakih 50.000 S din pomeni v konzorciju en glas in po številu glasov bodo člani krili morebitno izgubo ali pa bodo udeleženi pri delitvi dohodka.

Ustanovni člani konzorcija imajo naslednje število glasov: občinski sindikalni svet 3, izvršni odbor sindikata Zelezarne 2, Radio Jesenice 1, gledališče Tone Čufar 1, Turistično društvo Jeseni-

ce 1, DPD Svoboda Jesenice 1, DPD Svoboda Javornik-Koroška Bela 1 in Delavska univerza 1 glas. Za predsednika konzorcija so izvolili Joža Varla, urednika Zelezarja. Tehnične in operativne naloge v zvezi z gostovanji so zaupali gledališču, delavski univerzi in radiu Jesenice.

Ze gostovanja v juliju in avgustu bo organiziral konzorcij. Nekaj gostovanj v juliju je že bilo: 3. avgusta bo ansambl Magnifiko iz Skopja priredil večer mehiških pesmi 22. avgusta pa je na sporedu španska folklorna skupina.

Pobuda jeseniških kulturnih delavcev za ustanovitev konzorcija je vsekakor koristna in potrjuje staro načelo, da je le v slogi moč. Tokrat to velja tudi za dejavnost na kulturnem področju.

J. Vidic

Modre čelade, izraelska agresija in mini krila

Gorenjec v zadnji
izmeni sinajskega
odreda JLA

Na Bližnjem vzhodu je spet premirje z manjšimi spopadi ob Sueskem prekopu. S prvih strani naših časopisov so izginili debelo tiskani naslovi o vojni. Kako bodo potekali nadaljnji dogodki, je stvar prizadetih držav, politikov, OZN in vseh miroljubnih sil v svetu. Mi pa se povrnimo nekoliko nazaj, v čas vojne. Te dni je bil namreč na rednem vojaškem dopustu Alojz Oblak iz Hotavelj v Poljanski dolini, ki je bil v dvaindvajseti, to je zadnji izmeni naših modrih čelad na Sinaju. Izkoristili smo priložnost in ga vprašali, kako je bilo zadnje dni v Egiptu. Iz njegovega pripovedovanja vam bomo skušali opisati, kako je doživel izraelske agresije na Sinajski polotok.

Pesem poletja na Bledu

Lola Novaković na »kozlu«

Pred samopostrežno trgovino na Bledu se je v ponedeljek, 17. julija, ob 14. uri ustavila karavana yeti. Desetim znanim popevkarjem je vožnjo v center Bleda z av-

tomobili preprečila šranga. Hlod so še tesali, na drugi strani pa so se po sredi ceste v veselem ritmu polke vteli fantje in dekleta v narodnih nošah. Ko so si priznani pevci utrli pot iz množice oboževalcev, ki so se podili za avtogrami, so si po staroslovanskem običaju privoščili »zelenega«, kruha in soli. Po tem pristrnem sprejemu so posedli v kočije, ki so jih čakale vse okrašene. Lola Novaković je vzbudila pravo navdušenje, ko se je namesto v kočijo povzpela h kočijažu na »kozla« in prav po furmansko pognala konja na sprehod okoli jezera.

Zvečer je v festivalni dvorani poslušalce najbolj navdušil Miki Jevremović s popevko Pijem, druga pa je bila Lola Novaković s popevko Marija.

Slovo popevkarjev od Bleda je bilo prav tako pristrano kot sprejem. Drevi bo tekmovanje za Pesem leta v hali Tivoli, od koder bo krenila naprej proti Zagrebu in Beogradu, kjer bo 23. julija finale.

-m-

Pevka Lola Novaković ni bila priljubna samo z oboževalci, ampak se je dobro razumela tudi s konjem, ki jo je poslušno prevažal po Bledu — Foto: Franc Perdan

Prvo sporočilo, ki ga je poslal švedski polkovnik Rosentno šefu opazovalne organizacije OZN na Bližnjem vzhodu generalu Odd Bullu, pravi, da so Izraelci s topovi obstreljevali hotel v Ismaliiji, v katerem so bili opazovalci OZN, in nekatera civilna področja na zahodni obali prekopa. Vlada ZAR pravi, da bo imela za kršitev premirja vsak poskus Izraela, da bi spravili v Suez kakršenkoli plovni objekt, Izraelci pa bi z izvidnicami ob vzhodni obali prekopa radi dokazali, da poteka črta premirja po sredini Sueskega prekopa.

Ze ob nedavnih dogodkih v Grčiji smo zapisali, da pomenijo — glede na vpliv ZDA — poskus obrniti pozornost svetovne javnosti iz Vietnama. Nadaljnje zaostrovanje in vojaški spopad na Bližnjem vzhodu sta vietnamsko bojišče res precej odrinili iz središča svetovnih dogajanj. Dogodki v Nigeriji, Kongu, Boliviji ter zasedanje Generalne skupščine OZN pa so še močneje vplivali na »pozabo« vietnamskega problema.

Nikakor ne moremo napraviti vse burnih dogodkov zadnjih mesecev izključno na ramena ZDA — pa čeprav je jasno, da so v večini primerov igrале s svojo politiko odločilno vlogo — vendar je

Oživljena »pozabljena vojna«

jasno, da je bilo vse to v prid odvračanja pozornosti na »pozabljeno vojno«, kot jo imenujejo nekateri komentatorji.

Čeprav je trenutna opustitev bombardiranja DR Vietnam na vrhuncu izraelsko-arabske krize kazala na morebitno blažitev napetosti v Vietnamu, je vse to pomenilo le kratek predah za še večja angažiranja tako napadalcev kot tudi branilcev.

Južnovietnamska osvobodilna fronta je v zadnjem času opravila vrsto izredno uspešnih vojaških akcij proti položajem. Srdit napad, ki so ga izvedli 14. julija na letalsko oporišče Da Nang (uničili so 11 in onesposobili 31 ameriških letal — škodo cenijo na 26 milijonov dolarjev), ko so v pol ure izstrelili 50 raket, pome-

ni le eno izmed akcij. Tej akciji stoje ob strani še ostale: 6. julija napad na pre-skrbovalno oporišče prve ameriške padalske divizije, srdit napad 10. in 11. julija na bazo v pokrajini Tudau-mont ter na ameriško letališče v bližini mesta Hang Quang itd.

Tudi Američani povečujejo svojo angažiranost v Vietnamu, pa čeprav s temi argumenti obtožujejo DR Vietnam. Te dni bo prišlo novih 20.000 do 30.000 vojakov, tako da bodo ameriške sile šte-le že 480.000 mož. Z nameravano »pošiljko« 80.000 do 100.000, katero je pred dnevi potrdil Pentagon, pa se bo angažiranost še bolj povečala. Ob ameriških akcijah nikakor ne moremo mimo nameravane oktobrskе konference sedmih ameriških zaveznikov v Bangkoku. Bo ta

sestanek na vrhu zopet pomenil nove pošiljke, nove okrepitve? Ker je inspiriran od ZDA, prav gotovo prej da kot ne.

»Pozabljena vojna« je oživela. Sicer ni nikdar poje-njala v svoji krutosti — oživela je zopet v vsej svoji nasilnosti in grobosti pred očmi svetovne javnosti. Če lahko za južnovietnamsko osvobodilno fronto in DR Vietnam zapišemo, da ukrepata — če gledamo ameriško obtožbo zaradi stopnjevanja vojne — pač tako, ker tako mora biti, ker se borita za svoj obstoj oziroma obstoj naroda, za ZDA — kot do-slej — tudi sedaj ne moremo najti človeško moralne raz-lage njihove politike.

P. Colnar

Prvi del 22. izmene jugo-slovskega sinajskega odre-da je prispel v taborišče Mala Jugoslavija, ki je bilo v bližini El Ariša, 28. aprila letos. Tam smo se začeli pripravljati na naloge, ki so jih čete OZN opravljale na meji med Izraelom in ZAR. Vsak dan smo vadili patroliranje, postavljane straže in se učili, kako se opazuje premika-nje enot. Vse te vaje naj bi se zaključile okrog 20. maja. Vendar pa je predsednik ZAR Naser že prej zahteval, naj se čete OZN umaknejo z egiptovsko-izraelske meje. Zato se je drugi del naše 21. izmene, ki je bil na meji, umaknil v naše taborišče v El Arišu. Tam so ostali do 1. junija, potem pa so od-potovali v domovino.

Mi pa smo še ostali v ta-borišču z namenom, da vso opremo in material, ki so ga imeli vsa leta naši odredi, predamo glavnemu povelj-stvu čet OZN. Naš odhod s Sinaja je bil napovedan za 19. junij. Ze 1. junija smo opazili, da se nekaj priprav-lja, kajti mimo našega tabo-rišča, ki je bilo poleg ceste El Ariš — Gaza, so nepresta-no vozile nove in nove kolo-ne arabskih tankov in to-vornjakov.

Vse to je bil nekakšen uvod k razburljivim dogodkom, ki so se zvrstili na-slednje dni. Poglejmo, kako so časovno potekali, kako smo jih mi doživljali.

4. JUNIJ

Ta dan se je začel z ne-srečo. Naš starešina se je namreč opekel z bencinom in takoj smo ga morali pre-peljati v bolnišnico. Ta je bila v 97 km oddaljeni Gazi. Določili so me, da kot šofer v spremstvu sedmih vojakov odpeljem starešino v Gazo. V bolnišnico smo prispeli proti večeru.

5. JUNIJ

Po vojaški navadi smo vstali zgodaj in se začeli pripravljati za odhod. Okrog 7. ure pa se je začel v Gazi pravi pekel. Ker je bil tam generalni štab arabske vojske, je bil napad Izraelcev usmerjen prav na ta kraj. Mesto je bilo v trenutku zasuto z letalskimi in topniškimi bombami. Napad je bil tako nenaden, da nismo mogli poiskati niti zaklonišča, ampak smo polegali za nekimi zidom in čakali. Povsod okrog nas so padale bombe. Ena je padla na našega »spačka«, s katerim smo se pripeljali. Od njega ni ostalo ničesar. Videli smo tudi, kako je 50 m stran raz-trgala bomba dva indijska vojaka, ki sta bila v sestavi čet OZN. Napad ju je zatekel na ulici in se nista mo-gla pravočasno umakniti. Pekel nad nami in okrog nas je trajal približno štiri ure. Nato je zavladovala pre-mirje, ki smo ga izkoristili in se z ulice umaknili za de-bele zidove bolnišnice, kjer smo se počutili malce bolj varne. V bolnišnici smo ostali ves dan. Ne vem, kaj se je ta čas dogajalo na ulicah. Vem le to, da o 40.000 arabskih vojakih, ki so bili v mestu pred agresijo, ni bilo ne duha ne sluha, saj so se razbežali na vse strani.

Ob 6. uri popoldne so v slo-pje bolnišnice vdrli izraelski vojaki; na njihovo za-htevo smo morali dvigniti ro-ke in se postaviti k zidu. Najprej so nas preiskali, nato pa so nas strogo zastra-žene odpeljali na neko nogo-metno igrišče, kjer so nas postrojili. Tu smo stali dol-go časa, za našimi hrbti pa smo ves čas slišali repetira-nje pušk in zastrahujoči žvenket orožja. Dotlej ne-poznani občutki niso bili strah, ampak posledica dej-stva, da smo se vdali v uso-do. Po dolgem čakanju so

nas odpeljali iz mesta v pu-ščavo, kjer so nas pustili na golem pesku brez hrane, vo-de in odej.

6. JUNIJ

Ker so noči v puščavah iz-redno mrzle, smo se prezebili in neprespani navsezgodaj odpravili peš v Gazo, kamor smo prišli okrog 12. ure, sestradani in žejni. Ker je ta čas naše vrhovno po-veljstvo s protestom pri Izraelcih doseglo, da se pri-padniki čet OZN lahko svo-bodno gibljejo, smo si po-poldne lahko ogledali mesto, ki ga je vojna precej pri-zadejala. Hiše so bile poru-šene, ulice pa polne ubitih ljudi in živali. Vse popoldne je bilo v okolici mesta slišati streljanje Beduinov in Izraelcev. Zato mesta nismo smeli zapustiti.

7. JUNIJ

Borb v okolici Gaze ni bi-lo več, zato smo se lahko odpeljali proti Rafaku, ki le-ži nekako na polovici poti od El Ariša do Gaze. Tu se nam je pridružil še 10 na-ših vojakov, ki jih je izraelski napad presenetil v tem mestu. Skupno z njimi smo natovorili tovornjake s hrano in materialom za naše taborišče v El Arišu. Vendar mesta nismo smeli zapustiti, ker so bile v bližini borbe.

8. JUNIJ

Dopoldne smo bili še ved-no v Rafaku, popoldne pa so nam sporočili, da pot lahko nadaljujemo. Ob 19.30 smo po štirih razburljivih dneh zopet zagledali taborišče Mala Jugoslavija v bližini El Ariša. Navdušenje naših prijateljev — vojakov je bilo nepopisno.

Noč, ki je nastopila, smo prebili v rovh. Vso noč so naše položaje preletavala Iz-raelska letala, ki so bombar-dirala El Ariš. V tej noči so nas napadli izraelski tanki, čeprav je bil naš tabor

okrog in okrog obdan z ve-likimi napisi Tu so sile Združenih narodov — Ne streljajte. Vsi ti napisi niso pomagali. Izraelski tanki so dolgo časa s strojniciami streljali na naše položaje ta-ko, da so bile vse naše ba-rake kmalu prerošene, uni-čenih pa je bilo tudi več kot polovica naših vozil. Največjo škodo pa so na-pravili, ko so nam preluk-njali cisterne z vodo, tako da nam je ostala za ostale tri dni le ena, ki je niso za-deli.

9. JUNIJ

Nov dan nas je vse našel v rovh, kjer smo se še vedno skrivali pred morebitnimi iz-raelskimi napadi. Popoldne so prišli v naš tabor Izraelci in takoj zasedli vse zgrad-be. Komendant našega od-reda Slavko Djurdjević je navezal stike in zahteval, da se takoj umaknejo iz tabo-rišča. Vendar Izraelci tega niso storili, ampak so — nasprotno — ukazali, da mo-ramo takoj vsi iz rovov in se postrojiti. Preiskali so nas. Odkrili so štiri Arabce — civile, ki so pomagali v naši kuhinji. Takoj so jih zvezali in odpeljali. Ko so se naš dodobra ogledali, so odšli, nas pa pustili v nego-tovosti. Okrog 18. ure je pri-šla mimo nova kolona Izra-elvev, ki je zasedla polovico naših zgradb in se v njih naselila.

Verjetno se nihče od nas ne bi posebno zanimal za prihod Izraelcev, če ne bi nekdo zaklical: »Momci, dje-vojke! Vsi, tudi tisti, ki prej sploh niso upali iz rova, smo prišli ven, da bi jih vi-deli. Ob pogledu na postav-na dekleta v mini krilih in globokih dekoltejih smo pr-vice pozabili, da je vojna. Vendar pa smo dekleta — vojake gledali le od daleč, kajti kmalu sta med našo in izraelsko polovico taborišča stala stražarja.

10. JUNIJ

Zbudilo nas je streljanje Beduinov, ki so imeli polo-žaje na vzpetini nad našim taborom. Naši sosedje — Iz-raelci so takoj odgovorili na streljanje, nato pa so se po-strojili »v strelce« in dobe-sedno »prečesali« vso okoli-co. Potem je zavladoval mir.

Ta dan nas je šlo nekaj spet v Gazo. Tam smo dobi-li 5 tovornjakov, Izraelci pa so nam dali še 7 avtobusov. Ob poti v Gazo smo lahko videli veliko ubitih živali, od katerih se je širil nezno-sen smrad. Ko smo se zve-čer vrnili v tabor, smo ta-koj naložili tovornjake z vsem materialom.

11. JUNIJ

To je bil dan našega odho-da iz Male Jugoslavije. Na-ša karavana 31 vozil je prispela brez spremstva Izrael-cev okrog 12. ure v Gazo, kmalu zatem pa smo presto-pili bivšo mejo med ZAR in Izraelom. Pot nas je vodila do izraelskega pristanišča Ašdota, ki je od Tel Aviva oddaljen okrog 25 km.

Uro po prihodu v to pri-stanišče je med nami zavladovalo nepopisno navdušenje. V daljavi smo namreč zagle-dali belo ladjo, na kateri je ponosno plapolala rdeče-be-lo-modra zastava s petero-krako zvezdo. To je bila Istra, za nas najlepša ladja na svetu. Nanjo so se razen nas vkrcali tudi indijski voja-ki. Še isti večer smo zapu-stili nemirna tla Bližnjega vzhoda.

Naslednjega dne, 12. juni-ja smo ob 8. uri zjutraj pristali na Cipru, kjer so nas zapustili indijski vojaki, ki so bili prav tako v sestavi čet OZN. Naš zadnji postanek je bil na Reki, kjer nas je prisrčno sprejela večstična množica in kjer smo zares radostni objeli svoje.

Napisal
Janez Cadež

ČELOVNIK V MOLODOBA

VSTOPITE V LADJO I ČEZ 120 SEKUND ŠTEJEMO ZA PRVO STOPNJO. PO PREELE TU NEUTRALNE CONE DOBITA POPRAVKE KURSA. ČE BODO NAPAKE, SE...

BOSTA Z REZERVNO STORIJJO VRNILA V ORBITO, OD KODER VAJU BOMO POBRALI Z DEZURNO...

KAPSULO. DO TEDAJ RAVNJAJTA PO KODEKSU XZM!

NA ZNAK NIČ SO PUHNILI IONSKI MOTORJI.

KAKO JE S ČASOM?

CAP KENNEDY...

O.K. ODKON JE PRAVILEN. PORAKUJU BOSTA ČEZ 1200 SEKUND V MARSOVI ORBITI.

Kmeti

Po pripovedovanju tovall v Mostah in članek se bistveno mana, objavljenega v 46 in 48. Rad bi le tančneje omejil čas po velikostih parcel

Zanimivo je, da dje včasih zelo velika na tako imenovane mejnike glede časa mezna dela na poljnikih so bili navadno svetniki. Če je nekdo jal dan pozneje, so bo žetev slaba ali nič. Zato so se teh ljudje tudi strogo omenjam na začetku tega, ker se bom pri njem opisovanju oz. nem redu posamezniki di ravnal po teh

Tako, kot bom kmetoval pri nas srednje veliki kmeti di drugje v Mostah lici. Naša kmetija okrog 4,5 ha njiv, 1,8 nikov in okrog 3 ha Vse parcele ležijo Most, najdlje 3,5 Vodicam, ostale pa

Tiskarski krst (ne škrat)

Verjetno vsakdo ve, da je v Kranju tiskarna CP Goranjski tisk. Tu tiskajo tudi naš list Glas. Najbrž nisem povedal nič novega. Novo pa bo verjetno za marsikoga, kako postaneš tiskar. Razumljivo, da moraš končati šolo in napraviti izpit. Sola in izpit pa pri tiskarjih ne zadostujeta. Glavno je po šoli. Sele ko izučeni tiskarji prestanejo krst, so postali ti-

skarji, vredni Gutenbergovega imena. Malo zamotano, toda tako je in nič drugače. Prejšnji teden so krsili Mirota in Toneta. Pri vsakem krstu mora biti razen krstitelja, botra in prič tudi nekaj tekočega. Pri tiskarskem je za začetek voda. Tiskarji pripravijo diplome, slavnostno besedilo, ki ga bodo prebrali pri krstu, in veliko vode.

Uro so kar napovedali: ob 13.50 se mora začeti. Ustavili so stroje. Bodoča tiskarja sta se nekam preplašeno stiskala v svojem kotu. Če bi le mogla in upala, bi se verjetno raje nekam skrila. Nič ni pomagalo. Krstitelj, boter, prič in sodelavec so bili pripravljeni. Vsakega posebej so posadili v pripravljene koriti, ki pa nista bili prazni. Prižgali so jima cigare, češ da nista več zelenca v tiskarstvu. Imela sta nekam mučeniške obraze. Res je bilo na soncu okrog 30 pasjih stopinj, toda preden je krstitelj prebral okrog pet metrov dolgo besedilo na zvitku, sta se pošteno shladila. Pri vsakem odstavku pa so ju še polili z vodo. Krstitelj je končno le prišel do pike. Izročil jima je diplome, na katerih je pisalo nekako takole: mi, ta pravi čestilec Gutenberga, s to listino slovesno potrjujemo ino na znanje dajemo, da je bil po starodavnem tiskarskem izročilu po vseh pravih kerščen, na gobo djan in s tem za pravega umetnika črne umetnosti pripoznan.

Sledile so čestitke in črna umetnost je spet dobila dva tiskarja.

U. Z.

Se nekaj je treba dodati. Ne mislite, da so ostali le pri vodi. Z vodo su ju le umili, zakaj med vajeniško dobo se je nabralo na njih obilo tiskarske barve. Treba je bilo splakniti tudi grla, za to pa je voda slaba.

Siamski dvojčici v Jugoslaviji

Četrtrič v zgodovini sta se taki dvojčici rodili živi

V torek, 11. julija, je v vasi Donja Bečina blizu Maglaja Ilinka Jovanović rodila siamski dvojčici. Deklici, ki sta zrasli na prsih in trebuhu, imata skupno srce, jetra in krvni obtok. Obe skupaj tehtata 4,5 kg, visoki pa sta 47 cm. Vsaka od njih lahko po svoje diha in tudi ude lahko pregibata.

Za sedaj so dvojčici prenesli na kliniko za plastično kirurgijo v Beogradu, kjer se z njima ukvarjajo najboljši strokovnjaki. Milko in Milco bodo lahko razdvojili šele, ko bosta tehtali 12 kg. Zdravniška ekipa se trudi, da bi deklici obvarovala pred vsako infekcijo, zato so jih dali v inkubator.

V treh primerih, ki so jih operirali doslej, so siamske dvojčice umrle. Morda bodo imele dvojčice iz Maglaja več sreče?

Na angleškem vlaku. Neki starejši potnik je hotel kaditi. Vprašal je sopotnico, če lahko prižge cigaro. »Prosim, počutite se kot doma.« »Presneto,« je odvrnil možakar in spravil cigaro v žep.

Miha Klinar: Mesta, ceste

»Molimo, žene! Molimo žalostni v nebesih...« moli Fonova. »Češčena je s teboj, blažena si med ženami, Jezus, ki je za nas krvavi pot potila.«

»Sveta Marija, mati božja,« mol pregiba ustnice in razmišlja o žalo preganjane, trpeče, zasramovane, mu sveta, ki so bili, so in bodo preganj bosta človeštvu vladala zlo in krivice

...ki je za nas krvavi pot potila
...ki je za nas bičan bil
...ki je za nas s trnjem kronan
...ki je za nas težki križ nosil
...ki je za nas križan bil.

To ni samo Kristus, ki je oznanje ogrožal rimski suženjski red in oblastitelj svojega ljudstva, farizejev in

to je bil že pred Kristusom Pro in prinesel ljudem ogenj, pa so ga bo na skale kavkaških gora

to je bil za Kristusom Savonarola ki so vzeli Kristusa v zakup in zmali nad tlačani

to je bil Jan Hus in vsi, ki so kot Savonarola in inkvizicije

in to je bil Matija Gubec, puntarj ekih kmečkih upornikov, kronan z r z razbeljenim žezlom in sežgan na r

to je bil obglavljeni Ilija Gregori in bili so vsi pobešeni, obglavlje

Foto: Jože Zaplotnik

Vremenska napoved

Vremenska slika: oslabilne frontalne motnje so dosegle Zahodno Evropo. Pred njimi doteka nad Alpe in naše kraje zelo topla tropski zrak.

Temperature danes (v sredo ob 13. uri: Planica 26, Jezersko 24, Brnik 27, Kredarica 14, Ljubljana 28, Koper 28 — temperatura morja 24 stopinj C. Temperatura jezera na Bledu 23 stopinj.

Napoved za četrtek in petek: sončno in vroče, dneve

temperature do 30 stopinj celzija.

V naslednjih dneh bo prevladovalo precej sončno vreme, vendar so že možne popoldanske nevihte.

Vabijo vas in se priporočajo:

Na Višarjih — Lussari
Oitzinger Albin

(prvi paviljon levo)

spominki vseh vrst, prenočišča in izbrane pijače

Radio
Schmidt

Klagenfurt —
Celovec

Velika trgovina
za vsakogar

Več prometa na Ljubelju

Na Ljubelju je poleti največ tranzitnega prometa, v zimskih mesecih pa tja zelo radi prihajajo smučarji. Letos se je zelo zmanjšal obisk Nemcev in Angležev, povečal pa obisk skandinavskih turistov in turistov iz držav Beneluxa. Od januarja do 12. junija je prešlo mejo 1.500.000 ljudi, oziroma 270.000 motornih vozil, lani pa v vsem letu 1.768.000 ljudi. Letos so že zamenjali okrog 330 milijonov S din deviz. Prodaja spominkov stalno narašča. Lani 1966 so jih prodali za 5 milijonov S din vrednosti, letos pa za 6,5 milijonov din. Pričakujejo, da bodo do konca leta prodali najmanj za milijardo in pol starih dinarjev spominkov.

Z žičnico Zelenica (sedežnica in vlečnica) se je lani od 1. januarja do konca junija, prepeljalo 190.000 ljudi, letos pa v enakem obdobju

223.000. Zaradi premajhnega obiska v zadnjem času mesec dni ne bo obratovala in bo do zimske sezone vozila samo ob sobotah in nedeljah.

Na Zelenici so že lani nekoliko izboljšali smučarske terene, letos pa jih bodo še razširili. Predvidevajo, da bodo do zimske sezone zgradili tudi novo sankaske progo, ki bo zadoščala predpisom FIS. V načrtu imajo tudi garni hotel in objekt za avtomatsko kegljišče. Gradnja bo etapna in upajo, da bo kegljišče zgrajeno do novega leta. Nekdanje otroško okrevališče so tudi že preuredili v hotel Panoramo. Kraj je za turiste zelo privlačen, ker je v mirnem visokogorskem svetu in je od tam lep dostop na okoliške planinske postojanke: Zelenico, Stol, Begunjsčico, Košuto itd. V. M.

V Ratečah so asfaltirali cesto

Navadno turistična društva vlagajo denar v objekte, ki hitro in zanesljivo vračajo vložen denar (turistične pi-

sarne, razni gostinski objekti, menjalnice ipd.). Turistično društvo v Ratečah, mali vasiči na tromeji Italije, Avstrije in Jugoslavije, pa se je nedavno odločilo za precej ne navadno, toda pohvalno investicijo, od katere ne bodo imeli osem milijonov starih din za asfaltiranje ceste v središču Rateč, za asfaltiranje stranske ceste do pokopališča in do stanovanjskega bloka oficirjev - graničarjev. Dela so zaupali Cestnemu podjetju Kranj in so že končana. S tem so Rateče postale lepše, turistično društvo te male vasice pa zasluži javno pohvalo.

Naročniki Glasa!

Ce želite popolnega spremeljvalca, dobrega obveščevalca o vseh novicah v domačem kraju za čas vašega dopusta, potem to sporočite upravi Glasa. Uprava bo namreč poskrbela, da boste redno prejeli list na vaš začasni naslov kjerkoli boste letovali. V sporočilu nam javite stari in novi naslov in čas bivanja.

Turistične informacije

● Bled — Na Bledu je v vseh holetih vse zasedeno. Nekaj prostih postelj imata le Sporthotel in Park hotel, ter hotel Toplice v depandansah. Prostih je tudi nekaj postelj v zasebnih turističnih sobah.

● Bohinj — V štirih hotelih: Jezero, Pod Voglom, Zlatorog in v Mladinskem domu je prostih le 16 po-

stelj. Hotel Bellevue in Triglav sta zasedena. Prostor pa je še v hotelu in brunarici na Voglu.

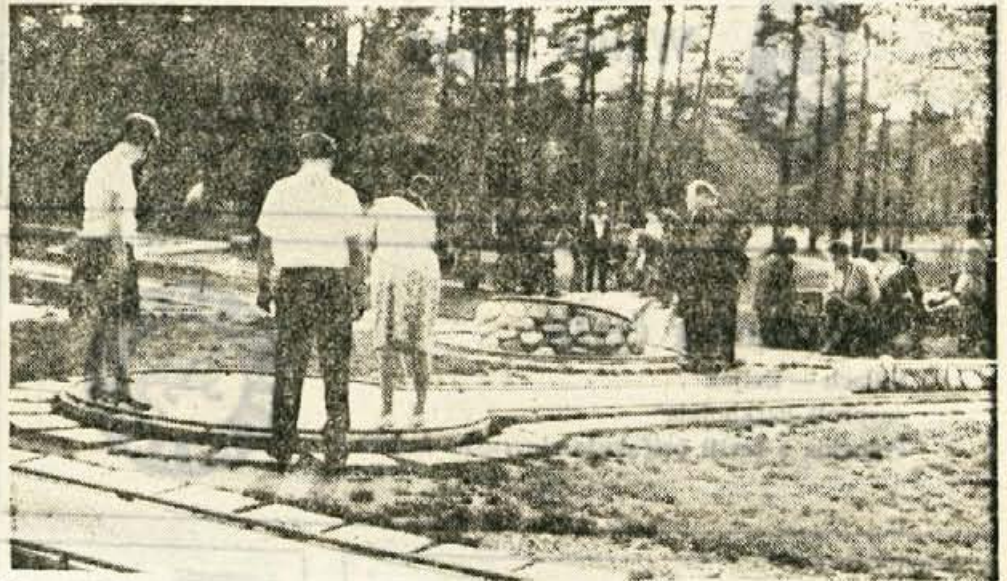
● Jesenice — Na Jesenicah je še dovolj prostora.

● Kranjska gora — V Kranjski gori je še nekaj prostih ležišč v domu Janeza Porenče, v Prisanku in hotelu Vitranc.

● Skofja Loka — Povsod je še nekaj prostora.

● Tržič — Delno zasedena sta gostinsko podjetje v Tržiču in dom na Zelenici.

● Kranj — Zaseden je hotel na Smarjetni gori, Hotel Evropa in grad hrib v Preddvoru. Nekaj prostih postelj je v Preddvoru v zasebnih turističnih sobah. Prostor je še v hotelu Jelen, na letališču in v Domu na Jezerskem. Dovolj prostora je tudi na Krvavcu.

Ne samo kamp, ampak tudi minigolf na Šobcu je v teh dneh zelo zaseden

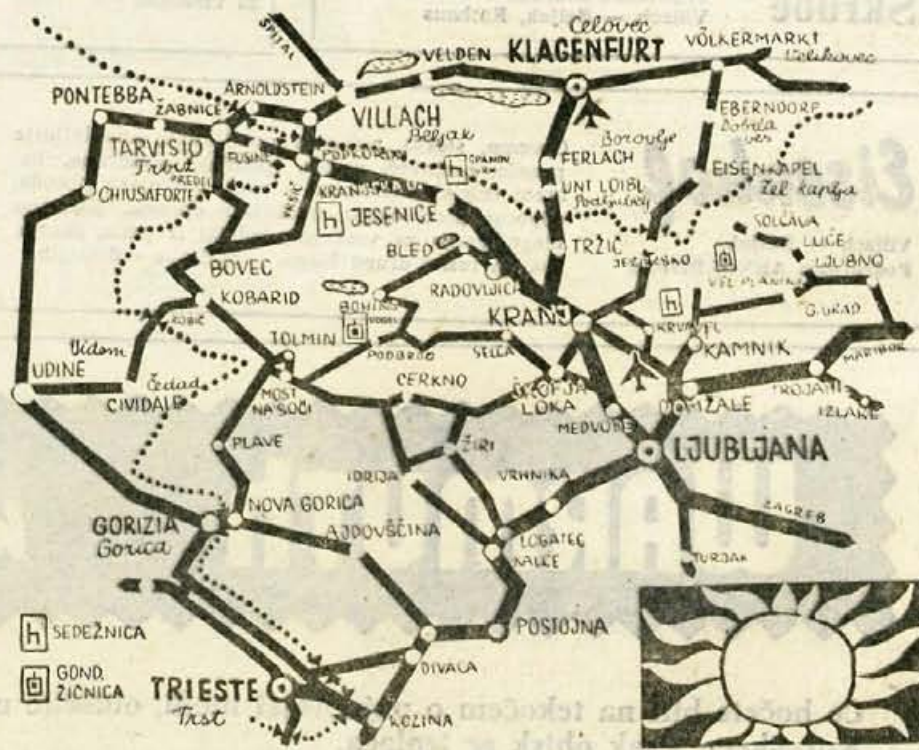
— Foto Perdan

● Vsi nadomestni deli za kolesa, mopede, rolerje in motorna kolesa ● Puch ● šivalni stroji ● Delavnica

Hans Waschnig

Klagenfurt — Celovec, St Ruprechterstrasse zraven avtobusne postaje in na Neuer Platz (okrajno glavarstvo)

Kupujte dobro - kupujte poceni - kupujte pri

SAMONIG

VILLACH, AM SAMONIG - ECK

Velika izbira — najnižje cene

Walter Gaggl

URAR, OPTIK
Villach — Beljak
Hauptplatz 11

Salamander čevlji

Villach — Beljak
nasproti Parkhotela
Trgovina s čevlji pričakuje slovenske kupce

LODRON

Villach — Beljak
Lederergasse 12
Zavese iz diolena
v bogati izbiri

Varčujte denar! Kupite tudi vi originalna angleška blaga pri uvozniku

lahki kamgarni za pomlad in poletje	
moher-tropikai	Ash 238
modni kamgarni	Ash 298
fresko za voznike avtomobilov v vseh modnih barvah	Ash 298

Skrube Trgovina s suknom
Villach — Beljak, Rathaus

BRAUN —
SIXTANT

električni
brivski
aparati

RADIO SCHMIDT

Klagenfurt — Celovec

Velika trgovina
za vsakogar

BOSCH

Oprema za
stanovanje,
hladilniki,
gospodinske
potrebščine,
radio
Blaupunkt,
baterije
za avtomobile

Villach —
Beljak
Nikolaigasse 24
Telefon 4573

**Ing. Peter
Laggner**

Elektrodelavnice

Ing. Dullnig

Celovec — Klagenfurt,
Pischeldorferstrasse 4
8 Maistrasse 33

Električni stroji, orodja,
naprave, surovine, žice,
kablji.

Dobava — popravilnica
poceni in hitro

Vsi rezervni deli za PUCH
— mopede, rolerje in mo-
torna kolesa, vsi rezervni
deli za FIAT, moderna de-
lavnica.

Postrežemo tudi v sloven-
ščini.

F. Rutter

Villach — Beljak
Italienerstrasse 22
Peraustrasse 18

Majhna gostilna za vse
ljude

**Jože
Malle**

Loiblal —
St. Lenart v Brodeh

Ob gostilni trgovina. Slu-
žajna menjava dinarjev.
Govorimo slovensko.

Novi in rabljeni poljedel-
ski stroji in traktorji, je-
klene blagajne, naprave za
banke

Hans Wernig

Blagajne in stroji
Paulitschgasse 8
Klagenfurt — Celovec

Postrežemo vas v sloven-
ščini.

Stroji, orodja, stavbno in pohišveno okovje

Josef Strauss

Villach — Beljak

Prodaja na veliko — Gaswerkstrasse 7
Prodaja na drobno — Bahnhofstrasse 17
Telefon 042 42, 60 61 in 68 53

WARMUTH

nudi več

Villach — Beljak

Vsak dan
neprekinjeno odprto
od 8. do 18. ure

Ob sobotah
od 8. do 13. ure

Kot vedno
kakovostno in poceni

Če hočete biti na tekočem o najnovejši modi, obiščite največjo trgovsko hišo na Koroškem. Vsak obisk se izplača.

SAP LJUBLJANA

TURISTICNI BIRO

Titova 38 in Miklošičeva 34

Priljubimo izlete v tuzemstvo in inozemstvo z udobnimi turističnimi avtobusi. Vsak teden izlet po Koroški, Goriški in v Trst.

Hotel Slon

Ljubljana, Titova 10
Telefon 20-641 20-645, pp 33

Hotel A kategorije v strogem centru mesta. Klasična restavracija s prvovrzdno mednarodno kuhinjo in priznana narodna restavracija **KLET SLON** s slovenskimi in jugoslovanskimi specialitetami. **BAR** z mednarodnim artističnim programom. **LASTNA KAVARNA** z godbo in senčnat vrt. Klubski prostori za konference, sprejeme, cocktail partie in banketna dvorana. Menjalnica v hiši. Osebe hotela govori vse svetovne jezike. Za obisk se priporoča kolektiv hotela Slon

BESUCHEN SIE DAS GRÖSSTE
WARENHAUS IN SLOWENIEN

nama

In Ljubljana — gegenüber dem
Hotel SLON

Im Erdgeschoss:

- Lederkoffer, Reisesäcke, Aktentaschen, Taschen, Necessaires,
- Lederdamentaschen,
- Lederhandschuhe für Herren und Damen,
- Ledergeldtaschen, Etuis, Gürtel

Im II. Stock:

- Lederkonfektion für Herren (Wämse, Röcke, Mäntel, Westen)
- Lederkonfektion für Damen (Kostüme, Mäntel, Jäckchen, Schösse)

- Spezialisierte Konfektionsgeschäftstelle

KONFEKCIJA ELITA in Copova ul. No. 7.

HEUERIGE MODELLE — MODE-DESAIN
UND FARBEN — AUSWAHL für JEDEN
GESCHMACK — SELBSTAUSWAHL —
IM ERDGESCHOSS EIGENE WECHSEL-
STUBE

Beim Einkauf für fremde Währung 10% Ermässigung

Ce kupujete dobro, kupujete pri Tomsche
Velika izbira, nizke cene

Trgovina

TOMSCHE

Villach — Beljak

Gorenjska kreditna banka Kranj

Menjalnica
Bureau de change
Cambio valute
Exchange office
Wechselstube

Kranj, c. JLA 4
Jesenice, m. Tita 20
Radovljica, Gorenjska c. 16
Škofja Loka, Solska c. 6
Tržič, Trg svobode 1

Jože Madotto

Laghi — Fužine

galanterija, volna vseh vrst, pijače, konfekcija, obutev, pralni stroji in pralni praški, hladilniki.

Obiščite nas in prepričajte se o kakovosti!

Strežemo v slovenščini, non-stop, sprejemamo dinarje

Na mejnem prehodu v Ratečah se pokrepčajte v našem bifeju

Specialna delavnica za vozila FIAT — originalni nadomestni deli — oprema — garaže ALPI

Nino de Martiis

Tarvisio — Trbiž

Via Roma 15, telefon 2036

- Abarth — glušniki za najrazličnejše znamke avtomobilov
- Pirelli, Michelin in Ceat avtomobilski plašči
- Magnet Marelli — servis, baterije in rezervni deli

Hotel Letališče

Aerodrom Ljubljana

Ko potujete po cesti Kranj—Kamnik, se ustavite na letališču, kjer vas vabi ob gozdnem robu hotel.

Postreženi boste z dobro kapljico in hrano. Izkoristite tudi zimsko sezono in nas obiščite v brunarici Tiha dolina na Krvavcu

Ure — okraski —
prstanl

Fleischhacker

Villach — Beljak

Nikolaipplatz

Ko pridete v Slovenijo, ne pozabite obiskati starega mesta Kamnik z idilično planinsko okolico

Po najnižjih cenah vam nudimo v naših trgovinah usnjene izdelke in vse vrste tehničnega blaga, damsko, moško in otroško konfekcijo, pletenine in perilo, steklo, porcelan in drugo kvaliteto blago v bogati izbiri. Pri plačilu v tuji valuti 10% popusta

Se priporočamo za obisk

Veletgovina Kočna Kamnik

Velepapirnica

Caspar & Poltnig

Villach — Beljak, Hauptplatz 25, telefon (042-42) 41-36

Velika izbira papirja in pisarniških potrebščin ● Ves pribor za tehnično risanje

Simon Prescheren

Tarvisio — Trbiž (Udine)

vam nudi po izredno ugodnih cenah:

- pralne stroje
- gorilnike na mazut
- peči za centralno kurjavo
- svetila — kolesa — otroške vozičke
- keramične ploščice

Poseben popust za izvoz

Strežemo v slovenščini

Tatjana Panjek

Trieste — Trst

Via Mazzini 7, telefon 37-636

Bogata zaloga tapetnega papirja

Postregli vas bomo v slovenščini in vam preskrbimo naj sodobnejše tapete.

Sprejemamo tudi dinarje. Priporočamo se za obisk.

Prireditve v prihodnjih dneh

● V četrtek, 20. julija, bo ob 20.30 v festivalni dvorani na Bledu folklorna skupina Tine Rožanc iz Ljubljane izvajala program jugoslovanskih narodnih pesmi in plesov.

● V petek, 21. julija, ob 18. uri bo promenadni koncert v Zdraviliškem parku na Bledu, ob 21. uri pa bo regata za prvenstvo Jugoslavije v veslanju za seniorje.

● V nedeljo, 23. julija, bo ob 15. uri na Bledu juniorsko tekmovanje v veslanju med Slovenijo, Istro, Koroško, Trstom, Dunajem in Benetkami.

● V sredo, 27. julija, bo ob 20.30 v festivalni dvorani na Bledu svetovno znani folklorni ansambel Kolo iz Beograda izvajal program jugoslovanskih narodnih plesov in pesmi.

● V Gorenjskem muzeju v Kranju je odprta stalna muzejska zbirka s področja arheologije, kulturne zgodovine in ljudske umetnosti, galerijska zbirka akademskega kiparja Lojzeta Dolinarja in slikarja Petra Jovanoviča iz Zetine v Poljanski dolini. V Prešernovi hiši si poleg memorialnega muzeja lahko ogledate olja skupine akad. slikark Irene Rahovsky-Kraljeve, Ane Hladnik-Guštine in Jelke Subert-Reichmanove. Zbirke in razstave so odprte vsak dan od 10. do 12. in od 16. do 19. ure.

● V soboto, 22. julija, ob 20. uri priredi Grad Hrič v

Preddvoru na jasi ob jezeru Črnava Noč pod Storžičem. Narodne plesne bo izvajala folklorna skupina iz Pred-dvora, po programu pa bo udeležence zabaval trio Cirila Savsa.

● V nedeljo, 23. julija, bo

na jasi ob jezeru Črnava z začetkom ob 15. uri Velika zabava. Igral bo instrumentalni kvintet Rudija Bardorferja s pevcema Ivanko Kraševce in Matijem Cerarjem. Za okrepčilo bo poskrbel hotel Grad Hrič.

Zlata, srebrna, dragulji in ure
v priznanih strokovnih trgovinah

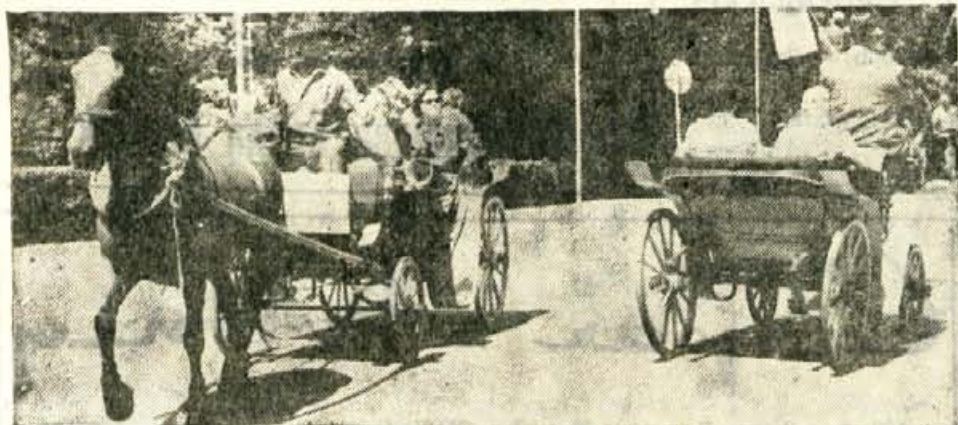
Georg Pirker

Ze petdeset let v Trbižu — prodajalni v Zgor-njem in Spodnjem Trbižu. Govorimo nem-ško in italijansko. Dinarje vam obračunamo po najboljšem dnevnem tečaju

Ce je moderno, potem

Scharschön & Moser

Vaša modna hiša na Koroškem
Villach — Beljak, Klagenfurt — Celovec

Blejska turistična zanimivost — gostje, predvsem tuji, si radi ogledajo Bled s kočljo — Foto Perdan

S. p. A. A. Rejna

Trieste — Trst

Ul. Cassa di Risparmio 4, telefon 36094

Največja izbira avtomobilskih delov in opreme

Specializirana trgovina za prevleke lastne proizvodnje

Sprejemamo dinarje

FIAT

zanetti & porfiri

COMMISSIONARIA

Velika izbira rabljenih avtomobilov

Prodaja originalnih servisnih delov, motorjev in vžigalnikov

Trieste — Trst

Via F. Severo 30, telefon 36-154 — 68 120

Zastopstvo za

originalne rezervne dele za notranje tržišče in izvoz v Jugoslavijo

Brunelli & C.

Trst, Ul. Donizetti 1 (prva ulica levo od Stande vhod ul. Battisti)
Telefon 28922/23

A. Schojer

Camporosso — Zabnica

● Trgovina: bogata izbira prehrabnih artiklov, kožne in ostale galanterije, pregrinjala, steklenina in spominki vseh vrst. Desertna in ostala vina.

- Bar
- Tujske sobe

Za obisk se priporočamo. Postregli vas bomo v slovenščini, plačate pa lahko v dinarjih.

Pranje v Mostah pred 40 leti (1)

Tega očeta bom opisal, kako so kmeti pred približno štiridesetimi leti. To bo razlikoval od opisa Antona Zorčasa junija letos v številkah 44, 45, katere stvari natančneje opisal in na bosamezna dela, razen tega pa bom opisal, koliko so včasih pridelali.

Ljudje imeli so namreč treba, da so včasih hodili na polje vedno peš in da posebno pot nazaj z utrujajočega dela ni bila lahka.

Kmetovo delo se začne spomladi, ko se začne prvo delo na polju in v gozdu. Zimski počitek je nagrada za celoletno delo. Ze jeseni vsejana pšenica, rž in ječmen so samo priprava za prihodnje leto. Ker bom opisoval dela po kronološkem redu, naj najprej povem, da so že jeseni vsejali na naši kmetiji navadno okrog 1,3 ha pšenice, rži in ozimnega ječmena, vse ostale njive pa je bilo potrebno obdelati, razen seveda tam, kjer je bila detelja (30 arov). Opisal bom samo glavna dela. Okopavanja, osipavanja in drugih manjših del ne bom opisoval, čeprav je jasno, da so bila prav tako

potrebna. Vse to so delali ročno, z motiko. Točen datum za ta dela je težko določiti, zato sem jih zaradi nazornosti opisa drugih, glavnih del, izpustil.

PRVA STELJA

Ker zime trajajo različno dolgo, ni določen točen datum za začetek del na polju in v gozdu. Če zima ni prehudna, se sredi marca že toliko osuši in otopli, da kmetje dobijo prvo steljo; če je mila zima, seveda lahko že mnogo prej, včasih tudi februarja. Listje so grabili na pobočjih, kjer je sonce hitreje osušilo tla. Listja so nagrabili le za prvo potrebo, ker je bilo treba prej na polje. Nadaljnje grabljenje stelje je prišlo na vrsto pozneje.

SETEV JAREGA JEČMENA

Prvo delo na polju spomladi je bila setev jarega ječmena. Tega so včasih zelo veliko sejali, več kot ozim-

nega. Na naši kmetiji so ga vsejali na 3 do 4 mernike (mernik posejanega je približno 10 arov). Ker so včasih vsejali na kraje, so tudi na njivi, ki je bila pripravljena za ječmen, naredili jeseni praho na kraje. Gnojili jeseni niso. Prahe sploh niso gnojili, tudi za druge kulture spomladi ne. Gnoj za ječmen so navozili že zgodaj spomladi ali še pozimi na kup na njivo, kjer so nameravali posejati ječmen, spomladi pa so ga zvozili po njivi. Njivo so že prej povlačili z lesenima branama. Vsak vol je vlekel eno brano, vsaka brana pa je branala en kraj. Njive navadno spomladi sploh niso preorali, ampak so kar vsejali ječmen. Sejal je navadno gospodar. Imel je sjavno korbo, ki je bila narejena iz lesenih viter in slame, za čez ramo pa je imela jermen. Roč korbe je bil leskov in ploščat. Če pa so njivo spomladi preorali, so prav tako najprej vsejali, potem pa šele prekrili z zemljo. Rekli so, da sejejo spodaj. Ko je gospodar sejal po krajih gor in dol, sta ostala dva, ki sta bila potrebna pri tem delu,

lahko takoj za njim zaoravala z lesenim plugom, ki je imel železen lemež. Ta plug so imenovali same. Plug, tudi drevo imenovan, je imel lesena pužja kolca (plug — plužja kolca). S toplarjem, to je plugom, ki je narejene osredke med kraji razdeljeval, so naredili razore. Njivo je bilo treba še povlačiti, in sicer kraje enkrat, razore dvakrat. Če je bila njiva grša, so povlačili večkrat. Potem je bilo treba še razbiti kepe in znositi stvačne (korenine plevela in plevel, ki so ga pri brananju izvlekli iz zemlje) na kupe.

Jari ječmen so sejali od sv. Gregorja (12. marca) do šmarna (26. marca).

SETEV OVSA

Po setvi jarega ječmena so počakali nekaj dni, da so volji in ljudje počili, potem pa so začeli s pripravami za setev ovs. Sejali so ga v drugi polovici marca.

Sejali so ga tako kot ječmen, le več so ga posejali, okrog 50 arov. 17. marca je sv. Jedert; takrat ni nihče sejal, čeprav je imel vse pri-

pravljeno. Ljudje so menili; da vse snedo miši, če se seje ta dan. Če zima le ni bila predolga, je veljalo, da je moral biti oves vsejan do konca marca. Aprilski oves — tako so pravili — je potem pri žetvi lahak, tega pa si seveda ni nihče želel.

GRABLJENJE STELJE

Za setvijo ječmena in ovsu so pograbili vse, kar niso že prej. Ker je imela naša kmetija razen mešanega tudi borov gozd, so v njem pograbili tudi gmajniško travo. Na velike kupe so jo znosili s koši, potem pa so jo nakladali na voz.

Grabili so vsi: moški, ženske in otroci. Otroci so navadno nosili travo s koši na kup.

Nagrabili so okrog 5 voz trave, razen tega pa še okrog 6 voz listja. Toliko stelje je potem zadostovalo do konca julija. Gmajniško travo so nastiljali v glavnem samo prašičem.

Ivan Sivec, Moste
(Naprej prihodnjic)

Razcestja ● Miha Klinar: Mesta, ceste in razcestja ● Miha Klinar: Mesta, ceste in razcestja ● Miha Klinar: Mesta,

ina

45

Venec! Oče naš, kateri si milost polna, gospod in je sad tvojega telesa,

ene v zboru. Tudi Stefi molitvi, ki velja za vse in križane Kristuse tega mučeni in križani, dokler

vico in ljubezen in s tem napčevske privilegije vovnikov

ki se je uprl bogovom in kaznovali in prikovali

se je uprl mogočnikom, bogov nauk v svojo oblast

Grehi na grmadah Svete

telj slovenskih in hrva-eno krono, zasramovan em prestolu

žegani kmečki puntarji

to so bili revolucionarji na pariških barikadah, kasneje razočarani nad plodovi revolucije, ki je izmaličila človečanska gesla o bratstvu, enakosti in svobodi vseh ljudi in svobodo novih oblastnikov in v nesvobodo bednih množic, vojakov, delavcev in kmetov, ki so izvojevali revolucijo

to so bili komunardi, ki so prvi hoteli priboriti delu čast in oblast, a so izkravavali na rdečih barikadah pariške komunne ali bili postreljeni ob zidu pariškega pokopališča Père-Lachaise

to so bili čikaški delavci, ki so množično padali pod krogami vladajoče ameriške »svobode«

to so bili delavci, ki so umirali pod krogami za rdečimi prvomajskimi zastavami

in delavci, ki so ob stankah obležali pod krogami vladajočega nasilja

v Evropi

v Ameriki

kolonizirani v Aziji

kolonizirani v Afriki

kolonizirani in zatirani na vseh kontinentih

zatirani, ki so se zatiranju in nasilju upirali

upirali za nas, za ljudi, za zatirane

tak je bil voditelj kotorskih upornikov Rasch in tovariši, ki so jih februarja ustrelili

in taki so tudi ti slovenski Kristusi, ki korakajo ob bim-bamih judenburškega navčka in ob ropotu vojaškega bobna in vojaških korakov na novo slovensko Kalvarijo pri zidu judenburškega pokopališča.

»Oče naš, kateri si v nebesih...«

Ko bi bil ti res oče naš, bi odvzel Kristusu grenki kelih in odvzel bi ga svojim otrokom, ki so bili nešteto krat križani, obešeni, obglavljeni, na grmadah sežgani, streljani... Če je pohlep rodil prvi greh in prvi uboj, poželenje po lastnini in oblasti nad soljudmi, zakaj potem ne udariš grešnikov, ki imajo bogastvo in oblast in zakaj jim pustiš, da s pravico uzakonjene krivice, zločina in nasilja vladajo nad milijoni nekrivimi, si laste pravico nad njihovim življenjem, delom in smrtjo, sodijo in pošiljajo v nasilno smrt ljudi, take, kakor so ti ubogi Kristusi, ki morajo na Kalvarijo k judenburškemu pokopališču samo zato, ker so se uprli nasilju, krivici in zločinu, ki ga cesar in drugi vladarji tega sveta počno nad ljudmi.

»Oče naš...«

Ne, ti nisi več oče naš.

Ti nisi tak, kakor je zapisano v Pismu.

Ti si oče bogatih nasilnikov in oblastnikov.

Ti si oblast.

Kjer pa je oblast, tam ni pravice, tam ni enakosti, tam ni svobode, tam ni ljubezni bližnjega do bližnjega, tam ni ničesar, kar je učil Kristus

... ki je za nas krvavi pot potil

... ki je za nas bičan bil

... ki je za nas s trnjem kronan bil

... ki je za nas težki križ nosil

... ki je za nas križan bil

Zene molijo, dokler molitve ne preseka prva salva strelav.

»Mama, vojaka so ustrelili!« vzklikne otrok.

»Moj bog, žefek,« plane Stivčeva k oknu. Med molitvijo je pozabila na otroka, otrok pa je gledal vojake, ki so korakali proti pokopališču, dokler se niso ustavili, se razvrstili in postavili v zastražen prostor pred pokopališkim zidom prvega obsojenca.

»Mama, glej, ptice so izletele iz vojakovega srca!«

Zares, drobne, a goste črne pike ptic se dvigajo naglo proti majskemu nebu. Strelji so jih preplašili. Otrok pa misli (se Stefi spomni večrajšnje pravljice, ki jo je otroku pripovedovala Stivčeva), da se je vojak spremenil v ptice.

»Žefek, ne glej! Ne glej!« Stivčeva potegne otroka k sebi in ga ne izpusti iz objema.

Potem še trikrat odjekne smrt in se ponovi v odmevih.

»O bog,« ob vsakem odjeku zastokajo žene.

Nato je slišati še revolverski strel.

»To je milostni strel,« zašepeta z grozo Stivčeva in v spomenu zagleda domači pokopališki zid in ob njem nesrečnike, ki so jih postrelili Italijani. Spomni se italijanskega oficirja, ki je šel z revolverjem v roki mimo mrtvih, iz katerih je vrela kri in napajala zemljo.

»Zakaj smo čakale? Zakaj smo ostale tu?«

In že se slišati korake vojske, ki se vrača s krvavega pogreba.

Zene ne vedo, da v vrstah razoroženih upornikov korakata tudi Fon in Strguljec...

Trije pesnikovi prijatelji

Zares nepričakovana naključja so dala povod za današnji zapis o treh Prešernovih prijateljih: Juriju Grabrijanu, Ignaciju Holzapfju in Jernej Levičniku. Vsi trije so z zlatimi črkami zapisani v slovenski kulturni zgodovini, njihova imena bodo ostala nesmrtna — njih delo in življenje se je dotaknilo genija našega prvega poeta!

Jurij Grabrijan

Ze več let zapored sem se odpravil k prijateljem v Črnomelj, da bi na lastne oči videl sloveče jurjevanje in doživel starodavno obredje, ki v odmaknjeni belokranjski deželici še ni izumrlo. To leto, v začetku junija, sem se le odzval prijaznemu vabilu.

V gosteh sem bil pri Zorki in Jožetu Grabrijanu. Beseda je dala besedo in Jože mi je takoj potrdil, da je iz rodu Prešernovega sošolca Jurija Grabrijana. In da je pravzaprav njegov prapranečak. Jožetov dom v Adlešičih je hkrati tudi rojstni dom pesnikovega prijatelja... Seveda smo se potem takoj zapeljali v najbolj tipično belokranjsko vas, v Adlešiče nad Kolpo. Se stoji skromna hiša s tablico »Adlešiči št. 7« (prej je nosila številko 17); tu se je 22. marca 1890 rodil Jurij Grabrijan, poznejši pesnik, pisatelj in politik.

Oče njegov, Miha, je na nasvet domačega župnika Devilla namenil nadarjenega sinka šolanju. Odpravil se je zato z Juretom na pet ur dolgo pešhojo proti Karlovcu. Se zdaj živa tradicija ve o tej poti dosti povedati: da je fantič nosil s seboj veliko culo jabolk, ki jih je ves čas pridno jedel, olupke in obgrizke pa metel na cesto, da »bi našel pot nazaj«. Nerad je namreč koračil z očetom v taji svet, kjer bi moral leta ostati popolnoma sam. — V Karlovcu se je fantič očetu izgubil izpred oči in jo kar sam ubral proti domu. Jezni oče ga je potem našel, skritega za domačo pečjo. »Ata je vzel eno šibo leskovo in ga odpeljal nazaj v Karlovec. Ko se je izšolal je pa rekel Jurij, če bi vedel, kje raste tisti grm leskov, v katerem

je rasla tista šiba, da bi ga pozlatil.« To je pripoved prapranečaka...

Prvih šest latinskih šol je Grabrijan napravil v Novem mestu, sedmi in osmi razred, filozofijo, pa je v letih 1819/20 in 1820/21 študiral v Ljubljani. Ti dve leti je bil sošolec Prešernu. Sporočilo pravi, da je Prešeren Grabrijana vzpodbujal k pesnikovanju in da je celo prevedel nekaj sošolčevih slovenskih pesmi v nemščino. Vendar pa je ta podatek bolj moten, kajti drug vir pravi pa prav narobe: da je Prešeren prevedel nekaj Grabrijanovih nemških pesmi v slovenščino.

Pa naj bo tako ali drugače, v bogoslovju se je Grabrijan potem izkazal za pravega entuziasta. Literarna zgodovina pripoveduje, da so se l. 1823 zbrali nekateri bogoslovci-literati, ki so se sami imenovali »karbonarjes«, v skrivno društvo, se urili v govorništvu, pisali in med zaupniki širili slovenski list. **Vodil jih je Jurij Grabrijan!**

V tem letu je simpatični Belokranjec zložil tudi nacionalno, kar nekam napadalno »Kranjsko Slovenijo«. V njej se z vsem mladostnim besom zaganja v tujsčino. Pesem je za Vodnikovo »Ilirijo oživljeno« prva naša bojna, narodnoagresivna pesnitev. V njej Grabrijan prosi, da

pomagaj Večni in Dobrotni
popisat jezik ml sirotni,
ki mater ima — je ne
pozna
in brž, ko uma kaj dobiva,
ga precej v ptuji duh
zativa
in ptuji veter mu pihja.

Jurij Grabrijan

Duhovski poklic je Grabrijana potem vodil iz fare v faro. V letih 1827 do 1830 je bil za mestnega kaplana v Skofji Loki. Tjakaj ga je prišel po nekem sporočilu obiskat tudi naš Prešeren. Slovel pa je Grabrijan že takrat po svojem pristrčnem gostoljubju, še bolj pa v vseh onih štirinštiridesetih letih, ko je dekanoval v Vipavi.

Se malo znan podatek o Grabrijanovem značaju: možak je gradil šole, skrbel za cerkev, pisal in učil o pospeševanju kmetijstva in vinogradništva, celo za pogozdovanje Krasa se je gnil — sam pa ni nikoli nič imel. ... In da je umrl v revščini. Ni iskal svoje slave, šlo mu je bolj za stvar. Saj je gotovo njegova zasluga, da je postala Vipavska dolina tako narodnozavedna. Bil pa je Grabrijan vsesplošno priznan velmož, obdan s svetinimi in cerkvenimi častmi: cesar mu je podelil viteški red, škof ljubljanski pa ga je imenoval za častnega kanonika.

Zanimiva črta Grabrijanove osebnosti je bila tudi izjemna nadarjenost za arhitekturo. Vse šole, ki jih je gradil, pa tudi prelepo vipavsko župnišče so plod njegovih načrtov. Sodobniki in sorodniki vedo še povedati, da je bil Grabrijan visoke, vitke in ravne rasti, resnobra obraz, hoje počasne in govora preišljenega. Umrl je leta 1881, zadnji izmed Prešernovih sošolcev, kajti nihče od njih ni doživel te visoke starosti.

Ignacij Holzapfel

Polzvedovanja po izvoru rodu Julije Primčeve so me to pomlad pripeljala tudi v Tržič. In spet je posegel vmes splet naključij: hiša, v kateri je sredi 18. stoletja trgoval Julijin ded po očetovi strani, je hkrati tudi rodni dom Ignacija Holzapfja (1799

—1868), ljubeznivega, četudi ne prav uspešnega verzifikatorja — šbeličarja. Bil je sicer v latinskih šolah leto pred Prešernom, a družila sta se gotovo še potem, ko je bil Holzapfel v letih 1829—1834 kaplan pri Sentjakobu v Ljubljani.

Ze v bogoslovnih letih se je rodoljubni Tržičan ogrel za idejo, da bi nadaljeval Vodnikovo prizadevanje za uveljavljanje slovenske prosvetne poezije. Morda je prav nanj in na Grabrijana mišlil Smole, ko je 24. februarja 1823 pisal Copu: »... študentje zméram Kranske pésem kujejo, pa sem zdi, de neč pravga vkupej ne spravjo.«

Sicer pa se Holzapfel nikoli, tudi pozneje ne, ni prav posebno rinil med poete. Le tu in tam je »zaokrožil« kako prigodnico. Kaže, da je bil bolj organizator: v l. 1824 je skupaj z Andriolijem in Ciglerjem vložil prošnjo za dovoljenje izdajanja »Slavinje«. Zal je plemenito pobudo zatri škof Wolf, češ da predlagatelji vloge jezikovno niso dovolj vešči...

V prvem zvezku »Šbelice« je Holzapfel objavil kar štiri pesmi, ki pa Prešernu niso bile prav všeč, saj ga je v epigramu pičil: le kako bi neki sladke pel Lesničnik? (Holzapfel pomeni v slovenščini lesniko.)

Dobro srce in razsoden razum pa je Ignacij Holzapfel pokazal ob svoji smrti: uril ljubljanski gluhonemniček je volil vse svoje premoženje, celih 50 tisoč goldinarjev. Za one čase je bila to ogromna vsota.

Umrl je dekan Holzapfel v dolenski Ribnici, 21. januarja 1868.

Jernej Levičnik

Tudi misli na tega moža je botrovalo naključje. Ko sem pred letom hodil po ... in obiskal kraje, kjer je nekoč hodil Prešeren, ter kraje, kjer sta službovala pesnikov

brat Jurij in stari stric njegov Anton Muhovec, sem dobil priložnost iti še v Smohor v Ziljski dolini. Tu je Jernej Levičnik (1808—1883), rojak iz Zaleznikov, dekanoval celih 31 let, do smrti.

V Smohorju je Levičnik zapustil sloves velikega ljudskega dobrotnika. Po katastrofalni povodnji l. 1851 je dekan pravzaprav še enkrat pozidal trg, kajti v glavnem je bilo itak vse porušeno. Nova velika šola, ki še danes dobro služi uku, je tudi njegovo delo. Zgradil je obrambne nasipe in jezove na Zili, ki so še dolgo kljubovali velikim vodam. Bil pa je Levičnik tudi sicer izjemno prizajen in toleranten človek. Ljudi je pridobival s pristrčnostjo in z dobroto.

Nič ni bil užaljen, ko je Prešeren zavrnil njegove pesmi v »Šbelici«: ... kako bi neki prave pel Levičnik? Medtem pa je Blaž Potočnik Prešerna prav zasovražil zaradi nekkih podobnih epigramov in mu ni odpustil do smrti. Se ko je Bleiweis pozval Potočnika, naj kaj prispeva za Prešernov nagrobnik, užaljeni Struževčan sploh ni odgovoril.

Levičnik se je imel za Prešernovega učenca in zvestega častilca. Največja njegova usluga prešernoslovju pa je prvi pesnikov življenjepisa, ki mu ga je l. 1851 priobčila »Carinthia«. Prešernov življenjepisa je za oni čas začuda točen, pesnikovo življenjsko pot označuje kot brezupen boj s časom in usodo; iz vsega Levičnikovega pisanja je očitno, da je pisal pesnikovo biografijo poln lastne osebne bolečine in žalovanja za umrlim genijem.

Nas, Kranjčane, bo gotovo zanimalo, da je Jernej Levičnik, ko je še služboval v samotni ob Osojskem jezeru, pripotoval l. 1850 v Kranj in obiskal mojstrov grob. Prav Levičnik je bil, ki nas je opozoril, kje je bil prvi grob Prešernov in — kako zapuščen je bil...

CR TOMIR ZOREC

Po Prešernovih stopinjah

Mrtvi ne lažejo

Ivan Jan

2
(Odlomek)

(Nadaljevanje iz prejšnje številke)

Slabost pa ni popustila. Tudi boleti ga je začelo in stresal ga je mrz. To ni bilo čudno, ker je bil ves moker in še prepoten. Naenkrat pa je na desni, tam, kjer se nehajo rebra, začutil, da mu po koži polzi nekaj toplega. Prestrašen je segel za srajco in otipal lepljivo kapljo, ki si jo je prinesel pred oči. Kljub vrtoglaviči je ob rumenkasti mesečni svetlobi zlahka ugotovil:

»Kri! Ranjen!«

Ko zadet človek beži pred smrtjo, ko skuša pobegniti lačnim cevem pušk, sprva sploh ne čuti, če je ranjen ali ne. Strah za življenje, da prirojeni nagon in napetost zaradi skrbi, če bo namera v tekmi s smrtjo uspela, to je močnejše od rane, ki bo morda v naslednjem trenutku povzročila celo smrt! A če ta enkrat pride, je neboleča. Zato Filip dolgo ni mogel ugotoviti, kaj se mu je zgodilo. Poleg tega voda ranjenca tudi poživila in mu zamegljuje uporabo moči, da bi takoj presodil, kaj je z njim. Telo je za nekaj časa nesposobno sprejemati občutke, ki bi jih zadošči hitro oddajalo možganom, da bi prizadetemu tkivu sporočili:

»Boli te! Ranjen si! Zamaši luknje!«

To je Filip spoznal šele zdaj, ko je že zgubil precej krvi. To je čutil in spoznal zaradi rahle tenčice, ki jo je zdaj videl pred seboj kakor višnjevkasto svetlobo. Podzavestno je hitel trgati srajco ter hlastno tipati po sebi in iskati, s čim se bi se lahko obvezal. Vedel je, da mora vse storiti sam. Toda vsega tega je bilo premalo, zelo malo. To ga je treznilo in mu dajalo moč, da je zbiral razum in zavest v eno samo: Da mora ustaviti kri!

Rana je bila tik pod prsmi, zato je moral poviti vse telo, če jo je hotel resnično ustaviti.

»Godi se mi kakor ranjeni in preganjeni živali!« se je zajedlo vanj, vendar je tudi kar moč skrbno obvezoval rano, kar se mu je vedno upiralo. Slek je še suknjič, ga razparal in naredil sicer grde, nerodne obveze, vendar jih je bilo zdaj toliko, da se je na debelo in tesno prevezal čez trebuh.

Meglilo se mu je pred očmi in pred njim je vstajala podoba, kako mrtev leži med grmovjem, razpadajoče telo pa trgajo požrešne ptice in lisice. Toda misel na tisto, kar bi, zlasti po od-

kritju Gorskega, še moral doživeti med partizani, ga je spet spravila pokonci, in odtaval je naprej.

»Če ne bom mogel več, se bom že sesedel. To pride samo od sebe!« si je govoril in med potikanjem skozi goščo čakal, kdaj se bo to kljub njegovemu upiranju vendarle zgodilo.

»Se vedno sem v njihovem dosegu! Zdaj bi bilo res neumno, če bi me spet zgrabili!«

Pijano se je vlek dalje, a takoj nato se je vanj zajedla že naslednja skrb:

»Kam tak? K Nemcem? Domov? K zdravniku? Le kam?«

Hodil je, kakor bi vanj vstrajno silila močna alkoholina pijača, kar je povzročalo tiho odtekanje krvi, ki jo je čutil v vedno večjem madežu na obvezi.

»K zdravniku!? Rekel sem jim, da je moj prijatelj! Da, saj je! Toda prijatelj takega Filipa, ki sodeluje s partizani. Kaj pa njegova prisega? Vsakemu, ki je potreben pomoči, je dolžan pomagati! On bi to tudi storil! A potem? Koga bi poklical? Partizane ali Nemce? Prej partizane, če že ni celo med njimi! Drugam moram!... Kam?«

Življenje in smrt sta si v njem podajala roki, zato bi v tem hipu dal pol sveta za življenje, ki ga je hkrati čutil še toliko, da ni popustil šepetu, ki mu je prigovarjal, da bo ranjenemu človeku pomagal vsak, ki bo naletel nanj.

Po vsem, kar je storil, bi bilo čisto naravno, da bi se brez premišljevanja zatekel naravnosti na žandarmerijo, kajti delj ne bi prišel. Zdaj je bil Werner tako daleč, kakor nebesa! Ni se dal zapeljati in računati je z novimi dejstvi. Gorski je bil, sodeč po poteku zasliševanja, že na varnem pri gestapu, vendar se mu prav zaradi njega ni zdelo takoj poiskati njihovo pomoč. Med zasliševanjem je kljub zadržanosti le preveč govoril. In veliko tega je slišal tudi Gorski.

»Nemara bi se me Werner zdaj še otresele. Če prav pomislim, me je cenil le kot nerazkinkanega sodelavca partizanov!«

Prirojen čut za varnost in povezovanje dejstev je v njem rasel toliko bolj, kolikor bolj je slabel.

»K njim zaenkrat ne!«

Rana pa ga je priganjala in opominjala vedno glasneje. Telo je postajalo vedno manj poslušno, začelo ga je boleti, višnjevkasti kolobarji pa so se spreminjali v velike roke, ki so mu stiskale

grlo, da je komaj še dihal. Zastajal je, šlo mu je na bruhanje in tudi bolečine so se vztrajno razlivala po telesu.

»Brez zdravnika bo komaj kaj!«

Spet se je posilil naprej, čeprav so bile noge majave tako, da bi najraje legel.

Razum pa mu še ni odrekal poslušnosti. In ta razum je vlival tudi strah, ki ga je s povečano močjo poganjal naprej. Strah se je kazal v dveh barvah: prva so bili partizani, ki ga zdaj gotovo iščejo čisto blizu, drugi pa je bil zaradi rane.

»Take se najraje zastrupe!«

Podobne strele je že videl, in običajno so priklicali smrt. Zato je po njem kljuvalo neprestano:

»Kaj mi ostane? Kam se zateči?!«

Med zasliševanjem je zlahka videl, kako ga ljudje sovražijo, kako je iz njih vrelo sovraštvo in jeza proti tistemu, ki je toliko izdal in povzročil toliko prelihanja krvi! In to je bil on! Veliki povzročitelj zla! Zato ga ljudje v vaseh niso smeli videti. Nihče!

Preudarjal je vse, kolikor so mu dopuščale skrbi in bolečine, se z mislimi zaganjal ob nepremostljive ovire — in se vlek dalje. Da mora čimprej priti do ljudi, ki bodo poklicali zdravnika, to je zdaj vedel zanesljivo. Prvič v življenju je bil tako zelo odvisen od svojih odločitev in hkrati od drugih ljudi, da se je čutil kakor neboljšen otrok.

»Zdravnik! Doktor Volčič je tu v bližini edini!«

Spet je razmišljal, kako bi se skrivaj pritohtapil do njega in ga z grožnjami prisilil, da bi mu pomagal, ali pa bi mu hinavsko povedal, da Nemci vedo zanj, za njegovo zdravljenje partizanov, za kar bi ga on morda obvezal in mu pomagal — pa je takoj spet ta načrt odvrnil. Ni dvomil v zdravnikovo pomoč, toda dvomil je v to, če bo držal jezik za zobmi. Ko bi imel orožje, bi ga k temu prisilil in tudi pokončal.

Misli so mu begale naprej, telo pa je sililo v ravnino, ki je bila že blizu.

Zdaj ni več dosti strahoval, da bi ga dohiteli in napadli od zadaj, zdaj je že mislil na nevarnost zased, ko bo stopil iz gozda na plano. Posebno, ker je bil lunin svit razlit čez vso okolico.

»Zato na čistino ne smem! Vendar — kam? Kam usmeriti korak?«

Rešil si je življenje, zaradi rane in iskanja borno in ogroženo, vendarle rešil. On je vedno reševal samo najbližje probleme, vedno je živel iz rok v usta, kar se tiče težjih vprašanj. Vse-skozi pa je bil dalekoviden kombinator takega; da bi brezdelno užival sladko življenje. Pot je temu ni bila važna: naravnost ali po ovinkih; lahka ali zaznamovana celo z mrtvimi ljudmi!

Slabost, slabost! Ali me bo zdelalo, predem pridem do ljudi?«

(Nadaljevanje naslednje sobote)

Kaj je dosegel človek na svoji poti na mesec?

»Glej ga med zvezdami«

(Nadaljevanje)

Prvega maja leta 1923 ob veliki proslavi v Moskvi, ki se je stari profesor ni mogel več udeležiti osebno, so se iz zvočnikov na Rdečem trgu oglasile njegove preroške besede: Štirideset let sem preučeval rakete in ves čas sem bil neomajno prepričan, da bo človek v kratkem času lahko poletel na planete. Danes sem prepričan, da bodo mnogi med vami priče medplanetarnega poleta.

Nasledniki Ciolkovskega v SSSR in ZDA so izpolnili raketno tehniko do vrhunca. Danes že imamo rakete, ki bi lahko ponesle človeka na Mesec.

Kaj je pravzaprav Mesec?

Čeprav nam je bližji kot ostala nebesna telesa, je Mesec vendarle še danes poprišče živahnih prepričanj. Ali je na njem sploh kaj življenja, odkod kraterji okrogle oblike — ali so tvorbe vulkanskih izbruhov ali so nastali vsled padcev težkih meteorjev na lunina tla, ali je na Mesecu atmosfera... vse to so vprašanja, ki so si jih ljudje zastavljali že od nekdaj, vendar na nekatera še danes ni točnih odgovorov.

Ameriški astronom Gerard Cupper meni, da je nastal Mesec istočasno kot Zemlja — pred petimi ali šestimi milijardami let. Prvi čas je bil bliže Zemlji, kasneje pa se je zaradi vedno počasnejše rotacije Zemlje vedno bolj oddaljeval od nje. Nato so začeli padati nanj vedno pogostejše številni meteorji. Večji med njimi so prebili njegovo skorjo in se zarili v vrelo lavo, največji med njimi, ki je imel premer 150 km, se je zrušil na kraj, ki ga astronomi imenujejo »Mare Imbrium«.

Nato je nastala mirna doba. Mesec so obstreljevali le še kozmični žarki, na njegovo površino pa so kot dež padali radioaktivni delci. Menijo, da je radioaktivna plast na Mesecu debela 10 m.

Angleški kozmolog Tomaž Gold je prav tako mnenja, da so kraterji na Mesecu nastali od meteorjev, ne misli pa, da so predeli, ki jih imenujemo morja, izpolnjeni z lavo. To so dejansko nižine, polne finega prahu, nastalega vsled erozije mesečevih gora. Ponkod je tega prahu 1500 m na debelo. Na Mesecu ni vode, erozija nastaja zaradi močne radijacije s Sonca, vpliva kozmičnih žarkov in meteoritov.

To je samo dvojje od neštetihih več ali manj prečiščenih teorij o Mesecu. Zadnje raziskave, zlasti pa fotografije, ki so jih napravili kozmični sateliti, so dale nekoliko točnejše odgovore na vprašanja o zemljinem satelitu. Te fotografije, na primer, kažejo, da kamenje na površini Meseca ni meteorskega, temveč vulkanskega izvora in da dokončno odpadejo teorije o prahu na mesečevi površini. Precizni aparati so tudi ugotovili, da pade temperatura ponoči na — 150, podnevi pa se dvigne na + 120 stopinj. Dan je dolg 320 ur.

To so samo prva in nepopolna odkritja mesečeve panorame. Prave in popolne odgovore bo lahko dal človek, ko bo stopil na njegova tla.

Pristajanje na Mesecu je znorelost

V Ameriki z optimizmom pričakujejo, da odide prvi človek na Mesec vsaj ob koncu tega desetletja. Svet te načrte ocenjuje kot realne, tem prej, ker so dajo, da bo tudi Sovjetska zveza do tedaj, če ne prej, poslala svojega kozmonavta na Mesec.

(Nadaljevanje prihodnjo soboto)

Vaše oči - lepe oči

Sminka obraza, ustnic in celo pričeska so podrejene le enemu namenu: poudariti oči.

Sleherno oko, tudi tisto z napako, moremo polepšati in ga narediti zanimivega, bolj izraznega, seveda le, če pravilno uporabljamo ličila. Sodobna kozmetika dela čudeže: spretno skriva naravne pomanjkljivosti in poudarja osebnost slehernega obraza.

S šestimi primeri vam bomo dokazali, da je temu res tako!

OČI Z MALCE SPUŠČENIMI VEKAMI

Takšno pomanjkljivost bomo odpravile s črto ob robu zgornje veke. Črta naj bo zelo tanka do sredine veke, potem naj se dvigne proti njihovemu koncu in postane bolj vidna. Zelenkasta senca na vekah bo pristajala rjavim očem.

PODOLGOVATO OKO

Sminka oči naj bo diskretna (svetlo rjava) in naj od črta obliko oči. Rjava črta

ob robu zgornje veke in svetlo rjava senca v obliki vodoravne črte nad tisto, ki smo jo narisali ob robu vek, bo še bolj poudarila obliko oči.

IZBULJENO OKO

Tej obliki oči pristajajo dolge trepalnice in precej poudarjena temna črta ob robu zgornje veke. Veko osenčite z zelo svetlo šminko.

KRATKO OKO

Rjava črta ob robu zgornje veke, ki se daljša proti sencam, bo povečala oko. Veko osenčite z rjavorumenom senco.

TEMNE OČI, SVETLE OBRVI

Sminka očesa naj bo kontrastna; temno rjava črta je ob robu zgornje veke zelo poudarjena. Veko osenčite z modrikasto barvo in povlečite črto z rjavim tušem med zgornjo veko in obrvmi. Črta ob robu spodnje veke »daljša« oči.

KRATKE OBRVI, SVETLE OČI

Da bi ustvarili videz večjih

oči, izpulite nekaj dlačic obrvi, ki se spuščajo proti nosu. Rob zgornje veke obrnite z zelo tanko črto (rjava), nad njo pa za večerne priložnosti povlečete še debelejšo črto (s senco za veke) v barvi vaših oči.

Dipl. kozmetik
Cveta Vrhovnikova

Desetkrat vitka linija

1. Tehtaj se večkrat; najmanj vsaka dva meseca, a vedno na isti tehtnici. Če si se zredila za pol kilograma, ne večerjaj dvakrat tedensko!
2. Sprehajaj se — čim hitreje — vsaj pol ure dnevno!
3. Ne izogibaj se plesu, če so le možnosti zanj!
4. Če se le da, sedi čimmanj pri delu in se čim več giblj!
5. Pazí, koliko ješ in kaj ješ! Cezmerno uživanje sladkarij, kruha, testenin, mastnega mesa, konzerv, pikantnih jedi in alkohola bo uničilo tvojo vitko linijo!
6. Prizadevaj si, da bo tvoja prebava v redu!
7. Telovadi vsaj deset minut pred spanjem!
8. Če imaš zdravo srce se kopaj v zelo topli vodi. Enkrat mesečno je priporočljiva tudi parna kopel!
9. Ukvarjaj se stalno s kakšnim poletnim in zimskim športom — posveti mu vsak teden en prosti dan!
10. Po jedi se ne ulezi, temveč pojdi na sprehod ali pa se loti fizičnega dela!

C. V.

murha
LESCE

Modna razstava

Festivalna dvorana Bled

od 17. do 30. julija 1967

Razstavljajo:

ALMIRA Radovljica ● KROJ Škofja
Loka ● VEZENINE Bled ● TEK-
STINA Ajdovščina ● ROŽNIK Ljub-
ljana ● ŠEŠIR Škofja Loka ● SUK-
NO Zapuže ● KONUS Slov. Konjice
● POLZELA Polzela ● BPT Tržič ●
TOKO Domžale

Proizvajalec = trgovina = potrošnik

Eden izmed uspešnih modelov Rašice: komplet obleke jabolčno zelene barve in črtastega pulija živahnih barv kot jih narekuje letošnja moda. Obleka je gladka, gornji del je krojen kot moški brezrokavnik

**Veletrgovsko podjetje
Kokra Kranj**

SUPERAVTOMATICNE PRALNE STROJE CASTOR
po 3.029,— N din

UVOZENE ZAVESE, širina 300 cm po 39,91 N din
v vseh naših poslovalnicah

VELIKO IZBIRO POHISTVA IN PREPROG
dobite v prodajalni

KOKRA — DEKOR
v Kranju, Koroška c. 35

Pri nakupu odobrimo potrošniški kredit

Mrtvega našli ob cesti

V ponedeljek ob 11.30 so vaščani Drage našli ob cesti 65-letnega Pavla Rozmana, doma iz Drage 18. Približno dva metra stran je imel postavljeno svoje kolo. Ker se ga je Rozman rad večkrat napil in kje obležal, vaščani nanj niso bili pozorni. - sz

Hudo ranjen kolesar

V ponedeljek ob 20. uri se je na vaški cesti v Nemškem rovtu nad Bohinjsko Bistrico hudo ponesrečil 10-letni Marjan Odar z Nemškega rovta. Odar se je peljal s kolesom po levi strani ceste, ko mu je nasproti pripeljal mopedit Alojz Znidar, prav tako doma iz Nemškega rovta. Ko je mopedit opazil kolesarja, da vozi po njegovi strani ceste, je začel zavirati, kolesar pa zavijati v desno. Pri trčenju se je 10-letnemu Odarju zasadila v prsni koš zavorna ročica mopeda. Ročica se je zasadila v prsi komaj 3 cm pod srcem, Hudo ranjenega dečka so prepeljali v jeseniško bolnišnico.

Vozniku tovornjaka je postalo slabo

V torek ob 13.45 je na cesti II. reda Bled — Lesce na Betinskem klanecu nenadoma zapeljal s ceste voznik tovornjaka LJ 493-77 Karel Logar, zasebni avtoprevoznik iz Ljubljane. Logar je peljal s tovornjakom sadne sokove iz podjetja Dalmacija vino v trgovsko podjetje Koloniale na Bled. Ko je peljal od savskega klanec, je vozniku nenadoma postalo slabo. Zato je pred zavojem zapeljal naravnost pod cesto. Tovornjak se je prevrnil ravno na gradbišču, kjer delavci cestnega podjetja iz Kranja širijo cesto. Vsi delavci so se uspeli umakniti tovornjaku, eden od njih pa se je med begom zaletel v stroj za tlačenje zemlje in se pri tem hudo ranil. Prepeljali so ga v jeseniško bolnišnico. Voznik tovornjaka in sopotnik nista bila ranjena. Skode na avtomobilu in tovoru je za približno 500.000 starih dinarjev. - sz

Hudo trčenje avtomobilistov

Na cesti IV. reda v Naklem sta v nedeljo ob 8.40 trčila osebni avto KR 29-21, voznik Janez Prestor iz Kranja, in osebni avto LJ 460-81, voznik Franc Meglič iz Doline pri Tržiču. Prestor je vozil s Strahinja proti Naklem, pri srečanju z Megličem pa je prišlo med njima do trčenja. Na obeh vozilih je škoda za milijon starih dinarjev, voznik Prestor pa je bil pri nesreči hudo ranjen. - sz

Lažja prometna nesreča v Prešernovi ulici

V Prešernovi ulici v Kranju se je v torek ob 10. uri zgodila lažja prometna nesreča. Voznik fička KR 14-47 Pero Červiz iz Kranja je vozil s Titovega trga po Prešernovi cesti proti Maistrovemu trgu. Pred trgovino Astra pa se je nenadoma iztrgala iz rok materi in pritekla pod avtomobil 4-letna Marija Gril iz Sp. Dupelj. Červiz je zaradi tega močno zavil v desno, vendar je otroka vseeno oplazil z avtomobilom, na pločniku pa je zbil še 63-letnega Nandeta Franka iz Kranja. Oba pešča sta bila lažje ranjena. - sz

Zaradi mokre ceste na travnik

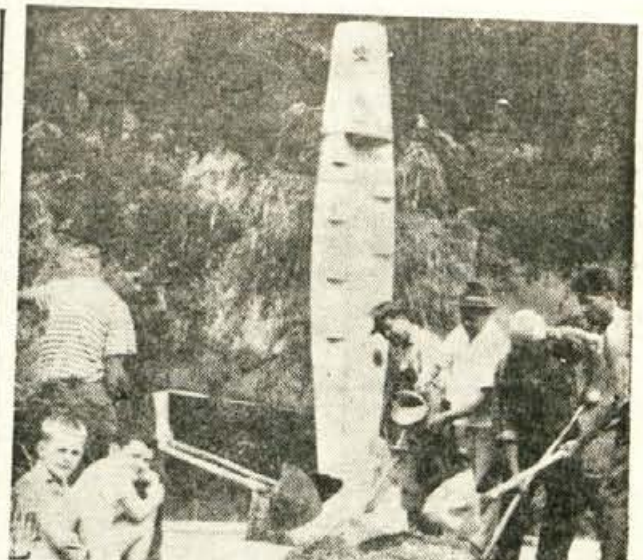
V ponedeljek nekaj pred 6. uro zjutraj se je približno 300 metrov pred križiščem na cesti Škofja Loka — Jeprca zgodila huda prometna nesreča vozniku osebnega avtomobila LJ 16-99 Viktorju Kavčiču, doma iz Suhe pri Škofji Loki. Kavčič je pripeljal v desni ovinek s hitrostjo približno 70 km na uro. Ker je bila cesta mokra, ga je začelo zanašati, potem pa je zdrknil na travnik. Avtomobil je močno poškodovan in je na njem škoda za 500.000 starih dinarjev, voznik pa na srečo ni bil ranjen. Pri avtomobilu je zmečkana strela in so razbita vsa stekla. - sz

Gorenjski muzej v La Ciotatu

Gorenjski muzej v Kranju je od 2. do 11. julija na povabilo komiteja pobratenih mest priredil v francoskem mestu La Ciotatu dve razstavi: Francozi na Gorenjskem in Kulturni spomeniki in turistične znamenitosti na Gorenjskem.

Razstava Francozi na Gorenjskem je prikazala obdobje od 1809. do 1813. leta, ko je bila Gorenjska 1809. vključena v sestav Ilirskih provinc, ki jih je Napoleon s posebnim dekretom priključil francoskemu cesarstvu. Druga razstava pa je prikazala najpomembnejše kulturne in turistične zanimivosti s področja Gorenjske. Poživili so jo z etnografskimi predmeti, ki so prikazali del gorenjske ljudske kulture.

V imenu občinske skupščine Kranj je otvoritveni govor prisostvoval predsednik občinske skupščine Kranj Janez Sušnik, ki je v svojem govoru naglasil, da s tema razstavama vstopa muzej v kulturno izmenjavo obeh mest. Svečanosti so se udeležili župan mesta La Ciotat Jean Graille, predsednik komiteja pobratenih mest Jean Vialle, ravnatelj tamkajšnjega muzeja Dedie in jugoslovanski konzul v Marseille, ki se je o razstavi zelo pohvalno izrazil. Francoski tisk je obema razstavama posvetil veliko pozornosti, kritika pa je bila zelo ugodna. - m -

Pretekli ponedeljek je naš fotoreporter slikal spomenik padlim, taboriščnikom in talcem v Kokri. Ploščad ob spomeniku so člani krajevne organizacije ZB s prostovoljnimi delom uredili

V nedeljo, 23. julija, bo ob spomeniku tudi proslava, na kateri bo govoril predsednik krajevne organizacije ZB Stane Bergan, nastopili pa bodo tudi učenci osnovne šole iz Kokre

Loški humoristični kotichek

U Puštu po štreucah al pa ferčat

Tele ta uroče dni j use, kar leze pa gre tišal u voda, de b se saj mejhn ohladil. Zato sm pa tud mislna, de b blo dober odbrenčat mal dol preki vod pa pogledat, kuga use se tam godi. Se predn sm pa perjadrala dol do kopallšča na Polanšč, sm bla zla vesela. da ferčim. Tistga mostu dol per mlekarn more bit po moj pamet sama terma pa dobra voia de se stoji, dergač b po useh

regicah že daun mogu u voda zgermet.

Most je seveda lsen, zato pa tud neč čudnga ni, de ga j cajt tolk nagrizu, de tud peš hmal nabo več varn u Puštu jet. Za peš folk j mejhn višj gor res še tista Hudičuva beru, sam res j pa tud, de j u Puštu treba kešna reč tud perpelat, to se pa po ozk beru ne da.

To, de tak most, ket j puštusk, s cajtam preč pridej ni neč nouga, pa tud to ni neč nouga, de se v Lok na take rči začne mislt šele tekat, k j že ene dve let prepozn, de b del zastaul. Zdej se že spet, ket se j ulikat dozdej, začel govart, de sa naročil načerte, pa de bo čez neki let tu u Puštu pelu z betona narjen most. Za tist cajt bo pa nejboli, de kar kešn načert ke čez voda napneja, pa bo merbit tolk trepežn, de baja ke u puštusk grad lahk z avtomobilam po pndekl perpelal. osa

»Turistična« cena

V ponedeljek, 17. julija, sta se belgijska državljana, zakonca Coriliser napotila iz hotela Evrope na ogled Kranja. Pri Slovenija-sportu ju je ogovoril čistilec čevljev, ki ima tam svojo delavnico. Povabil ju je, da jima bo očistil čevlje in pribil podkvice. Za opravljeno delo

jima je zaračunal 3.000 starih dinarjev.

Zakonca sta sicer plačala, — ker sta bila prepričana, da je cena za take usluge res tako visoka — obenem pa se pritožila v svojem hotelu.

Ni kaj reči. Turistične cene v turističnem letu. - sz

Pred kratkim so delavci komunalnega servisa Kranj podrli Pukljevo hišo v Stražišču, kjer je bila včasih gostilna, sedaj pa že nekaj časa nihče ni stanoval v njej. Hiša je bila za šoferje, ki so vozili po Škofjeloški cesti, velika ovira — Foto Franc Perdan

Nagrobne spomenike po izbiri in naročilu ter vsa kamnoseška dela opravlja **UDOVČ BORIS** Kamnoseštvo, Naklo 41, telefon 21-058

Prodaj

Prodaj dve dobro ohranjeni posteljni mreži. Smladniška 116, Kranj 3435

Prodaj motor NSU pretis 175 ccm, malo rabljen in slamozeznico, Vrhnica Peter, Topolje 6, p. Selca 3478

Zaradi gradnje prodaj VW v odličnem stanju, letnik 64 Repe Ivanka, Zg. Gorje 73 3479

Prodaj strešno opeko bobrovec, Luže 14, Senčur 3550

Prodaj rabljeno žensko kolo — italijansko s prestavami. Naslov v oglasnem oddelku 3551

Ugodno prodaj desni šteditnik Gorenje in češki gumijasti čoln. Ljubljanska 34, Kranj 3552

Prodaj puhalnik za seno. Mesece Stane, Rovt 7, p. Selca nad Sk. Loko 3553

Prodaj kravo, 8 mesecev brejo. Možjanca 3, Preddvor 3554

Prodaj fiat 750, letnik 61. Senčur 236 3555

Prodaj hišo z vrtom v Kranju. Poizve se Pot v Bitnje 12 3556

Poceni prodaj pohištvo spalnice in kuhinjo. Manes, Jelenčeva 9, Kranj 3557

Prodaj kravo s prvim tetom ali brez. Orehovlje 16 pri Predosljah 3558

Prodaj kamenje za betoniranje. Mavčiče 49 3559

Prodaj električno kitaro carioca s 3 magneti. Litrop, Medetova 1, Kranj 3560

Prodaj lahke gumijave vozne plošče, plug netopir — vprežni, živalni stroj in kuhinjsko kredenco, Vodice 127 nad Ljubljano 3561

Prodaj stara tro- in dvo-delna okna in ena vrata. Hovka 1 3562

Prodaj odprti dostavni avto VW, letnik 58, primeren za obrtnika ali posestnika. Ogled vsak dan od 17. ure dalje. Kidričeva 25, Sk. Loka 3563

Prodaj po ugodni ceni večjo količino suhih mešanih drv. Naslov v oglasnem oddelku 3564

Prodaj malo rabljeno strožnico Maximat. Naslov v oglasnem oddelku 3565

Prodaj traktor STEYER, 32 KM s priključki in moped T 12. Praprotna polica 8, Cerklje 3566

Prodaj seme rdeče detelje in repe. Cebašek, Podreča 54, Medvode 3567

Prodaj leseno barako 4 x 6 m. Potok št. 9, p. Železniki 3568

Ugodno prodaj dobro ohranjen sobni kamnolomski

5/2, primeren za vikend hišo. Medja, Delavska 47, Kranj 3569

Prodaj vetrobran za primarno ali maxi. Podreča 49, Medvode 3570

Prodaj skoraj nov globok otroški voziček. Ogled popoldan Stara cesta 18, Kranj 3571

Prodaj mlade pujske, 6 tednov stare. Senčur 113 3572

Ugodno prodaj nerjavečo pločevino 2 mm. Stara loka 67, Skofja Loka 3580

Ugodno prodaj hladilnik HIMO, 130 l s kompresorjem in pralni stroj SLOBODA, 3 kg, polavtomatic. Podreča 3, Medvode 3581

Prodaj 3-delno omaro in 2 pomivalni koriti. Vidmarjeva 1, Kranj 3482

Prodaj nekaramboliran osebni avto škoda MB, prevoženih 35.000 km. Informacije in ogled avtomobila v torek, 25. 7. 67, od 15—18. ure pri Mohorju, Kranj, Gospodarska 17/IV 3483

Prodaj kokošnjake za rejopščancev. Zgošči 10, Begunje, pri Cesnovih 3484

Prodaj moped T 12, šteditnik na trdo gorivo in divan. Ogled vsak dan v opoldanskih urah. Zarnik, Zg. Brnik 49, Cerklje 3485

Prodaj 2 ha stoječe stelje. Voglje 75 3486

Prodaj konzolno dvigalo. Senčur 350 3487

Nekaj kosov pohištva za sodobno kuhinjo, žimnice, divan in drugo po ugodni ceni prodamo. Ogled popoldan pri Roglju, Kranj, Krašnova ulica 13 3488

Apno — prvovrstno žgano — po industrijski ceni dobavlja takoj na dom in sprejema naročila za vse količine KZK Kranj — kooperacija skladišče cesta JLA (pri Kernu), telefon 22-143 3321

Prodaj fiat 600 D v odličnem stanju. Olševke 1, Preddvor 3493

Prodaj nov hladilnik HIMO 80 l. Plačilo po dogovoru. Leskovar, Kebetova 20, Kranj 3494

Kupim

Kupim ajdove pleve. Podbrezje 90 3572

Nujno kupim 2000 navadnih zidakov. Plačam tudi v dovizah. Sp. Besnica 15 3573

Kupim dobro ohranjeni levi in desni zazidljiv šteditnik. Fujan Marjan, Smednik 3574

Kupim globok otroški voziček. Naslov v oglasnem oddelku 3575

Kupim moped v voznem

stanju. Ponudbe na oglasni oddenek 3495

Ostalo

UPOKOJENEC IZ AVSTRALIJE, 38 let, delni invalid želi poročiti dekle do 40 let. Za razumevanje ji nudim lepo brezskrbno življenje v lastni hiši na Gorenjskem.

Benčina, Zg. Otok 7, pošta Radovljica 3576

Menjam trosobno stanovanje v pritličju za dvosobno v nadstropju. Naslov v oglasnem oddelku 3577

Želim spoznati kmečko dekle, staro od 20 — 35 let. Samo resne ponudbe pod SREDNJA KMETIJA 3578

Rolete lesene, plastične ali platnene lahko naročite osebno, pismeno ali po telefonu.

SPILER Alojz, Radovljica, Gradnikova 9, tel. 70-046 3489

Stiskalnica za sadje ali grozdje, železne konstrukcije, velikost 100—120 l vam izdelava ZUPAN, Breg 16, p. Zirovnica 3490

Iščem opremljeno ali neopremljeno sobo v Kranju. Lahko instruiram matematiko ali nemščino. Naslov v ogl. oddelku 3491

GLAS

BMW 2000

— 8.750 DM in 23.860,08 N din, — normalna izvedba, — štiri vrata, — moč 100 KM pri 5500 o/m, — hitrost 168 km/h v 12,4 sek, — poraba goriva 10,7 l/100 km, — prostornina tanka cca 55 l, — sedeži: spredaj ločena ležalna sedeža, zadaj klop.

BMW 1800

— 7.950 DM in 21.725,08 N din, — normalna izvedba, — štiri vrata, — moč 90 KM pri 5250 o/min, — hitrost 160 km/h, — pospeški od 0 na 100 km/h v 13,2 sek, poraba goriva 11 l/100 pri 110 km/h, — prostornina tanka cca 55 l, — sedeži: spredaj ločena ležalna sedeža, zadaj klop.

BMW 1600

— 6.330 DM in 15.790,35 N din, — normalna izvedba, — dvoje vrat, — moč 85 KM pri 5700 o/min, — hitrost 160 km/h, — pospeški od 0 na 100 km/h v 13,3 sek, — poraba goriva 9,9 l/100 pri 110 km/h, prostornina tanka cca 46 litrov.

GLAS 1304 CL

— 4.990 DM in 11.860,00 N din, — normalna izvedba, — troje vrat, — moč 60 KM pri 5000 o/min, — višji ventil, — največja hitrost 148 km/h, — pospeški od 0 na 100 km/h v 16,4 sek, — poraba goriva 7,5 l/100 km, — sedeži: spredaj ločena ležalna sedeža, zadaj klop.

tehno union

Ljubljana, Vošnjakova 5, telefon 313094 in 312415, interno 3 ali 9

VABIMO gorenjske borce I. in II. jug. brigade, ustanovljene v ZSSR na pripravljajni sestanek in tovariško srečanje 22. 7. 67 ob 15. uri. Zbirališče pri Jožu v Senčurju.

Pripravljajni odbor
3579

Novo trisobno stanovanje v Kamniku zamenjam za manjše v Kranju ali okolici. Po-

nudbe na upravo Glasa pod »PRILOŽNOST« 3492

Prireditve

Na Visokem bo v soboto, 22. julija poletna noč — zabava na prostem. V nedeljo, 23. julija pa bo zaključek krajevnega praznika s popoldansko veselico na prostem pri združenem domu. Igrali bodo VISOSKI FANTJE. Vabijo množične organizacije. 3495

Kmetijska zadruga

Jelovica

Radovljica

prireja

v soboto, 22. julija 1967, ob 9. uri na Lancovem pri združenem domu prikaz lahke kmetijske mehanizacije, ki pride v poštev za zasebne kmetije. Vljudno vabljeni.

KOLEKTIV KOMUNALNO OBRITNEGA PODJETJA JESENICE vabi k sodelovanju sodelavce za naslednja delovna mesta:

1. dva rezalca na krožnih škarjah
2. štiri tkalke žičnih tkanin

Za razpisana delovna mesta bo obvezna dvomesečna priučitev.

Sklenitev delovnega razmerja za rezalce na krožnih škarjah je možna takoj, za tkalke žičnih tkanin pa po dogovoru, skladno z dobavami strojne opreme, najkasneje do 1. 10. 1967.

Prednost imajo kandidati s prakso in kandidati, ki imajo urejeno stanovanjsko vprašanje.

Prijave sprejema uprava Komunalno obrtnega podjetja Jesenice do 1. 8. 1967.

Obletnica

Nepozabni in žalostni so dnevi, odkar je nehalo biti srce dobrega moža in skrbnega očeta

Avgusta Šlibarja

Sel si od nas sredi življenjske poti in nas za vedno zapustil. Vsem, ki se ga spominjate, najlepša hvala.

Paloviče, 19. julija 1967

Zalujoča žena in sinovi

OPEL COMMODORE

(tudi na našem tržišču)

COMMODORE 2 vrat	DM 8.376.—	Informacije:
COMMODORE 4 vrata	DM 8.728.—	AVTOTEHNA LJUBLJANA,
COMMODORE COUPE	DM 8.852.—	Titova 25, tel. 312-022

Na progi Jesenice—Nova Gorica bodo vozile diesel lokomotive

Bohinjska proga je bila narejena leta 1906 predvsem iz strateških razlogov, v komercialnem pogledu pa zaradi konkurence tako imenovani južni železnici (Dunaj — Trst).

Na progi Jesenice — Trst je bil največji promet po drugi svetovni vojni, to je v letih od 1950 do 1958. Po

tem letu je promet začel upadati, ker sta se avstrijski in češki uvoz in izvoz preorientirala na naša pristanišča in ne več na Trst. Na tej progi tako že nekaj let ni pravega prometa, saj poleg nerentabilnih potniških vlakov vozi le nekaj manipulativnih in nekaj tranzitnih vlakov. Zaradi tega je železniško transportno podjetje iz Postojne na tej progi ukinilo neprekinjeno službo na nekaterih postajah. Neprekinjena nočna služba je sedaj samo še na

Bledu, v Podbrdu, Mostu na Soči in v Anhofem. Ker ni upanja, da bi se promet povečal, so v Soteski in Nomenju demontirali nekaj stranskih tirov.

Ker vozijo na tej progi stare lokomotive iz leta 1911, nameravajo kupiti diesel lokomotive. Za to je že skrajni čas, saj poleg potnikov, ki požirajo dim v vožnji skozi predore, trpe tudi kurjači. Ti morajo namreč na poti z Jesenic do Nove Gorice nametati v peč tudi do 12 ton premoga. bb

Iz Radovljice Delavno društvo Ljudske tehnike

Eno izmed najbolj aktivnih društev Ljudske tehnike na Gorenjskem je gotovo v Radovljici. V njej delujejo: radio sekcija, brodarstvo-modelarska, jadralno-modelarska, avto-moto, foto sekcija in sekcija za tehnično vzgojo mladine. Od vseh so najbolj prizadevni v avto-moto sekciji v Podnartu in v brodarstvo-modelarski sekciji v Bohinjski Bistrici. Prav zaradi tega je bilo prav tej zaupano državno prvenstvo v tekmovalstvu modelov jadralnic in vodenih modelov motornih čolnov, ki je bilo od 16. do 18. junija na Šobčevem bazarju. V zadnjem času je opaziti, da se je aktivnost tudi v sekciji letalskega modelarstva zelo povečala. Glavna ovira za obsežnejše delo je pomanjkanje denarja. bb

Razpisna komisija pri

Gorenjski vodni skupnosti Kranj razpisuje mesto

DIREKTORJA

Pogoji razpisa:

1. a) visoka oz. višja izobrazba gradbene, ekonomske ali pravne smeri;
- b) najmanj 5 let delovnih izkušenj na vodilnem delovnem mestu;
2. a) srednja izobrazba gradbene ali ekonomske smeri;
- b) 10 let delovne dobe od tega 5 let na vodilnem delovnem mestu;
3. da je moralno in politično neoporečen.

Kandidati morajo predložiti svoje vloge z zahtevanimi dokazili v roku 15 dni od dneva objave.

Vloge pošljite na naslov: GORENJSKA VODNA SKUPNOST KRANJ, Cesta Staneta Zagarja 30 pod oznako: Razpisna komisija.

Radio

Poročila poslušajte vsak dan ob 5., 6., 7., 8., 10., 12., 13., 15., 17., 22., 23. in 24. uri ter radijski dnevnik ob 19.30 uri. Ob nedeljah pa ob 6.05, 7., 9., 12., 13., 15., 17., 22., 23. in 24. uri ter radijski dnevnik ob 19.30 uri.

CETRTEK — 20. julija

8.05 Glasbena matineja — 9.00 Počitniško popotovanje od strani do strani — 9.15 Glasbena pravljica — 9.30 Odlomki iz baleta »Cajna punčka« — 10.15 Minute z našimi solisti v popularnih operah — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 11.20 Za vsakogar nekaj iz orkestralne in operetne glasbe — 12.10 Priljubljene klavirske skladbe — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Narodne v priredbi Lucijana Marije Škerjanca — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Za prijetno popoldne — 15.20 Glasbeni intermezzo — 15.40 Iz zborovskega albuma — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Cetrtek večer — simfonični koncert — 18.00 Aktualnosti doma in v svetu — 18.15 Turistična oddaja — 19.05 Glasbene razglednice — 20.00 Lahko noč, otroci — 20.10 Cetrtek večer domačih pesmi in napevov — 21.00 Literarni večer — 21.40 Literarni nočno — 22.10 Iz domače komorne glasbe — 23.05 Nočni mozaik jazza

PETEK — 21. julija

8.05 Operna matineja — 9.00 Pionirski tehnik — 9.30 Melodije za klavir in godala — 10.15 Dvajset minut pod skladbami Antona Lavrina — 10.35 Naš podlistek — 10.55 Glasbena medigra — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 11.20 V plesnem ritmu — 12.10 Svobodna zemlja — kantata za soliste — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Igrajo pihalni orkestri — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Operetni napevi — 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 14.55 Kreditna banka in hranilnica Ljubljana — 15.20 Napotki za turiste — 15.25 Glasbeni intermezzo — 15.40 Minute z velikimi zabavnimi orkestri — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Koncert po željah poslušalcev — 18.00 Aktualnosti doma in v svetu — 18.15 Zvočni razgledi po zabavni glasbi — 18.45 Kulturni globus — 19.05 Glasbene razglednice — 20.00 Lahko noč, otroci — 20.10 Zbor Slovenske filharmonije poje pesmi na tematično NOB — 20.35 Dobimo se ob isti uri — 21.15 Oddaja o morju in pomorščakih — 22.10 S

tedna sodobne češke glasbe v Pragi — 23.05 Literarni nočno — 23.15 S Plesnim orkestrom RTV Ljubljana

SOBOTA — 22. julija

6.00 Dobro jutro — 8.05 Veseli tobogan — 9.05 Strašni lovec Bumbum — kantata za soliste — 9.30 Koncert pihalnega orkestra Ljudske milice — 10.00 Komandanti slovenskih brigad — 10.30 Na juriš o hej partizan... — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 11.20 Iz partitur jugoslovanskih skladateljev — 12.05 Slovenske zabavne melodije v vokalni in instrumentalni izvedbi — 13.10 Iz naših in tujih operet — 14.00 Izumitelji in znanstveno raziskovalno delo — 14.20 S pesmijo in plesom po Sloveniji — 15.05 Od melodije do melodije — 16.00 Za ljubitelje opernih melodij — 17.05 Ples ob petih — 18.00 Previharimo viharje — 18.30 Iz domače solistične glasbe — 19.05 Glasbene razglednice — 20.00 Lahko noč, otroci — 20.10 Izbrali smo za vas — 20.30 Zabavna radijska igra — 21.15 Pokaži, kaj znaš — 22.10 Oddaja za naše izseljence — 23.05 Zaplešite z nami

NEDELJA — 23. julija

6.00 Dobro jutro — 7.30 Za kmetijske proizvajalce — 8.05 Radijska igra za otroke — 8.46 Skladbe za mladino — 9.05 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — I. — 10.00 Se pomnite tovariši — 10.25

Pesmi borbe in dela — 10.45 Nedeljski mozaik lepih melodij — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 12.05 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — II. — 13.30 Nedeljska reportaža — 13.50 Kar po domače — 14.30 Humoreska tega tedna — 14.50 Godala v ritmu — 15.05 Iz sveta opernih melodij — 16.00 Radijska igra — 16.51 Glasbena medigra — 17.05 Nedeljsko športno popoldne — 19.05 Glasbene razglednice — 20.00 Lahko noč, otroci — 20.10 V nedeljo zvečer — 22.15 Serebnadi večer — 23.05 Godala v noči.

PONEDELJEK — 24. julija

8.05 Glasbena matineja — 9.00 Za mlade radovedneže — 9.15 Uspehi glasbenih šol v preteklem šolskem letu — 9.30 V svetu operetnih melodij — 10.15 Simfonična etuda in kolo — 10.35 Naš podlistek — 10.55 Glasbena medigra — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 11.20 Kaleidoskop zabavnih zvokov — 12.10 Kratke skladbe starih italijanskih solistov — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Poje Planinski oktet iz Maribora — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Majhen koncert orkestralne glasbe — 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 14.55 Kreditna banka in hranilnica Ljubljana — 15.20 Glasbeni intermezzo — 15.40 Poje mešani zbor Jakob-Petelin-Gallus iz Celovca — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Operni koncert

— 18.00 Aktualnosti doma in v svetu — 18.15 Izbiramo popevke — 18.35 Mladinska oddaja »Interna 469« — 19.05 Glasbene razglednice — 20.00 Lahko noč, otroci — 20.10 Revija jugoslovanskih pevcev zabavnih melodij — 21.05 Skupni program JRT — 23.05 Literarni nočno — 23.15 Skladbe domačih avtorjev —

TOREK — 25. julija

8.05 Glasbena matineja — 9.00 Počitniško popotovanje od strani do strani — 9.15 Počitniški pozdravi — 9.30 Iz mladostnih del Giuseppea Verdija — 10.15 Naši ansambli in orkestri zabavne glasbe — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 11.20 »Nazaj v planinski raj...« — 12.10 Pisana paleta melodij — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Dvajset minut s pihalnimi orkestri — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Od melodije do melodije — 14.55 Kreditna banka in hranilnica Ljubljana — 15.20 Glasbeni intermezzo — 15.45 V torek na svadenje — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Iz naših koncertnih dvoran — 18.00 Aktualnosti doma in v svetu — 18.15 Z domačimi ansambli po Sloveniji — 18.50 Na mednarodnih križpotjih — 19.05 Glasbene razglednice — 20.00 Lahko noč, otroci — 20.10 Iz studia 13 — 20.30 Radijska igra — 21.31 Pesem godal — 21.35 Iz fonoteke radia Koper — 22.10 Glasbena medigra — 22.15 Skupni program JRT — 23.05 Jazz v noči.

Televizija

CETRTEK — 20. julija

17.05 Poročila, 17.10 Moja cesta, 17.25 Potujte z nama ob Savi Bohinjki, 17.55 Kratki film, 18.15 Kam, kje in kako v soboto in nedeljo, 18.35 Pet nočnih ert za popevko (RTV Ljubljana) — 19.10 Vandrovca (RTV Beograd) — 19.40 TV obzornik (RTV Ljubljana) — 20.00 TV dnevnik 20.30 Pesem poletja (RTV Beograd) — 20.33 Cik cak (RTV Ljubljana) — 20.41 Marija Tudor — III. del (RTV Zagreb) — 21.30 Beatniki pojo (RTV Beograd) — 22.10 TV dnevnik (RTV Beograd) — **Drugi spored:** 17.55 Včeraj, danes, jutri, 18.15 Zaplešite z nami, 18.45 Glasbeni kotichek, 19.05 Panorama (RTV Zagreb) — 19.54 Lahko noč, otroci (RTV Beograd) — 20.00 Spored italijanske TV — **Ostale oddaje:** 17.25 Poročila (RTV Beograd) — 17.30 Oddaja za otroke (RTV Sarajevo) — 20.33 Propagandna oddaja, 20.40 Celovečerni film, 22.10 Informativne oddaje (RTV Zagreb)

PETEK — 21. julija

18.25 Mozaik kratkega filma, 18.55 Narodni heroj Jože Kerenčič, 19.20 Cik cak, 19.30 TV obzornik (RTV Ljubljana) — 20.00 TV dnevnik, 20.30 Pesem poletja (RTV Beograd) — 20.33 Cik cak, 20.41 37° v senci: Jesenje, 22.00 Zapojo zdaj srce partizansko, 22.30 Zadnja poročila (RTV Ljubljana) — **Drugi spored:** 17.55 Včeraj, danes, jutri, 18.15 Zaplešite z nami, 18.45 Glasbeni kotichek, 19.05 Panorama (RTV Zagreb) — 19.54 Lahko noč, otroci (RTV Beograd) — 20.00 Spored italijanske TV — **Ostale oddaje:** 17.25 Poročila (RTV Beograd) — 17.30 Oddaja za otroke (RTV Sarajevo) — 20.33 Propagandna oddaja, 20.40 Celovečerni film, 22.10 Informativne oddaje (RTV Zagreb)

SOBOTA — 22. julija

16.00 Evropsko prvenstvo v atletiki (Evrovizija) — 18.13 Napoved sporeda (RTV Ljubljana) — 18.15 Mladinska igra (RTV Beograd) — 19.00 Vsako soboto, 19.20 Za Tomšičem, 19.40 TV obzornik (RTV Ljubljana) — 20.00 TV dnevnik, 20.30 Pesem poletja (RTV Beograd) — 20.33 Cik cak,

20.41 Dolina miru — film, 22.10 Kotalkarska revija v Velenju, 23.10 Zadnja poročila (RTV Ljubljana) — **Drugi spored:** 17.55 Včeraj, danes, jutri (RTV Zagreb) — 18.15 Mladinska igra, 19.00 Ko sem bil še majhen, 19.15 Sprehod skozi čas (RTV Beograd) — 19.40 TV prospekt (RTV Zagreb) — 19.54 Lahko noč, otroci, 20.00 Spored italijanske TV — **Ostale oddaje:** 20.33 Propagandna oddaja (RTV Zagreb) — 20.40 Crnski ansambel Evgene Alley (RTV Skopje) — 22.10 Serijski film, 23.00 Informativne oddaje (RTV Zagreb) —

NEDELJA — 23. julija

9.25 Poročila, 9.30 Neznani kraji, serijski film (RTV Ljubljana) — 10.00 Kmetijska oddaja (RTV Beograd) — 10.45 Mornar na triciklu — ponovitev (RTV Zagreb) — 11.30 Pustolovščine z južnega morja — serijski film (RTV Ljubljana) — 15.00 Duitzburg: Evropsko atletsko prvenstvo (Evrovizija) — 18.50 Poročila, 18.55 Perry Mason — serijski film, 19.45 Propagandna oddaja (RTV Ljubljana) — 20.00 TV dnevnik (RTV Beograd) — 20.45 Cik cak (RTV Ljub-

ljana) 20.50 Zabavno glasbena oddaja, 22.00 TV dnevnik (RTV Beograd) — **Drugi spored:** 18.00 in 20.00 Spored italijanske TV

PONEDELJEK — 24. julija

18.45 Prvi koraki nad in po dvoje — 19.05 Naselje sodobnega nomada — turistična oddaja (RTV Ljubljana) — 19.15 Tedenski športni pregled (RTV Beograd) — 19.40 TV obzornik (RTV Ljubljana) — 20.00 TV dnevnik (RTV Beograd) — 20.30 Cik cak (RTV Ljubljana) — 20.38 TV drama — 21.40 Teme z variacijami, 22.00 TV dnevnik (RTV Beograd) — **Drugi spored:** 17.55 Včeraj, danes, jutri, 18.15 Tedenska kronika — Sarajevo, 18.30 Narodna glasba — Sarajevo (RTV Zagreb) — 18.45 Članost — 19.15 Tedenski športni pregled (RTV Beograd) — 19.40 TV prospekt (RTV Zagreb) — 19.54 Lahko noč, otroci (RTV Skopje) — 20.00 Spored italijanske TV

TOREK — 25. julija

18.40 Drečček in štirje marsevčli — Teta je videla po-

šast, 19.00 Popotovanje po Aziji — serijski film, 19.30 Cik cak, 19.40 TV obzornik, 20.00 Winchester 73 — ameriški celovečerni film, 21.30 I. Andrić: V letu nad morjem, 21.40 Zadnja poročila (RTV Ljubljana) — **Drugi spored:** 18.00 Poročila (RTV Beograd) 18.10 Reportaža — Sarajevo, 18.30 Svet na zaslonu — Ljubljana (RTV Zagreb) — 19.10 Rdeči signal (RTV Beograd) — 19.40 Propagandna oddaja — Sarajevo (RTV Zagreb) — 19.54 Lahko noč, otroci (RTV Beograd) — 20.00 Spored italijanske TV

Kavo

„Loka“

dobite tudi v
pekarni
Tržič

Naziv stroja	Cena v N din	Plačljivo takoj	Do 1. 4. 1968	Do 1. 4. 1969
Traktor ZETOR Super 50	34.150.—	12.500.—	12.000.—	9.650.—
Traktor ZETOR 2011	23.130.—	11.565.—	5.782,50	5.782,50
Jermenica	555.—	277,50	138,75	138,75
Plug dvobrazdni 2 PN 3 OM	1.900.—	950.—	475.—	475.—
Kosilnica bočna, 1,50 cm	2.900.—	1.450.—	725.—	725.—

Obrestna mera 8%.
Zasebniki plačajo na te cene predpisani prometni davek!

Kmetovalci!

Za nakup traktorjev ZETOR na kredit se nemudoma obrnite na vašo področno kmetijsko zadrugo ali kombinat.

ČE SI HOCETE OLAJSATI DELO IN POCENI PRIDELOVATI — IZKORISTITE UGODNO PRILOŽNOST IN KUPITE TRAKTOR ZETOR!

Vsa pojasnila in informacije dajejo naše poslovalnice:

AGROTEHNIKA, Ljubljana, Titova 38, tel. 310-598

AGROTEHNIKA, poslovalnica CELJE, Aškerčeva 19, tel. 2808

AGROTEHNIKA, poslovalnica MARIBOR, Meljska 5, tel. 22-553

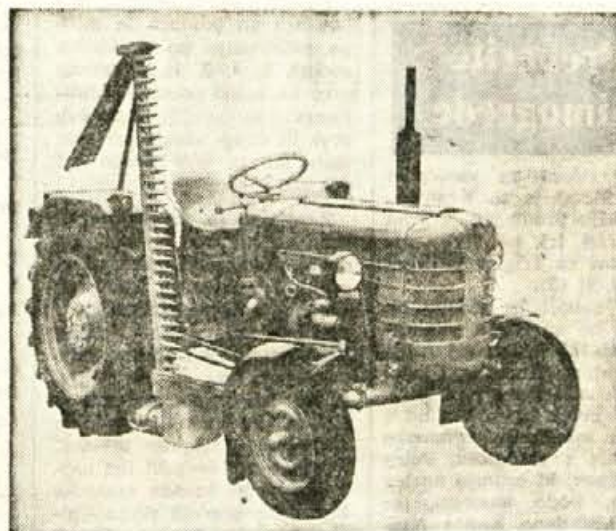
AGROTEHNIKA, prodajalna MURSKA SOBOTA, Koroška 46, tel. 21-321

AGROTEHNIKA LJUBLJANA

Traktorji ZETOR na kredit Agrotehnika

Export-Import LJUBLJANA

o b v e š č a vse kmetijske kombinatne in zadruga, da nudi za takojšnjo dobavo svetovno znane traktorje ZETOR po najugodnejših kreditnih pogojih:

Kino

Kranj CENTER

20. julija zah. nem. barv. CS film PESEM PRERIJE ob 16., 18. in 20. uri

21. julija zah. nem. barv. CS film PESEM PRERIJE ob 16., 18. in 20. uri, premiera ital. filma PREVARANI SOPROG ob 22. uri

22. julija zah. nem. barv. CS film PESEM PRERIJE ob 15., 17. in 19. uri, premiera češkega filma ATENTAT ob 21. uri

23. julija zah. nem. barv. CS film PESEM PRERIJE ob 17. uri, premiera franc. filma KUPE ZA UBIJALCE ob 21. uri

24. julija ital. film PREVARANI SOPROG ob 16., 18. in 20. uri

25. julija ital. film PREVARANI SOPROG ob 16., 18. in 20. uri

Kranj STORZIC

20. julija amer. barv. CS film NAJLEPSA NA SVETU ob 18. in 20. uri

21. julija premiera franc. filma ZVEZDA BREZ IMENA ob 18. in 20. uri*

22. julija zah. nem. film SKRIVNOST BARA »LOLITA« ob 14. in 18. uri, franc. film ZVEZDA BREZ IMENA ob 16. in 20. uri

23. julija zah. nem. film SKRIVNOST BARA »LOLITA« ob 16. uri, zah. nem. barv. CS film PESEM PRERIJE ob 20. uri

24. julija češki film ATENTAT ob 18. in 20. uri

25. julija češki film ATENTAT ob 18. in 20. uri

Stražišče SVOBODA

21. julija zah. nem. film SKRIVNOST BARA »LOLITA« ob 20. uri

23. julija zah. nem. film SKRIVNOST BARA »LOLITA« ob 18. in 20. uri

Cerkije KRVAVEC

21. julija franc. barv. CS film FANTOM ob 20. uri

22. julija franc. barv. CS film FANTOM ob 17. in 20. uri

Kropa

21. julija amer. film PET OSTRIZENK ob 20. uri

22. julija amer. film PET OSTRIZENK ob 17. in 20. uri

Naklo

22. julija franc. CS film KUPE ZA UBIJALCA ob 16. in 20. uri

23. julija češki film ATENTAT ob 18. in 20. uri

Kamnik DOM

20. julija amer. barv. CS JUPITROVA LJUBICA ob 17.15 in 20. uri

Jesenice RADIO

20. julija amer. film HEIDI 21. julija madžarski film GROZA

22., 23. julija amer. CS film TENKA RDEČA CRTA

24. julija franc. film AMA-DEJ — ČASTNI BANDIT

25. julija amer. barv. VV film NAJLEPSI SPORT ZA MOSKE

Jesenice PLAVZ

20. julija jug. film PRITI IN OSTATI

21. julija franc. barv. CS film VIVA MARIJA

22., 23. julija amer. barv. VV film NAJLEPSI SPORT ZA MOSKE

24., 25. julija amer. CS film TENKA RDEČA CRTA

Dovje Mojstrana

20. julija amer. barv. film NA SVIDENJE CHARLIE

22. julija jugoslov. film PRITI IN OSTATI

23. julija franc. barv. CS film VIVA MARIJA

Koroška Bela

22. julija madžarski film GROZA

23. julija amer. barv. CS film NA SVIDENJE CHARLIE

24. julija amer. barv. VV film NAJLEPSI SPORT ZA MOSKE

Krauska gora

20. julija franc. barv. CS film VIVA MARIJA

21., 22. julija amer. barv. CS film NA SVIDENJE CHARLIE

23. julija madžarski film GROZA

Popravljamo objavo v Glasu z dne 15. 7. 1967, in sicer:

Orodno kovaštvo Poljane nad Skofjo Loko razpisuje javno licitacijo za prodajo rabljenih osnovnih sredstev I vzmetnega kladiva I elektromotorja

Licitacija bo dne 27. 7. 1967 v podjetju, ob 9. uri za družbeni in ob 10. uri za privatni sektor.

Udeleženci morajo pred licitacijo položiti garancijo v znesku 10 odstotkov od izklicne cene.

Obiščite XVII. gorenjski sejem v Kranju
od 4. do 15. avgusta 1967

Sejem bo odprt od 8. do 19. ure. Sodelujejo domača in tuja podjetja. Modna revija. Vsak večer zabavni program.

Izdaja in tiska CP »Gorenjski tisk«, Kranj, Koroška cesta 8. — Naslov uredništva in uprave lista: Kranj, Trg revolucije 1 (stavba občinske skupščine) — Tek. račun pri SDK v Kranju 515-1-135. — Telefoni: redakcija 21-835, 21-860; uprava lista, malooglasna in naročniška služba 22-152 — Naročnina: letna 24.—, polletna 12.— N din. Cena posameznih števil 0,40 N din — Mali oglasi beseda 0,6 do 1 N din. Naročniki imajo 20% popusta. Neplačanih oglasov ne objavljamo.

Preberite mimogrede

● V tekmi za vaterpolo pokal Slovenije so Kranjčani v Celju premagali Nantun s 4:14 (1:4, 1:3, 1:4, 1:3). Največ golov za Triglav je dosegel Rebolj (5).

● V soboto in nedeljo ob 15. uri bo na Bledu mladinski veslaški šesterboj Julijske krajine, Koroške, Slovenije, Benetk, Dunaja in Istre.

● V petek in soboto bo v Kranju mladinsko prvenstvo Slovenije v vaterpolu. Poleg domačinov, ki branijo naslov prvaka, bodo nastopile še ekipe Ljubljane, Kopra, Naptuna in Renč.

Plavalna šola za odrasle

Občinska zveza za telesno kulturo Kranj prireja nov plavalni tečaj za začetnike — tokrat za odrasle. Tečaj se bo začel v ponedeljek in bo trajal okoli 15 dni v večernih urah (ob 19. uri). Prijavnino za tečaj (20 N din) sprejemajo pri kopališki blagajni. 25. julija bo občinska zveza začela tudi z drugim letošnjim plavalnim tečajem za otroke.

Slovenska plavalna liga Kranjčani spet najboljši

V soboto so plavalci Triglava premagali Ljubljano s 13.254:10.161

J. Nadižar

Zmaga s 13.254:10.161 v točkovanju po tablicah in 88:56 po točkovanju po doseženih mestih (5, 3, 2, 1), zgovorno govori o veliki premoči. Ljubljanci so osvojili le po dve prvi in drugi mesti pri moških ter le eno drugo pri dekletih.

Zanimivo je, da so dosegli kranjski plavalci to zmago z dokaj skromnimi rezultati (z redkimi izjemami). Ljubljanska ekipa je namreč zašla v podobne težave kot Triglav pred leti in je trenutno tako oslabiljena, da je vprašanje, če se bo uspela zadržati v prvem zveznem plavalnem razredu. O sami premoči Triglava v slovenski ligi največ povedo besede trenerke kranjskih plavalcev Anke Colnarjeve: »Konkurenca v teh nastopih je tako slaba, da tekme bolj škodujejo, kot koristijo formi plavalcev.«

Rezultati — Moški — 400 prosto: 1. J. Nadižar 4:55,7, 2. Klemenčič (oba T) 4:59,0; 200 prsno: 1. Mikuž (L) 2:57,2, 3. Sajn 3:01,8, 4. Zupane (oba T) 3:08,5, 100 delfin: 1. Slavec 1:12,8, 2. Sorli (oba T) 1:14,1; 100 hrbtno: 1. Daneu (L) 1:07,3 (L), 2. Levičnik 1:11,9, 3. J. Nadižar (oba T) 1:12,1; 100 prosto: 1. F. Nadižar (T) 1:02,3, 2. Vošnjak (L) 1:02,3, 3. Klemenčič (T) 1:04,9;

Čeprav so računali na papirju že nekaj časa kazali, da je kranjska plavalna ekipa zopet boljša od ljubljanske in tako tudi najboljša v Sloveniji, je šele dvoboj obeh ekip, ki je bil v soboto v Ljubljani, tudi uradno potrdil, da ima Triglav res najboljše plavalce. S to zmago so si Kranjčani povrnili naslov najboljših, katerega so zaradi menjave generacij pred nekaj leti izgubili.

Zenske — 400 prosto: 1. Mihelič 6:00,0, 2. Smit (oba T) 6:16,0; 200 prsno: 1. Jelen 3:31,3, 2. Mandelje (oba T) 3:40,1; 100 delfin: 1. Mihelič 1:31,5, 2. Smit (oba T) 1:31,9; 100 hrbtno: 1. Pečjak 1:19,0, 2. Kraljič (oba T) 1:27,2; 100 prosto: 1. Pečjak (T) 1:18,1, 2. Kavšek (L) 1:21,9, 3. Kraljič (T) 1:24,5; 4 × 100 prosto: 1. Triglav 5:15,7, 2. Ljubljana 6:00,1.

V ekipi Triglava niso nastopili Košnik, Jančarjeva, Svarčeva in Vrnikova, pri Ljubljani pa Vrhovšek.

— po

V. Sorli

Pionirski pokal Slovenije v vaterpolu

Pokal Triglavu

S sodelovanjem le treh ekip so odigrali v Kranju turnir za pionirski pokal Slovenije v vaterpolu.

STRELCI:

● 15 golov Sorli (T), ● 11 golov Velikanje (T), ● 8 golov Smigolj (L), ● 4 goli Kodek (T) in Bukovec (L), ● 3 goli Brezec (T) in Vejnovič (K), ● 2 gola Capuder (L), ● 1 gol Marinček, Stružnik (oba T), Kralj in Agar (oba K).

Zmagovalna ekipa Triglava je nastopila v naslednji postavi: Zupanc, Kodek, Marinček, Podveršček, Brezec, Velikanje, Sorli, Stružnik, Urbanc in Balderman.

P. Didic

Kranj Vabilo nogometašem

Nogometni klub Triglav je ta teden pričel z rednimi treningi. Tehnično vodstvo ob tej priložnosti vabi vse, ki bi radi igrali nogomet, od pionirjev, mladincev pa do članov, zlasti tistih, ki so že bili aktivni igralci, pa so iz katerih koli vzrokov prenehali igrati (dobrodošli so seveda tudi novinci), naj se prijavijo na stadionu, in sicer v torkih in četrtek starejši, v sredah in petkih pa pionirji in mladinci. Prijave sprejemajo trenerji od 17. ure dalje.

Trgovina Šipad Kranj

obvešča cenjene kupce, da od 1. junija 1967 prodaja blago na kredit Radnik, Bosanska Gradiška, in sicer dnevne sobe, spalnice in ostali kosovni material. Kredit odobrimo takoj. Vsa pojasnila daje trgovina v nebotičniku, telefon 21-118.

Upanje jeseniške košarke

Predstavljamo košarkarico Jesenic Miro Vudrič

Zenska košarkarska ekipa na Jesenicah je že vrsto let med vodilnimi moštvili v Sloveniji. Nekajkrat so dekleta osvojila tudi najvišji republiški naslov, sodelovala so na kvalifikacijah za zvezno ligo. Vsekakor je kvaliteta ekipe vsa leta na enaki ravni, kar pomeni, da kljub menjavam generacij, mlade igralke hitro zar enjajo starejše, ki so žrtvovale ves prosti čas za to lepo športno panogo.

Ljubitelji košarke so lani pričakovali, da bo ob menjavi generacij na Jesenicah nastopila resnejša kriza, saj so »čez noč« ostale v klubu za ligaško moštvo le mladinke, stare okoli 16 let. Trenerju Benedičiču pa je uspelo z rednimi treningi pripraviti tudi ta dekleta za najtežje tekme v republiški ligi. Tako so letos igrale v ekipi samo mladinke, le Cilka Benedičič jim je v najtežjih trenutkih priskočila na pomoč s svojimi

ligaškimi izkušnjami. Tako jim tudi letos ni bilo težko osvojiti najvišjega republiškega mladinskega naslova.

Moštvo sestavljajo odlične posameznice, predvsem pa so dekleta visoke rasti in atletsko dobro pripravljene. Prav zaradi tega in pa zaradi velikega veselja, ki ga kažejo, lahko od njih pričakujemo še novih uspehov.

Posebno pozornost trenerjev in ljubiteljev košarke pa zbujajo v jeseniški ekipi s svo-

jim nepopustljivim igranjem Mira Vudrič, veliko upanje jeseniške košarke. Svoje velike kvalitete je potrdila tudi na slovenskem mladinskem prvenstvu v Škofji Loki. S svojo igro je mnogo pripomogla k osvojitvi naslova slovenskih prvakinja in je bila s prednostjo 20 točk najboljša strelka prvenstva.

Tudi v teh vročih julijskih dneh dekleta niso prekinila s treningi. Državno prvenstvo bo težka preizkušnja za mladi kolektiv, vsaka ura treninga je sedaj še posebno dragocena.

Tudi Mira je vsak dan na igrišču, ker je na samem treningu premalo časa za metanje na koš. Individualni

trening je za ohranitev osebnih forme najvažnejši. Ni je bilo težko najti za pogovor. Bila je presenečena, vendar za odgovore takoj pripravljena.

— Koliko časa že igraš košarko?

»Začela sem, ko mi je bilo 12 let. Dve leti sem igrala pri mladinkah, sedaj pa sem tretje leto v prvem moštvu — torej skupno pet let.«

— Zakaj si se odločila ravno za košarko?

»Ta igra me je najbolj veselila, imela pa sem tudi prijateljico, ki je že igrala košarko, pa se mi tako ni bilo težko odločiti.«

— Katere tekme se najraje spominjaš?

»Čeprav sem igrala v ekipi, ki je že letos tretjič osvojila republiški mladinski naslov, mi je letošnja zmaga proti Slovani v Ljubljani v I. republiški ligi v najlepšem

spominu. To je bila lekcija za favoriziran Slovan. Samo teden dni pozneje pa smo bile zopet slabe volje zaradi nepričakovanega poraza proti Iliriji na Jesenicah. Dve tekmi v štirinajstih dneh, ki se jih bom še dolgo spominjala.«

— Imaš kakšno posebno željo?

»Košarka mi je najbolj pri srcu. Veselim se nastopa na državnem mladinskem prvenstvu, težko pa čakam nadaljevanja v republiški ligi. Brez prekinitve bomo trenirale vse poletje, kajti upanja za osvojitve prvega mesta v ligi še nismo izgubile.«

Prijateljice iz ekipe so jo klicale na igrišče. To je bil njen prvi intervju, pa se ji — razumljivo — ni mudilo. Kljub vročini so dekleta trenirala dve uri in kratek »Nasvidenje ob istem času« jih spet pripeljal na košarkarsko igrišče pod Mežakljo. L. K.